Notulen Raadsvergadering
Gemeenteraad Almelo

Datum:	1 juli 2021 (voortzetting van de vergadering van 29 juni 2021 te 19.30 uur)
Aanvang:	09.00 uur
Locatie:	raadzaal
Voorzitter:	de heer A.J. Gerritsen, burgemeester.
Griffier:	mevrouw C.M. Steenbergen.
Aanwezige leden:	De heer F. Akse, mevrouw Y. Bijenhof, mevrouw J.T. Buikema-Albers, de heren H. Buitenweg, U. Çete, mevrouw M.J.C. van Doorn, de heer A. Ekizkuyu (later), mevrouw H.J. Geerdink (later), de heren R.H. Gelici (later), F.J. Gerritsen, mevrouw E. van den Ham-Jaarsma, de heren M.V.F.M. Hubers, A.G.P. Hümmels (later), J.L.R. Kampman, H.F.T. Kamst, W. Loupattij (later), M. Makkinga, E.J. van Marle, mevrouw Q.D.D.M. Munnich, H.G. de Olde, J. Pauwels, mevrouw P. Pol (later), mevrouw M. van Saane, mevrouw I.A.M. ten Seldam, de heren G.W.L. Stork, T.S.M. Stöteler, W.B. Teeuw, H. Teunis, J. Tijhof, A.J.J.M. Trienen, A. de Vries, mevrouw D.C. Wind (later), de heren J.B.W. Wiertz en M. Zielman.
Afwezige leden:	de heer W.H.H.L. Weinreder.
Aanwezige wethouders:	de heren A.L. Langius, A. Maathuis, E.J.F.M. van Mierlo en J.M. van Rees.

De VOORZITTER heropent de vergadering en spreekt als volgt:

Dames en heren! Ik meld u dat de leden Loupattij, Wind, Ekizkuyu, Hümmels, Pol en Geerdink later ter vergadering komen.

Zoals ik had aangekondigd, hebben wij een poging gedaan om de zaal anders in te delen, zodat u, omdat het een lange zit is, wat dichter bij de arena komt te zitten. Alle eenpersoonsfracties hebben één plek en alle fracties met twee of meer leden, hebben twee stoelen in de zaal. Ik heb al gemaild dat ik er vrede mee heb als de leden die op de eerste ring van de tribune zitten een beetje wisselen. Dat geldt met name voor de fracties van VVD, CDA en Lokaal Almelo Samen. Wij zijn erin geslaagd om de afstand op 1,5 meter te houden. Ik heb u gevraagd om, als u door de zaal loopt en het gevoel heeft dat u te dicht in de buurt van uw

collega's komt, even een mondkapje te dragen of een andere route te kiezen. Laten we met elkaar ons best doen om de coronaregels zo goed mogelijk na te leven.

De vergadering gaat straks verder met de eerste termijn van het college. Het college heeft 75 minuten netto spreektijd. Dat betekent dat interrupties daar niet afgaan, maar u mag van mij verwachten dat ik de interrupties wel een beetje ga begeleiden. Ik vraag uw respect voor de manier waarop ik dat doe. Dat geldt ook voor de collegeleden in hun beantwoording. Soms zijn interruptiedebatjes goed en inhoudsvol en daar moet ruimte voor zijn.

In de loop van de ochtend zal ik in overleg met de griffier een pauzemoment zoeken. We hopen dat we rondom de lunch het college gehoord hebben. Dan kunt u zich voor de lunch terugtrekken en zich beraden op uw inbreng in tweede termijn.

(De heer Hümmels komt, te 09.06 uur, ter vergadering.)

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Ik heb een punt van orde. Ik vraag me af waarom de algemene beschouwingen van de partijen niet zijn overgezet van dinsdag naar donderdag. Ik zie dat alles is overgezet, behalve de algemene beschouwingen. Ik ben van mening dat de algemene beschouwingen onderdeel zijn van deze vergadering en dat die dienen te worden overgezet naar donderdag.

De VOORZITTER: De griffier wijst er mij terecht op dat de vergadering van afgelopen dinsdag geschorst is en nu wordt voortgezet. Ik snap het technische euvel, want dat betekent dat je heen en weer moet scrollen. Misschien is het mogelijk - maar dan kijk ik met een schuin oog naar de medewerkers van de griffie - om de stukkenset van dinsdag op 1 juli te zetten, terwijl wij hier spreken. Als u dan een keer ververst, heeft u ze onder de knop.

(Mevrouw Pol komt, te 09.09 uur, ter vergadering.)

3. Reactie van het college (1e termijn).

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik geef als eerste het woord aan wethouder Langius.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! De toekomst van Almelo ziet er zonnig uit. Daarvan getuigt ook de Perspectiefnota 2021 die wij vandaag behandelen. De Perspectiefnota zet nieuwe ontwikkelingen op de kaart en wijst wegen waarlangs Almelo nog mooier en aantrekkelijker kan worden. Voor iedereen aantrekkelijker en mooier, zeg ik daarbij. Het is goed om te horen en te lezen dat een meerderheid van deze raad daar ook zo over denkt.

Hoe anders is het huidige beeld in vergelijking met de afgelopen jaren, jaren van continue bezuinigingen en het telkenmale verwerken van budgetoverschrijdingen, vooral in het sociaal domein. We zijn van ver gekomen. Meerdere raadsleden wezen daar ook op. Maar Almelo staat er weer. Financieel is de boel op orde en we kunnen aan de slag met onze ambities. Dat heeft de Almelose gemeenschap alleen en geheel op eigen kracht gedaan. In die zin hoeft Almelo dan ook niet deemoedig het hoofd te buigen of een toontje lager te zingen voor provincie, regio of buurgemeenten vanwege door hen verleende steun in moeilijke tijden. Verre van dat.

Nu we de financiële beperkingen goeddeels van ons hebben afgeschud, kunnen we onze rol als aantrekkelijke centrumgemeente krachtig oppakken, herpakken zelfs. De financiële handrem eraf, zegt ook de portefeuillehouder Financiën, maar wel met het financiële stuur stevig in handen. Want we hebben geleerd van het verleden.

De bijstelling in de meicirculaire van de accressen Gemeentefonds "kost" de gemeente vanaf 2023 weliswaar geld, maar dat lijkt geen onoverkomelijk obstakel bij het samenstellen van de begroting 2022 en de meerjarenraming, te meer omdat het Rijk deze week een brief heeft gestuurd over de extra middelen jeugdzorg 2022. Dat levert voor de gemeente Almelo de lieve som op van € 7,8 miljoen. Hoewel het nieuwe kabinet nog een definitief besluit moet nemen over extra geld voor jeugdzorg voor de jaren vanaf 2023, is zo veel al duidelijk dat er wel geld gaat komen. Naar verluidt -- dat gaat in bestuurlijke kringen rond -- krijgen we nog een

bevestiging dat we in het meerjarenbeeld rekening mogen houden met 75% van het bedrag van 2022. In dat licht ziet het financieel perspectief er gewoon goed uit.

Die extra middelen zakken in Almelo niet meteen weg in grote bestaande tekorten bij de jeugdzorg. In die zin heeft het CDA gelijk door te stellen dat de extra middelen in beginsel naar de Algemene Middelen kunnen en vrij te besteden zijn. Het definitieve beeld krijgt de raad bij de begroting 2022. Dan zullen we ons ook oriënteren op lasten, zoals de toename van de kapitaalslasten of het wegvallen van een deel van het dividend van Cogas.

In de schriftelijke bijdragen komt de vraag op hoe de gemeente denkt de zorg betaalbaar en toekomstbestendig te houden, kortom het krijgen en houden van balans in het sociaal domein. Het klopt dat we op een aantal zaken geen invloed hebben. Denk aan de hoeveelheid geld die we van het Rijk krijgen voor de Wmo, de jeugdzorg en de Participatiewet, of de gevolgen van het abonnementstarief of het Besluit reële prijzen. Belangrijke kaders waaraan we via de lobby nog proberen te wrikken en proberen invloed uit te oefenen, soms met succes, zoals blijkt uit de reactie van het Rijk op de tekorten in de jeugdzorg.

De heer ÇETE (Lijst Çete): De wethouder refereert net aan de woorden van mevrouw Ten Seldam. Ik heb er zelf ook even over nagedacht. Zij heeft afgelopen dinsdag gezegd dat middelen die wij straks krijgen, besteed moeten worden aan punten waarop we bezuinigd hebben. Kan de wethouder mij voorbeelden noemen van punten waar wij op bezuinigd hebben? Ik denk dat wij de afgelopen jaren vooral op het sociaal domein hebben bezuinigd. Kan hij een paar punten noemen waar hij aan denkt om dat recht te zetten zoals het CDA dat wenst?

De heer LANGIUS (wethouder): Wij hebben onder andere zwaar bezuinigd op de organisatie. Dat raakt alle beleidsterreinen, met name als het gaat om planvorming en uitvoering. We hebben ook in het fysiek domein fors gesneden. Ik wil niet zeggen dat dat allemaal moet terugkeren, want bezuinigen kan ook een start zijn van nieuw denken en nieuwe efficiënte werkwijzen. Er is in de volle breedte van de organisatie gesneden.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Heeft de wethouder daar voorbeelden van? Ik herinner mij die niet. In welke begroting is dat gebeurd? Kan hij mij bijvoorbeeld aantonen dat wij op de organisatie € 2 miljoen hebben bezuinigd ten laste van het sociaal domein of € 3 miljoen op het fysiek domein? Ik herinner mij geen grote bedragen die wij in nota's of begrotingen hebben bezuinigd.

De heer LANGIUS (wethouder): Ik wijs op de taakstellingen, die wij in 2015 in navolging van jaren, zelfs met toevoeging van nieuwe taakstellingen, hebben verwerkt in de begrotingen. Dat landt altijd in de uitvoering op beleidsterreinen. Vorig jaar hebben we nog een uitgebreide discussie gehad over cultuur en gesubsidieerde instellingen, een robuust bedrag van € 1,7 miljoen.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Als ik de wethouder goed begrepen heb, zegt hij dat de redenering van het CDA klopt dat de extra middelen van het Rijk voor de jeugdzorg naar de Algemene Middelen moeten. Die middelen kunnen ook voor een deel bijdragen om de risico's die nog op ons afkomen, punten van zorg, te beheersen. Daarnaast moet gekeken worden waar nog uitbreiding plaats moet vinden. Ik heb in mijn bijdrage al gezegd dat wij hebben bezuinigd op het beheer openbare ruimte, in 2018 € 250.000. Nu doen we er weer € 300.000 bij. Zo wordt ernaar gekeken bij het surplus. Heb ik dat goed begrepen?

De heer LANGIUS (wethouder): Dat is een correcte weergave van hoe wij daarover denken, zonder dat wij nu al een voorschot nemen op de verdeling van de middelen, want wij moeten onder alle omstandigheden verstandig blijven omgaan met de middelen die we krijgen.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Ik begin me een beetje zorgen te maken. Middelen die wij toegekend krijgen vanuit de overheid worden geparkeerd in de Algemene Middelen. Die pot wordt gevuld. De raad besluit toch bij de begroting 2022 en verder om keuzes te maken om dingen eventueel te herstellen? Ik proef uit de bijdrage -- en corrigeer mij als dat niet zo is -- dat

de wethouder nu al aangeeft dat we maar eens moeten kijken of we moeten aanpassen waar we op hebben bezuinigd. Dit is waar we vorig jaar hard voor hebben gevochten en het is goed geland in de samenleving. We moeten nu kijken waar we in de toekomst in kunnen investeren om de stad naar een hoger level te brengen. Ik ga er niet vanuit dat de wethouder ervoor pleit om bezuinigingen terug te draaien. Dat heb ik toch goed gehoord?

De heer LANGIUS (wethouder): Er komt geld beschikbaar. Dat staat in beginsel ten dienste van de gemeenteraad om erover te beslissen. Er kan een hele lijst van zaken worden samengesteld waaruit gekozen kan worden en waarvan de gemeenteraad kan vinden dat erop bijgesteld moet worden, dat er geld extra bij moet of dat een harde bezuiniging uit het verleden gerepareerd moet worden. Dat is een discussie die we echt pas bij de begroting 2022 gaan voeren, niet nu.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Ik wil toch even de angel eruit halen. De wethouder heeft een mooi antwoord, maar ik hoor al iets over het vormen van een lijst. Wij gaan bij de begroting 2022 het meerjarenperspectief beoordelen. Als we ideeën hebben, mogen we die inbrengen. Maar de wethouder gaat ons toch geen lijst presenteren waarop we zaken kunnen aanpassen of veranderen? We staan nu hier en op dat moment kijken we verder. Ik hoop dat we geen bezuinigingen gaan terugdraaien, maar gaan kijken waar we de kwaliteit kunnen verhogen. Als hij mij dat kan bevestigen, is het prima.

De heer LANGIUS (wethouder): Met een tussenzinnetje "dan gaan we kijken waar we de kwaliteit kunnen verhogen" leg je uiteindelijk materieel gezien een wensenlijstje op tafel. Laten we tegen elkaar zeggen dat we bij de begroting 2022 en het meerjarenbeeld heel verstandige keuzes daarin gaan maken.

De heer AKSE (SP): Ik ben hogelijk verbaasd dat ik nu in één keer te horen krijg dat geld uit Den Haag, dat over het algemeen geoormerkt is, zo in de Algemene Middelen kan worden gekieperd en dat we daarmee misschien allerlei ludieke dingen kunnen gaan doen. Ik hoor graag van de wethouder dat we er in ieder geval voor zorgen dat de nood die in de jeugdzorg aanwezig is en die heel hoog is, gezien de wachtlijsten die er zijn, wordt gelenigd.

De heer LANGIUS (wethouder): We hebben ook op het beleidsterrein jeugdzorg onze verantwoordelijkheid te nemen. Mocht additioneel geld nodig zijn, bovenop de € 34 miljoen die we er al in omzetten, dan zullen we bij de begroting 2022 op basis van het beeld dat er dan is, de raad een voorstel voorleggen. Dat heeft alles te maken met de uitvoering van onze taak. Laat ook gezegd zijn dat we niet lui moeten worden in ons denken. Het gaat om € 7,8 miljoen onder de noemer "compensatie jeugdzorg", wat eigenlijk is het compenseren van de gemeente in algemene zin omdat die in de afgelopen jaren eigen middelen van andere beleidsterreinen daaraan heeft toegevoegd. Dan kan het niet zo zijn dat we van € 35 miljoen € 42 miljoen maken en wel zien dat we het in die sector wegzetten. Zo moeten we daar niet mee omgaan.

De heer AKSE (SP): Ik ben het er helemaal mee eens dat we nooit lui moeten worden, maar we moeten wel doen wat nodig is, vooral als het gaat om jeugd.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijn interruptie sluit daarbij aan. De wethouder begint met de uitspraak dat het voor iedereen mooier en beter moet worden, voor iedereen. Hij noemt als voorbeeld het beheer openbare ruimte, waar € 250.000 is afgegaan en € 300.00 bijkomt. Daar gaat het in elk geval beter. Ik ben benieuwd. Ik vind een lijstje wel heel belangrijk, want ik wil me graag goed voorbereiden op de begroting. Dan vind ik het fijn als we de juiste informatie krijgen. Kan hij mij aangeven welke beleidsterreinen de laatste jaren minder geld hebben en welke meer hebben en welke er uiteindelijk wel of niet beter van zijn geworden?

De heer LANGIUS (wethouder): In ons werk zullen wij ons baseren op de begrotingen die de raad heeft vastgesteld. Die heeft de raad zelf ter beschikking en de raad is voor zichzelf in staat om een aantal keuze te maken op beleidsterreinen waar hij extra inzet op nodig vindt en met wijzigingsvoorstellen te komen in de discussie die we met elkaar gaan voeren.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Als ik de wethouder zo hoor, wordt de rol van de raad duidelijk groter en moeten wij zelfs de begroting gaan maken. Dan kan het college zeggen of het dat wel of niet leuk vindt.

De heer LANGIUS (wethouder): Wij bereiden altijd de begroting voor en daarmee faciliteren we de raad. Het is aan de raad in onderling debat en aan de eindstemming wat precies de uitkomst is. Daar moet de raad zijn invloed uitoefenen.

De heer PAUWELS (VVD): Ik dank de wethouder voor de openheid die hij geeft. Is hij niet bang dat zo'n opmerking die hij maakt een hele discussie in de stad kan losweken van allerlei organisaties, die we ook hebben gezien ten tijde van de taakstellingen die we hebben doorgevoerd? Op het fysiek domein is heel fors bezuinigd en we hebben nog een aantal taakstellingen in het sociaal domein te verrichten. Ik vraag me af of we niet weer die hele discussie lostrekken van al die instellingen die de heer Langius dit hebben horen zeggen en die het gesprek weer willen voeren.

De heer LANGIUS (wethouder): Daarom heb ik in algemene zin gezegd dat de financiële handrem ervan af kan, maar dat we het financiële stuur zelf in handen houden. Dat betekent ook dat wij niet een-op-een iets gaan terugdraaien om iedereen te pleasen. In de basis mogen taakstellingen, bezuinigingen die zijn opgelegd en die we zelf hebben weggezet, een heilzame werking hebben gehad in termen van nieuwe werkwijzen, efficiënt gaan werken, toekomstgericht worden, met achterlating van de werkwijzen die er waren. Dat kan alleen maar gezond zijn, ook voor organisaties die zich nu wellicht onder invloed van bezuinigingen aangesproken weten. Zij zitten in een veranderproces. Het is zeker niet mijn voorstel om nu al ruimte te geven aan het denken dat we dat wel even gaan terugdraaien.

De heer PAUWELS (VVD): Heel erg bedankt voor deze toevoeging. Die stelt mij gerust. De wethouder zegt terecht dat het al die organisaties en partijen uitnodigt tot creatief denken. Ik heb al eerder in de raad gezegd dat alle organisaties, alle besturen, alle voorzitters en alle penningmeesters er nog zitten. Niemand heeft de sleutel ingeleverd. Ze bestaan allemaal nog, ondanks alle taakstellingen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik ben enorm getriggerd door het verhaal van de heer Pauwels, maar daar reageer ik in mijn tweede termijn op. Voortbordurend op de vraag van de heer Hümmels: de wethouder zei op een vraag van mij dat het van een begroting van 2015 komt. Dan verwacht hij van mij dat ik tien jaar begrotingen naast elkaar zet en alle bezuinigingen die we hebben gedaan nazoek. Nee, ik wil een lijst van waarop we hebben bezuinigd sinds de transities, sinds de zorgverantwoordelijkheid bij ons is gekomen. Dat kan ik niet in een begroting terugzien. Rechts Almelo springt nu alle kanten op, net alsof het allemaal van fysiek en onderhoud komt, maar ik wil ook kijken naar de langdurigheidstoeslag. We hebben onmeunig veel bezuinigd in het sociaal domein. Laten we nu niet doen alsof het geld alleen maar van fysiek komt.

De VOORZITTER: Uw stelling poneert u straks, u kunt nu uw vraag stellen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Een overzichtje dat de heer Hümmels vraagt -- ik hoop dat dat niet te moeilijk is - zou mij wel helpen om richting te geven. Ik begrijp de opmerkingen dat andere mensen getriggerd zijn door de subsidies. Het siert de wethouder hoe hij dat zegt.

De heer LANGIUS (wethouder): Laten we de afspraak maken dat, indien de griffie niet in staat is om dat materiaal even bij elkaar te halen - want het is beschikbaar - de griffie bij ons komt. Dan zullen we daarin voorzien.

(De heer Loupattij komt, te 09.25 uur, ter vergadering.)

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Een aantal raadsleden zegt dat we de bezuinigingen niet moeten terugdraaien. De wethouder zegt dat we er, daar waar nodig, naar kunnen kijken. Als we nu extra geld vrijmaken voor fysiek, het beheer van groen en grijs in de wijken - € 250.000 bezuinigen in 2018 en nu € 300.000 erbij - is dat toch ook het terugdraaien van een bezuiniging? Is hij dat met mij eens?

De heer LANGIUS (wethouder): Volgens mij zijn we tot de conclusie gekomen dat heel basic onderhoud in deze stad iets met onze stad doet. Dat doet ook iets met de beleving in de stad. We vinden dat we, nu we uit de financiële klem raken, ook weer moeten investeren in de kwaliteit van de stad. Dat de heer Buitenweg daarbij zijn eigen frame kiest, namelijk dat we iets terugdraaien, is dan maar zo. Volgens mij gaan we investeren in de kwaliteit van deze stad.

De heer AKSE (SP): Het een-op-een terugdraaien moet je gewoon niet doen, maar ik mag er toch van uitgaan dat we in deze raad samen gaan kijken waar behoefte aan is en wat mogelijk is.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik heb de indruk dat we een semantische discussie voeren. Het geld dat van de jeugdzorg komt, gaat gewoon naar de jeugdzorg, maar de € 7 miljoen eigen geld die we erin stopten, gaat weer terug naar de eigen middelen. Misschien komt daarmee de discussie in een ander daglicht te staan. Ik ben het eens met de heer Akse. Gisteren heb ik gesproken over een nieuw normaal. Het wordt nooit meer zoals vroeger of zoals de goeie ouwe tijd. We moeten voorkomen dat we alleen maar terug gaan kijken of alles terugdraaien. We moeten vooruitkijken en doen wat nodig is.

De heer LANGIUS (wethouder): Ik zou het niet mooier hebben kunnen zeggen.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Eigenlijk is het een beetje mosterd na de maaltijd, want ik had liever net even willen meepraten over al die bezuinigingen. Ik ben van mening dat de raadsleden hun eigen taak moeten uitvoeren. Voor dat zoekwerk worden wij betaald en dat horen we eigenlijk zelf te doen. Ik vind het een beetje jammer dat vervolgens de wethouder lijstjes toezegt met de bezuinigingen van de afgelopen jaren. Ik vraag me af of de wethouder dan ook weet hoeveel er is bezuinigd op de openbare ruimte in 2015. Ik weet het wel: ongeveer € 1,8 miljoen, alleen al op de openbare ruimte.

De heer LANGIUS (wethouder): Met de discussie die we gaan voeren bij de begroting 2022 gaat het ongetwijfeld goed komen.

Ik nam u mee in een aantal zaken in het sociaal domein waar we geen invloed op hebben, maar gelukkig zijn er ook zaken waar we wel invloed op hebben. Denk bijvoorbeeld aan de preventie en de bestrijding van de eenzaamheid, het uitbouwen van hoogwaardige voorliggende voorzieningen, waaronder ik de wasdienst schaar maar ook de dagstructurering - en dat alles ter voorkoming van maatwerkvoorzieningen - of het anders organiseren van hulp door bijvoorbeeld jeugdhulp op of voor scholen te organiseren. Dat zijn toch de vindplaatsen van kinderen. Ten slotte is er de intensivering van de samenwerking met partners, van huisarts tot gecertificeerde instellingen. Dat is ons antwoord op de systeemwereld. Dat is hard werken en tot in de details doorzetten. Volgens mij doen we daar de goede dingen.

Onder leiding van de stuurgroep Het jonge kind, waarin alle kindpartners zijn vertegenwoordigd, werken professionals aan optimale ontwikkelkansen voor kinderen. Daar scherpen wij elkaar op het bedenken, het financieren en uitvoeren van interventies om in geval van achterstanden de ontwikkelingen van kinderen en hun ouders mogelijk te maken en te ondersteunen. Zonder aanziens des persoons, zeg ik daarbij, al was het maar om niet meegezogen te worden in het door de PVV geschetste beeld van hopeloze gezinnen van buitenlandse afkomst. De ervaring leert dat ook die kinderen en die gezinnen het been kunnen bijtrekken. Hoewel sommigen van u in de Perspectiefnota tevergeefs zochten naar het begrip "kinderen" als ultieme erkenning van het erbij horen, richten in de dagelijkse praktijk velen zich met ziel en zaligheid op kinderen en hun ontwikkeling.

Ik ga verder en kom bij het kopje Corona en de besteding van de van het Rijk ontvangen middelen in het kader van corona. De voor 2020 ontvangen middelen zijn verantwoord in de

vorige week door de raad vastgestelde jaarrekening. De tot nu toe in 2021 ontvangen middelen hebben voor een deel hun weg gevonden naar activiteiten die deze zomer in de stad en in de wijk plaatsvinden. Daarnaast is er geld voor een noodfonds ten behoeve van vrijwilligersorganisaties die ten gevolge van corona omvallen, dus heel urgente gevallen. Maar ook is er het niet innen van precario gedurende de eerste maanden, de kwijtschelding van belastingen, de lagere ozb als gevolg van bijstelling van de WOZ-waarde, de continuïteitsbijdrage voor zorginstellingen en vervoer. Dat alles kost geld.

In dat licht voert het nu te ver om geld te gaan uitdelen aan culturele instellingen of het opstellen van een herstelplan. Daarvoor is de culturele stoffering van Almelo overzichtelijk genoeg. De lijnen zijn kort genoeg om elkaar in geval van acute nood extra snel te kunnen vinden. Bovendien kunnen culturele instellingen hun programma draaien met de voor dit jaar verstrekte subsidies. Daarnaast is het de vraag of er geen extra geld moet naar urgentere zaken, zoals extra jeugdzorg. Daar ziet het nu nog niet naar uit, maar dat kan in de tweede helft van dit jaar zomaar wijzigen.

De heer PAUWELS (VVD): Het is heel goed dat de gemeente klaarstaat om in acute nood bij te springen waar dat noodzakelijk is. Ik denk aan vrijwilligersorganisaties en sportverenigingen. Hoe meten we dat nou? Als het college het signaal afgeeft dat die middelen er zijn - en die middelen zijn beperkt - is het redelijkerwijs te verwachten dat al die verenigingen zich spontaan melden. Hoe meet je dan wat acute noodzaak is? Hoe gaan we daarmee om, om te voorkomen dat er een waterval over dat potje heen valt, waardoor het onbeheersbaar wordt en tot ongenoegen bij veel verenigingen kan gaan leiden?

De heer LANGIUS (wethouder): Dat is de uitdaging. En vooral: hoe schrijf je dat op? We zijn nu aan de slag met de regelingen. Je kunt die heel wijdlopig maken en dan is het een open uitnodiging aan iedereen. Maar met € 50.000 verdunt dat heel snel tot kleine bedragen en daar is niemand mee geholpen. Eigenlijk wil je het compact maken en beperken tot de hele urgente gevallen die morgen omvallen en die niets anders meer kunnen doen dan de zaak opheffen bij gebrek aan baten. Zij kunnen niet verder en daar ziet het op korte termijn ook niet naar uit, omdat er op geen enkele wijze aan geld is te komen, hetzij via de leden of via sponsoring. Ja, daar zit wel een uitdaging in. We zijn de overheid en zullen er bij de uitvoering van de regeling rekening mee moeten houden dat we gelijke gevallen gelijk behandelen en ongelijke gevallen naar de mate van ongelijkheid, het gelijkheidsbeginsel. In het licht van het bedrag van € 50.000 hebben we niet de behoefte om daar heel veel ambtelijke capaciteit voor in te zetten. De uitdaging wordt om in de uitvraag goed duidelijk te maken aan de organisaties dat het echt om urgentie moet gaan.

De heer PAUWELS (VVD): Dank voor deze woorden, die mijn eerdere opmerkingen steunen over het beroemde lijstje dat de wethouder in zijn bijdrage heeft genoemd. Ik geef hem diezelfde uitdaging graag mee bij het tot stand laten komen van het lijstje, want ik denk dat we daar uiteindelijk tegen hetzelfde probleem aanlopen.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik complimenteer de wethouder. Dit is de tweede keer dat hij een soort opening biedt. Bedoelt hij daarmee ook een soort herbezinning op afspraken die we eerder hebben gemaakt omdat het koud en guur was in de stad? De heer Pauwels zegt tot twee keer toe bang te zijn voor een vloedgolf omdat de wethouder een opening biedt. Ik ben blij met deze opening die tussen de regels door te bespeuren is en wil de wethouder daar graag mee complimenteren, als hij dat tenminste bedoelt met herbezinning en discussiëren met elkaar.

De heer LANGIUS (wethouder): Dan haakt de heer De Vries vooral aan op het hiervoor behandelde thema over de wijze van omgaan met extra middelen bij nieuwe begrotingen.

De heer WIERTZ (D66): Wij hadden inderdaad om een herstelplan gevraagd. Dat hebben we niet voor niets gedaan. Als je de dingen aanpakt zoals de wethouder nu schetst, is dat incidenteel, ad hoc. Je zou al die dingen ook integraal kunnen bekijken. De wethouder zegt dat we extra geld hebben gekregen voor cultuur, maar dat er misschien ook wel belangrijker

dingen zijn, zoals jeugdzorg. Dan komt het erop neer dat het geld voor cultuur naar de jeugdzorg gaat. Of we kieperen het in het kanaal. Dat was niet de bedoeling van dat geld.

De heer LANGIUS (wethouder): Ik pak meteen even de motie mee van D66 "Besteed cultuurgelden aan cultuur". Die ontraad ik, want die berust op de misvatting dat de onder de noemer Cultuur ontvangen bedragen moeten worden besteed aan cultuur. Ik heb al eerder in deze raad gezegd dat ook het Rijk de wijze waarop het de gelden verstrekt, namelijk via het Gemeentefonds, al genuanceerd heeft op dit punt. Daarnaast is inderdaad de stelling dat de instellingen de activiteitensubsidies 2021 vanaf heden - want de samenleving gaat weer open - tot het einde van het jaar inzetten voor de reeds gemaakte afspraken inzake culturele activiteiten. Als zij, als samenwerkende culturele instellingen, van oordeel zijn dat zij extra middelen nodig hebben voor een herstelplan, leggen zij een uitnodiging bij zichzelf neer om dat inzichtelijk te maken. De heer Wiertz keert het om en zegt: wij moeten maar gaan ophalen waar we hen mee kunnen helpen.

De heer WIERTZ (D66): Dan begin ik weer bij cultuur. De wethouder zegt dat er niet staat dat de gelden moeten worden besteed aan cultuur. Nee, dat stond er niet, maar het ministerie heeft een persbericht gemaakt waarin staat dat de gemeenten extra geld krijgen voor cultuur. Wat er in Almelo gebeurt - en vorig jaar helemaal - is dat het in de Algemene Middelen verdwijnt. Dan is er helemaal niets voor cultuur. Dat is precies het tegenovergestelde van wat het ministerie wil.

De heer LANGIUS (wethouder): Volgens mij hebben wij vorig jaar alle daarvoor in aanmerking komende culturele instellingen gesubsidieerd. We gaan ook niet moeilijk doen over de besteding van die middelen, want die zijn merendeels niet aan activiteiten besteed. We wachten die verslagen af en dan zullen we die beoordelen. We gaan daar niet moeilijk over doen. De heer Wiertz spreekt over extra middelen. Ik heb al gezegd dat de culturele stoffering van deze stad er zo uitziet dat wij geen grote balletorganisaties of symfonische orkesten in de benen moeten houden, waar we groots en meeslepend geld naartoe moeten brengen. Laten we ook in die zin de kerk midden in Almelo laten staan. Er is tot op heden niet gebleken dat er vanuit de urgentie, het dreigen van omvallen, heel veel geld naar culturele instellingen moet. De bibliotheek draait gewoon.

De VOORZITTER: Ik wil vragen om zowel de vraagstelling als de beantwoording beknopt te houden. De wethouder heeft nog heel veel in zijn betoog te melden.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik wil even terug naar de gelden voor organisaties als zich maatschappelijke nood voordoet. Vorig jaar is daar een motie over aangenomen. Toen ging het ook om € 50.000 en toen werd aangegeven dat het een reddingsboei moest zijn. In die motie stond ook dat de organisaties zelf hun maatschappelijke waarde en hun financiële penibele situatie moeten aantonen. Is dat de lijn waarlangs de wethouder denkt?

De heer LANGIUS (wethouder): Ja, en in de toepassing nog concreter toegespitst op die uitgangspunten.

De heer DE OLDE (PVA): Ik kom even terug op het tweede coronapotje. Ik heb vernomen dat het eerste potje op is. Wordt er al veelvuldig gebruik van gemaakt?

De heer LANGIUS (wethouder): Nee, want de regeling is nog niet gepubliceerd. Die ligt nog bij het college ter besluitvorming voor.

De heer ÇETE (Lijst Çete): De heer Pauwels doet net alsof de heer Langius straks met een zak van € 50.000 voor het stadhuis gaat strooien. Ik ken nog voorbeelden van vorig jaar. Het potje is toch bedoeld voor instellingen die gas en elektriciteit of huur niet meer kunnen betalen en enorm in nood zitten? Zij moeten kunnen aantonen dat ze enorm in nood zitten. Ik ken vier of vijf instellingen die een aanvraag hebben ingediend, terwijl maar twee instellingen het

hebben gekregen, omdat zij echt in nood zaten. Het gaat om gas, elektriciteit, bestaansrecht, en niet om: we hebben het nodig, want we hebben de kantine-inkomsten gemist.

De heer LANGIUS (wethouder): De heer Çete heeft helemaal gelijk.

De heer DE VRIES (PvdA): Nog even over een bijzin die de wethouder uitsprak. Hij sprak over de culturele stoffering die overzichtelijk is. Ik meen dat hij zoiets zei als: alleen langs samenwerking kan een ander tapijtje gelegd worden. Met andere woorden: als we over cultuur praten, kan er alleen gesproken worden over financiële middelen als instellingen samenwerken. Heb ik dat goed gehoord?

De heer LANGIUS (wethouder): Ik zal het nog iets preciezer zeggen. Mijn reactie op het herstelplan was: je kunt dat gaan ophalen. Dat is een open uitnodiging in de veronderstelling dat een herstelplan nodig is. Ik heb niet gezegd: leg dat dan maar bij ons neer, dan gaan we dat financieren. Wij betrekken de stelling dat het culturele veld zo overzichtelijk en goed gesubsidieerd is dat ze in staat zijn om de activiteiten uit te voeren, zodat we de volwaardige culturele uitingen in deze stad krijgen die we met elkaar hebben afgesproken. Als de instellingen van oordeel zijn dat daar toch nog wat aan schort, ligt het op hun weg om dat te formuleren. Het staat ieder vrij om zichzelf uit te nodigen in dit gemeentehuis om daar het gesprek over aan te gaan. Let wel: daarmee is niet gezegd dat we dat gaan organiseren. Het kan eventueel ook gevonden worden in herschikkingen van middelen.

Dat brengt mij bij een tweetal amendementen en een motie. Amendement 2 van de PvdA "Versterking plancapaciteit woningbouw" wordt door het college ontraden. Los van de tekortschietende financiering van deze wens - de heer Trienen heeft daar al vragen over gesteld - bereik je met het voorstel niets extra's. Wat de PvdA wil, wordt geregeld door middel van de in de Perspectiefnota opgenomen middelen voor personele inzet stadsontwikkeling. Daarmee wordt, naast de strategische functie, ook voorzien in projectleiders die de ontwikkelplannen tot uitvoering gaan brengen.

Het amendement van D66 over het schrappen van precario ontraadt het college eveneens. Het is alleszins redelijk dat voor het gebruik van openbare ruimten een vergoeding wordt gevraagd, net zoals een pachter betaalt voor het gebruik van een stuk land. Voor de tijd dat door coronamaatregelen er geen gebruik van kon worden gemaakt, is door de raad reeds in een compensatie voorzien.

De motie "Besteed cultuurgelden aan cultuur" ontraadt het college. Ik heb die behandeld. De motie "Corona herstelplan" ontraadt het college eveneens. De leerachterstanden liggen primair op het bordje van het onderwijs en dat krijgt heel veel geld om die op te pakken. Het ondersteunen van ondernemers is geen taak van de gemeente, met name gelet op de staatssteunregels.

Voorzitter, dat is mijn bijdrage in eerste termijn.

De VOORZITTER: Dank u wel, wethouder, keurig in zes minuten, althans eigen tijd. Ik geef nu het woord aan wethouder Maathuis.

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Mijn termijn is geclusterd is een aantal onderwerpen die door de raad in eerste termijn zijn besproken. Over de komst van het XL Businesspark II het volgende. Met het huidige XL Businesspark gaat het heel goed. Bijna alle kavels zijn uitgegeven en het park zal eerder vol zitten dan het jaar 2028, nu nog uitgangspunt in de grondexploitatie. Almelo is booming en dat is helemaal niet zo raar als je kijkt naar de ligging en het investeringsniveau in de bereikbaarheid van en naar Almelo.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): De wethouder zegt dat het goed gaat met het bedrijvenpark. De uitgifte lijkt rond. Ik ben benieuwd wat we eraan verdiend hebben. Is dat ook inzichtelijk te maken? Het heeft ons ook handenvol geld gekost.

De heer MAATHUIS (wethouder): Zo werkt dat niet. De grondexploitatie wordt berekend op basis van een netto contante eindwaarde. In deze zaal zit een wethouder die elk jaar de grondexploitatie in negatieve zin bijgesteld heeft zien worden. In de afgelopen jaren boert de

netto contante eindwaarde, die op min € 30 miljoen of min € 35 miljoen stond, terug. We hebben voorzieningen getroffen vanuit de gemeente Almelo, vanuit andere gemeenten en vanuit de provincie. Vervolgens zie je dat die voorziening kan vrijvallen omdat de netto contante eindwaarde dichter naar de nul kruipt. Die staat nu op min € 5 miljoen en de verwachting is dat die op nul kan uitkomen als we de grondexploitatie sneller afsluiten. Ik kom straks nog op het werkgelegenheidsaspect. Ook is er een toegevoegde waarde van het XL Businesspark op onze ozb-inkomsten. Ik denk dat de gemeente Almelo daar in structurele zin heel blij mee kan zijn.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De wethouder zegt dat het vrijvalt, alsof dat meevallers zijn. Als ik het goed heb, is het allemaal geld dat we er zelf extra in hebben gestopt ten opzichte van de oorspronkelijke business case. Nu lijkt het tij zich wat te keren. Bij dit soort plannen zit vaak het positieve in de staart, maar soms ook het venijn. Eigenlijk komt er niks extra bij, maar valt er geld vrij dat wij al gereserveerd hadden.

De heer MAATHUIS (wethouder): Exact. En als de grondexploitatie boven nul uitkomt, levert het geld op: de netto contante eindwaarde van die grondexploitatie.

De heer DE VRIES (PvdA): De wethouder spreekt over de revenuen. De ozb is misschien een melkkoe. Kan hij een indicatie geven hoe groot die melkkoe is?

De heer MAATHUIS (wethouder): Nee. Je hebt de situatie nu - en dat loopt volgens mij over het miljoen heen - en de stand op het moment dat het allemaal bebouwd is. De heer De Vries weet hoe het werkt met WOZ-waardes. Als er gebouwd wordt op die grond, gaat het pas meetellen en gaat die afdracht lopen. Ik kan wel toezeggen dat we die vraag even schriftelijk beantwoorden langs die twee lijnen. Dat heb ik nu niet paraat, maar het gaat wel om serieus geld.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Heeft de wethouder een idee wanneer we die nullijn bereiken? Het is nu bijna vol. Denkt hij dat we die nul gaan bereiken? Hij weet ongeveer hoeveel grond we nog over hebben en hoeveel die kan opbrengen. Hoopt hij op nul? Gaat het ons lukken of niet?

De heer MAATHUIS (wethouder): We gaan de goede kant op. Vorig jaar en het jaar ervoor is de grondexploitatie substantieel verbeterd. Toen ging het in één keer met € 10 miljoen vrijval van een verliesvoorziening die eerder genomen is. Ik kan er nu geen harde uitspraak over doen. U kunt de vraag ook stellen aan het projectbureau van XL Businesspark. Ik kom daar straks op terug.

De Twentekanalen worden voor honderden miljoenen uitgediept. De nieuwe sluis bij Eefde wordt vandaag geopend. Helaas kunnen we daar vanuit Almelo niet bij zijn vanwege deze belangrijke verplichting. De laad- en loskade van XL Park wordt door een succesvolle Almelose lobby qua capaciteit uitgebreid en de A1 is eerder dan gepland omgetoverd tot twee keer driebaans.

De provincie heeft een onderzoek uitgevoerd naar de toekomstige behoefte aan grootschalige kavels in Twente op het vlak van maakindustrie en logistiek. Dit onderzoek heeft de beoogde locatie van XL Businesspark II gekwalificeerd als de beste locatie om toekomstige grootschalige kaveluitgifte te realiseren. Dat is niet allemaal nieuw, want een oud-wethouder van een buurgemeente wees mij erop dat bij de gemeentelijke herindeling van 2000, toen Bornerbroek bij Almelo werd gevoegd, juist dit gebied aan Almelo werd toegekend met het oog op economische ontwikkelingen. In dit kader, en gelet op de gigantische investeringen in de infrastructuur, is het volstrekt niet logisch om woningbouw op deze locatie te plegen.

Op het XL Park zijn op dit moment zo'n 700 vaste arbeidsplaatsen, met daarbovenop nog een flexibele schil van 100 tot 500. Het aantal arbeidsplaatsen zal in de toekomst nog verder toenemen, zeker als Smit en VDL er volledig gevestigd zijn, Heylen volledig tot ontwikkeling is gekomen en in tranche 2 de bedrijven komen die nu al een ontwikkelovereenkomst hebben gesloten, waarvan nog niet bekend is wie daar komt en hoe dat gerealiseerd gaat worden. Dat zit allemaal in de pijplijn. Als het XL Park vol zit en er in volle wasdom staat, is het een belangrijk onderdeel van de banenmotor die Almelo is. Op XL Park is 97% van de vaste

arbeidsplaatsen full time werkend ten opzichte van 87% in de gemeente. Op XL Park is 19% uitzendkracht ten opzichte van 5% gemeentebreed. Meer gegevens, waar de PvdA om vraagt, hebben wij niet.

Het projectbureau van XL Park is voornemens om in het najaar een werkbezoek voor gemeenteraden en staten te beleggen waarin zij uitgebreid bijgepraat worden. Het college hoopt tegen de jaarwisseling bij de raad terug te komen op de realisatie van XL Park II. Recentelijk heeft het Twente Board een positief advies gegeven over de wenselijkheid van XL Park II en heeft Almelo in een bestuurlijk overleg afgelopen week van de Twentse gemeenten het voortouw gekregen om een ontwikkelstrategie op te stellen. Deze zal na gereedkomen geagendeerd worden voor een politiek beraad.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Een van mijn collega's vroeg in eerste termijn wie XL Park II gaat faciliteren, gezamenlijk of alleen wij?

De heer MAATHUIS (wethouder): Dat vroeg de fractie van Democraten.Nu. Dat is onderdeel van de ontwikkelstrategie. Er zijn meerdere smaken mogelijk. Als het goed is, heeft de raad de evaluatie van het XL Park ontvangen. Daar zitten wel wat lessons learned in. Onderdeel van de ontwikkelstrategie is het afpellen van keuzes ten aanzien van hoe je dit tot ontwikkeling zou kunnen brengen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voor mij is werkgelegenheid belangrijk. Het zou mooi zijn om alles naar Almelo te halen, maar we hebben in het verleden ook samen met de partners geleden. Als wij het gezamenlijk kunnen realiseren, zou mijn prioriteit zijn om die werkgelegenheid naar Almelo te halen. Hoe meer wij krijgen, hoe beter, maar laten we ook niet te veel willen. Laten we ook de buurtgemeenten en de provincie mee laten profiteren. Dan zal het misschien wat makkelijker gaan.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Even in aanvulling daarop: onze wens zou zijn om waar het kan het zelf te doen. We hebben nu de vruchten die wij plukken van XL Park voor de tweede tranche. Gezien de lessons learned zou het ons een lief ding waard zijn om het zelf te gaan exploiteren, daar waar het kan natuurlijk. Ik begrijp dat de wethouder wel wat verplichtingen richting de partners heeft, maar we hebben ook gezien dat het juist met die partners en door de gemene deler van vijf verschillende partijen erg lang heeft geduurd voordat het uiteindelijk tot volle wasdom kwam.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik wil de argumentatie en het standpunt iets nuanceren. We moeten ook reëel zijn. We zijn in zee gegaan met vijf partners. Uiteindelijk is er zwaar geleund op één partner, zijnde de provincie, in de tijd dat het erg slecht ging met XL Businesspark. Er is toen vooral gekeken naar de provincie. Ik zou zeggen: kies uw partners zorgvuldig en kijk ook terug aan wie je het meeste aan hebt gehad.

De heer MAATHUIS (wethouder): Dit zijn mooie beschouwingen op de discussie die we met elkaar gaan voeren. Ik gebruik de input van de raad die zojuist geleverd is.

Met de bijstand zijn we op de goede weg. In 2017 werd nog voorzien dat we in 2021 3.100 bijstandsgerechtigden zouden hebben. Ondanks de impact van corona staan we op het getal van ongeveer 2.650. De ambitie van raad en college is om het bestand op termijn te laten krimpen tot een niveau van ongeveer 2.000. Waarom? Omdat de omvang van het huidige bestand niet matcht met andere gemeenten van dezelfde grootte, omdat Almelo een echte banenmotor is en omdat onze WW-cijfers in vergelijking buitengewoon goed zijn. Wij hebben 60% meer bijstand dan een gemeente in dezelfde grootteklasse en dat wordt niet meer verklaard door ons historisch verleden.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Wij hebben een bijeenkomst gehad bij Stad en Ambt. Er kwam toen een professor die een heel betoog heeft gehouden. Hij zei: als een stad als Almelo al jaren een bepaald vast bestand heeft aan bijstand, hebben economische ontwikkelingen of re-integratiemiddelen bijna geen invloed. Wat je ook doet of laat, er is in Nederland geen voorbeeld waarin het daalt. Ik neem aan dat de wethouder zich die bijeenkomst herinnert. Ik

heb hem toen gevraagd of hij niet te ambitieus was door continu aan die 2.000 vast te houden. Voor alle duidelijkheid: het liefst zou ik geen enkele bijstandsgerechtigde hebben en zou ik hopen dat geen enkele Almeloër daar een beroep op hoeft te doen. Ik vind dat de wethouder te cijfermatig kijkt. Is hij niet te ambitieus? Ik zou het ook wensen, maar iedereen zegt dat het niet te doen is.

De heer MAATHUIS (wethouder): Ik kom daar straks even op terug, want het hangt ook samen met de fysieke agenda van deze stad. Ik deel de mening van de heer Çete niet dat het bijstandsbestand langdurig graniet is. Dat is slechts voor een deel waar. Het bijstandsbestand is in grote mate dynamisch. We moeten voor ogen houden dat het bijstandsniveau een bepaald niveau heeft en dat dat geaccommodeerd wordt door de fysieke kenmerken van deze stad. We moeten wat meer in balans zien te komen, ook qua BUIG-problematiek, waarin we in de verdeelmodellen altijd aan de verkeerde kant zitten, hoewel waarschijnlijk en hopelijk dit jaar voor het eerst in tien jaar niet. Dan heb je een sociaal vangnet dat je met elkaar kunt dragen. Het college vindt dat dat gewoon bij de stad hoort, maar het is uit verhouding ten opzichte van gemeenten in dezelfde grootteklasse.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Wanneer zijn we een keer klaar met het refereren aan het textielverleden? Textiel is al 50 jaar dood.

De heer MAATHUIS (wethouder): Dat zijn we volstrekt met elkaar eens. Twente zat als arbeidsmarktregio vorig jaar voor het eerst na de teloorgang van de textielindustrie, voor het eerst in 60 jaar, onder de landelijke werkloosheidscijfers. Het gaat goed met deze regio. We moeten nu kijken hoe we ook op het vlak van bijstand wat meer in balans komen.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De heer Çete vraagt of de wethouder niet te ambitieus is. Ik zou willen zeggen: ik vind hem weinig ambitieus als hij streeft naar 2.000. Ik zit al heel wat jaren in deze raad, al sinds de vorige eeuw, en de getallen blijven altijd zo tussen de 2.000 en 3.000, waarbij 2.000 de ambitie is en ergens tussen de 2.500 en 3.000 de werkelijkheid. Ik verwacht een hogere ambitie. 2.000 mensen in een uitkeringssituatie zijn 2.000 mensen die niet deelnemen aan de maatschappij, aan het leven. Hun welzijn is belangrijk. Iedereen die kan werken, zou moeten en kunnen werken. Ik verwacht een hogere ambitie. Gaat de wethouder die uitdaging met ons aan?

De heer MAATHUIS (wethouder): Volstrekt mee eens. Ik open graag met het CDA het gesprek over wat daarvoor nodig is. Daar past die fysieke agenda ook bij. Maar we moeten ook de ogen openhouden voor ontwikkelingen die ons de afgelopen jaren parten hebben gespeeld, zoals de komst van de Participatiewet, die inhield dat er op andere wetgeving geknepen is. Ik ben het met mevrouw Ten Seldam eens dat we qua omvang meer in verhouding moeten komen met gemeenten van dezelfde grootteklasse. Daar richten we ons primair op. Ik vind het prima als de CDA-fractie daar een plus op wil zetten, maar dan moeten we met elkaar het gesprek aan over hoe we dat gaan bereiken. Dat bereik je niet alleen met uitstroombevordering.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De wethouder zegt dat je soms moet terugkijken. Als je terugkijkt, zie je niet wat voor je gebeurt. Ik zou zeggen: kijk voor je, naar de NUO, naar Werkplein en onderwijs. Wij gaan graag de uitdaging aan en zullen kijken of we samen een initiatiefnota kunnen maken.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Daar sluit ik mij bij aan. Van de hoogleraar waar de heer Çete naar verwijst, weet ik de naam niet meer. Het ging erom dat, als er meer werkzoekenden zijn dan banen, je het ene gat met het andere vult bij iedereen die je aan het werk helpt. Daar schiet je dus niks mee op. De vraag is waar je wel iets mee opschiet. Zijn banen het middel om mensen uit de bijstand te halen? Wat moeten we doen om die sociale stijging te krijgen?

De heer WIERTZ (D66): Ik hoorde de wethouder over de granieten voorraad spreken. Als je al een grotere granieten voorraad hebt dan andere gemeenten, komt die flexibele voorraad

er door de conjunctuur nog bij. Dan moet je eigenlijk wel iets aan die granieten voorraad gaan doen. Is de wethouder dat met mij eens?

De heer MAATHUIS (wethouder): In dat opzicht moet de aanpak op meerdere punten onderkennen wat de problematiek is. Daar hoort ook datgene bij wat de heer Wiertz te berde brengt.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik vind het wat pijnlijk dat er vergeleken wordt met steden van vergelijkbare grootte. Volgens mij is dat van ondergeschikt belang voor een vergelijking. De grootte van een gemeente is niet echt bepalend voor hoe de bevolking in elkaar zit. Ik ben benieuwd of de wethouder nog andere vergelijkingsmiddelen gebruikt. Dat lijkt mij wel verstandig. Ik vind het ook wat eng dat hij verwijst naar een zaak die volgens mij ergens anders op duidt, namelijk de fysieke gesteldheid van de stad. Ik ben benieuwd of hij dat wil specificeren. Als dat betekent dat we minder goedkope woningen moeten hebben, creëert hij volgens mij meer problemen dan hij oplost. Ik ben benieuwd wat hij daarvan vindt.

De heer MAATHUIS (wethouder): Daar ga ik op in en tegelijkertijd heeft dat ook samenhang met de portefeuille van wethouder Van Rees. Hij zal daar in zijn bijdrage op terugkomen.

Ik sprak over onze vergelijkingscijfers. Daarnaast is het voorkomen van een mismatch op de arbeidsmarkt ook een prioriteit. Door de volle inzet op het Twents fonds voor vakmanschap wordt ingezet op het binden en behouden van talent. Een uitstekend woonaanbod en vrijetijdsmogelijkheden helpen daar overigens bij. We hebben in Almelo de afgelopen jaren ingezet op uitstroombevordering. Dat kon omdat de conjunctuur meezat. Maar we moeten ook de aandacht leggen op instroombeperking van buiten om op onze ambitie uit te komen.

Sociaal hangt samen met de fysieke opbouw van onze stad. Stedelijke ontwikkeling en herstructurering kunnen hierbij helpen, maar ook de Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek. Na onderzoek en contact met het ministerie kwalificeren een aantal wijken in Almelo zich hiervoor. Collega Van Rees en ik trekken hier samen in op en het college zal in september een raadsvoorstel aan de raad voorleggen. Ik heb mij laten vertellen dat op 28 september het beeldvormend politiek beraad ingepland staat. Dat zal waarschijnlijk met potlood in de planning van het presidium staan. Wij komen in september bij de raad daarop terug.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik wil even voortborduren op wat de heer Wiertz zei over de aanpak van het granieten bestand van de bijstandsgerechtigden. De heer Pauwels kijkt direct lachend op. Ik zie hem al denken: verkorten, verkorten, verkorten. Ik hoop dat we hen op een zorgzame en goede manier aanpakken. Ik denk dat dat ook de handreiking van mevrouw Ten Seldam is. Ik hoop dat het niet alleen gaat om krimp en sterker en harder aanpakken, maar ook om goed aanpakken. Ik wijs op de langdurigheidstoeslag en de middelen die hen de afgelopen jaren zijn afgepakt. Ik hoop dat ze meer beweegruimte krijgen. Denkt de wethouder alleen maar aan straffen en harder aanpakken of wil hij ze waar nodig heropleiden, zodat ze misschien voor altijd uit de bijstand gaan?

De heer MAATHUIS (wethouder): Op dat laatste zit onze focus volledig. Dat kan altijd meer dan nu het geval is. Het is echter niet het geval dat je dat met flankerend sociaal beleid kunt oplossen. Dat hangt overigens samen met een ander punt waarover de raad een uitspraak heeft gedaan, namelijk een € 4,8 miljoen taakstellend minimabeleid. Daar heeft het college uitvoering aan gegeven, met soms moeilijke keuzes, maar we hebben die keuzes wel gemaakt. We zijn het ermee eens dat wij moeten investeren in het ontwikkelen van mensen en mensen moeten helpen om te klimmen op de participatieladder. Daarover gaat ons jaarlijks gesprek in december over de uitvoering van ons Participatiewetbeleid. Daar zet het college volledig op in, in tegenstelling tot keuzes die in het verleden zijn gemaakt en waarbij in het kader van middelenkrapte werd gezegd dat we ons alleen op de kansrijke doelgroep moesten richten. Nee, we moeten juist ook investeren in de mensen die in P3 of P4 zitten en een langere afstand hebben tot de arbeidsmarkt.

De heer PAUWELS (VVD): De heer Çete triggert mij. Ik doe niet lacherig over de granieten voorraad.

De VOORZITTER: Ik ga deze deur niet op een kier zetten, want ik weet hoe dat gaat tussen u en de heer Çete. Die kant gaan we niet op. U mag een vraag aan de wethouder stellen.

De heer PAUWELS (VVD): Ja, die heb ik. Ik ben het eens met het pleidooi van de wethouder. In het eerdere onderzoek is de correlatie duidelijk geworden tussen de granieten voorraad en het aantal sociale huurwoningen, dat weer gekoppeld aan de Rotterdamwet, de Wet grootstedelijke problematiek. Kan de wethouder misschien aangeven hoe de correlatie is tussen het aantal sociale huurwoningen, de implementatie van de Rotterdamwet en het gebruikmaken van de sociale voorzieningen? Al die miljoenen die de afgelopen decennia in het sociale domein zijn gegaan, hebben uiteindelijk immers niet geresulteerd in de gewenste uitstroom van die granieten voorraad. Kan de wethouder daar iets over zeggen?

De heer MAATHUIS (wethouder): De raad heeft daar eerder een motie over aangenomen en een rapportage van het college ontvangen. Daar verwijs ik gemakshalve naar. Er moet mij wel iets van het hart. Ik heb drie weken geleden een werkconferentie Participatiewet gehad. Daar spreek je met de uitvoering, met de mensen die in onze intake zitten, die dagelijks bezig zijn om mensen verder te helpen en te bemiddelen naar de arbeidsmarkt. Op dit moment zie je in het land een ontwikkeling ontstaan dat, als de beschikbaarheid van de sociale huur in het westen van het land onder druk staat, een olievlekbeweging ontstaat in het land.

Wij krijgen mensen die zich hier melden voor een woonruimte, zowel in de sociale huur maar ook in het particuliere gedeelte dat door beleggers wordt opgekocht, waar we de negatieve gevolgen van ondervinden. Die mensen zijn hier gevestigd en vragen hier een uitkering aan. Daar moeten we dan op gaan investeren. Wat we met elkaar zo graag willen, is een sociale stijging van onze Almelose bijstandsgerechtigden. Dat kun je alleen bewerkstelligen als je ook oog hebt voor die instroom. Wij zien echt schrijnende gevallen. Deze week is ook de week van de ondermijning en de controles zijn weer bezig. We moeten aandacht hebben voor uitbuiting die plaatsvindt in de stad, mensen die in onwenselijke en uitzichtloze situaties zitten. Dat moeten we zien te voorkomen en dat vergt een aanpak die verder gaat dan alleen de aanpak via de pijler Participatiewet. Het houdt ook verband met de fysieke agenda van onze stad.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Gaat de wethouder dan iets doen tegen het uitbuiten en de profiteurs die van alles opkopen en gekke dingen doen? Of gaat hij iets doen tegen de instroom van externen? Dat zou ik zeer kwalijk vinden, want volgens mij zijn in Nederland mensen vrij om zich ergens te vestigen, en niet alleen ondernemers.

De heer MAATHUIS (wethouder): Op de eerste vraag is het antwoord: ja, daar zetten we volop op in. Je kunt wel spreken over het vrije recht van vestiging, maar je moet je afvragen of, als mensen zich hier melden voor een uitkering en de helft van de familie erachteraan komt - dat zijn situaties die in de dagelijkse praktijk plaatsvinden - wat je dan aan het doen bent in het sociale beleid. Daar heb je immers met elkaar de ambitie om een sociaal vangnet in stand te houden dat toekomstbestendig en betaalbaar is, ook in relatie tot de BUIG, waarin we tot nu toe altijd aan de verkeerde kant van de streep hebben gezeten. Een goed sociaal beleid valt en staat met betaalbaarheid. Het moet in verhouding staan tot de draagkracht die de gemeente Almelo op haar schouders kan hebben. Daar zit een fundamentele weeffout in, om maar eens in textieltermen te blijven.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Het is een voorbeeld van de heren Pauwels en Maathuis, maar ik kan nooit bewijzen krijgen. Ik heb in het verleden al vaak gevraagd: kunt u mij dan aantonen om hoeveel mensen het gaat? Elke keer komt er een antwoord van 36, 40 of 45 mensen die per jaar naar Almelo komen. De wethouder doet net alsof Almelo het paradijs is in Nederland voor bijstandsgerechtigden. Ik heb nog nooit iemand meegemaakt die naar Almelo is gekomen omdat hier een sociale huurwoning is en omdat de regelingen goed zijn. Noem cijfers! De wethouder zegt het wel maar wat zijn de cijfers?

De heer MAATHUIS (wethouder): Nogmaals, ik verwijs naar de rapportage waar de raad om gevraagd heeft. De heer Çete spreekt over cijfers. 30 per jaar: doe dat eens even 20, 30 of 40 jaar lang! We moeten onze ogen niet sluiten voor een patroon. Als de balans anders is en we een migratiesaldo hebben op de uitkeringsgerechtigden, hebben we een ander verhaal te pakken.

Het probleem manifesteert zich niet alleen op de component van sociale huur, maar ook op het particuliere bezit, waar een goed rendement voor beleggers op te halen is. De vraag is wat dit toevoegt in de balans van de stad, maar dan val ik in herhaling.

De VOORZITTER: Exact. We gaan luisteren naar de heer Zielman, want hij heeft wellicht een ander punt voor de discussie.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Dat klopt. Ik hoor heel veel dingen waar we minder invloed op hebben, bijvoorbeeld toestroom. Wij willen daar wel iets mee, maar we hebben op dit moment nog niet de juiste middelen. We zijn bezig geweest met sociale huurwoningen. Daar gaat het mij nu even niet om. Toen de wethouder aantrad, is hij ijverig bezig gegaan met de herstructurering van het Werkplein en de samenwerking tussen gemeente en Werkplein. Mijn vraag daarover is: heeft de wethouder op dit moment het gevoel dat wij compleet in control zijn bij de aansluiting van bijstand op WW en de doorstroming van mensen terug naar werk? Zetten wij de juiste dingen neer om mensen terug te bewegen naar werk?

De heer MAATHUIS (wethouder): Het antwoord is: daar hebben wij slagen in gemaakt, maar je moet altijd in de spiegel durven kijken of er nog verbeteringen in aan te brengen zijn. Zo'n werkconferentie brengt weer leerpunten met zich mee, ook in de wijkgerichte toegang die door deze gemeente is uitgezet. Het lostrekken van de intake van de wijkcoaches is geen goede beslissing geweest en we zullen daar een hersteloperatie op uitvoeren. Zo zijn we continu aan het kijken hoe je de dienstverlening aan de inwoner optimaal kunt maken. Daarbij komt nog dat de coronacrisis door het Rijk gelardeerd is met een aanvullend sociaal pakket. Als die steunmaatregelen straks worden afgebouwd, weten we niet wat er gaat gebeuren. Dat wordt nog heel spannend. Het venijn zit hem in de staart, ook als het gaat om deze crisis. Dan willen we er klaar voor zijn, zodat mensen meteen doorbemiddeld worden naar werk en niet onnodig thuis komen te zitten. Dan gaat het ook over de WW-doelgroep waar eerder aandacht voor is gevraagd.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Kan de wethouder een kleine inkijk geven in de nieuwe inzichten waar hij toe komt?

De heer MAATHUIS (wethouder): Ik heb er zojuist eentje genoemd, de inrichting van de wijkteams en de relatie tot de werkcoaches. Dat heeft in het afgelopen halfjaar niet goed gewerkt. Zo zijn er meerdere punten. Als dat leidt tot maatregelen waarbij de raad aan zet is, zullen we daar bij de raad op terugkomen.

De heer DE VRIES (PvdA): De wethouder spreekt over een fundamentele weeffout. Ik heb die nog niet helemaal te pakken. Als hij daarmee doelt op het recht op vrije vestiging en dat hier ter discussie wil stellen, ben ik het daarmee pertinent oneens. Verder struikel ik over de uitspraak: 30 personen maal 30 jaar. Ik vind dat het onbehoorlijk framen van kanslozen en profiteurs. Ik hoop dat hij dat niet bedoelt.

De heer MAATHUIS (wethouder): Dat bedoel ik niet, maar als je op een afstandje kijkt naar de ontwikkeling van deze stad, zie je ... Ik heb op mijn werkkamer een schilderij hangen van de textielgeschiedenis in de gloria. Na die teloorgang was er een enorme werkloosheid in de jaren '80. Deze stad heeft zich ontwikkeld door stedelijke ontwikkeling, stadsuitbreiding sinds de jaren '90, door onderwijs en re-integratie. We hebben mensen naar een hoger niveau kunnen brengen. Dat is mooi, maar tegelijkertijd moeten we aandacht hebben voor die wijken waar ik mij als geboren en getogen Almeloër schaam voor wat er soms achter de voordeuren gebeurt. Ik hoop dat de heer De Vries dat met mij eens is. Als je het over sociaal beleid hebt,

motiveert mij dat dagelijks om hier de deur binnen te stappen, daar iets aan te gaan doen en te zorgen dat de leefomstandigheden van die mensen gaan verbeteren. Daarvoor zit ik in het college.

De heer DE VRIES (PvdA): Applaus. Maar wat bedoelt de wethouder met die fundamentele weeffout?

De heer MAATHUIS (wethouder): In het verleden is hier standaard gebouwd op basis van beleidsregels. In 2013 is bijvoorbeeld, zo meen ik mij te herinneren, de beleidsregel over de bouw van sociale huur losgelaten als een standaardpercentage, zonder dat er wordt gekeken naar de vraag naar sociale huur in deze stad en hoe die matcht met het economisch profiel van deze stad en de werkloosheidscijfers op dat moment. Dat breidt zich maar uit. Dan ga je vervolgens een verschuiving krijgen, ook in onze Almelose woningvoorraad en het gebruik daarvan. Dat zit meer op het terrein van collega Van Rees. Als vervolgens - en die slag hebben wij ook gezien in een aantal wijken in deze stad - de privatisering wordt ingezet, ook door corporaties richting huurders, en het in handen komt van beleggers, zijn we volgens mij op de verkeerde weg. We moeten met elkaar kijken hoe je daar grip op kunt krijgen. Dat is hele taaie materie, maar daar zal wethouder Van Rees nader op ingaan.

De heer AKSE (SP): De wethouder spreekt over 30 personen instroom per jaar vanwege de beschikbaarheid van sociale huurwoningen. Ik heb in de Woonvisie gelezen dat het er gemiddeld 26 per jaar zijn. Dat zijn er maar 4 minder, maar het is toch minder dan nu gezegd wordt. Desondanks is er geen wachtlijst voor een sociale huurwoning. Eigenlijk kunnen we stellen dat alles in Almelo in balans is. Hoe verklaart de wethouder dit?

De heer MAATHUIS (wethouder): Het is maar net hoe je die cijfers interpreteert. Daar wordt van alles in meegenomen. Als ik in een sociale huurwoning woon en naar een beter plekje in de stad wil, moet ik misschien wel 10 of 15 jaar wachten. Dat telt allemaal in het gemiddelde mee. Op het moment waarop hier urgente nood is, staan er altijd woningen leeg die betrokken kunnen worden. Collega Van Rees zal nog iets zeggen over de Woonvisie en de spreiding van sociale huur in deze stad en over de regio. We spreken vanuit het college altijd met één mond. Dit beleidsthema hangt sterk samen met de fysieke agenda.

De inzet van regionale arbeidsmarktcoaches is positief geweest. De extra inzet wordt door middel van ESF-subsidie gerealiseerd. Hierdoor kan er met een verminderde caseload gewerkt worden. In de afgelopen jaren en ook in 2020 zijn er in onze subregio 91 plaatsingen naar betaald werk door die inzet gerealiseerd en zijn 19 werkervaringsplaatsen ingevuld. De onderschrijding van het participatiebudget in 2020 was incidenteel en niet structureel. De oorzaak was gelegen in het feit dat minder activiteiten ten behoeve van re-integratie zijn uitgevoerd, een en ander als gevolg van contactbeperkende maatregelen en minder vacatures tijdens de eerste en tweede lockdown.

Er zijn opmerkingen gemaakt over de uitvoering van de motie Groen en blauw, en dan in het bijzonder het bevaarbaar maken van het Kanaal Almelo-Nordhorn.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Dank voor de reactie op de opmerkingen vanuit de raad. Ik ben benieuwd wat er gebeurt met die middelen. Waarschijnlijk heb ik dat gelezen, maar ik ben het nu vergeten. De onderschrijding geeft aan dat er geld overblijft. Ik neem aan dat dat gereserveerd blijft en niet naar de Algemene Middelen gaat. Daar heeft het college blijkbaar nogal een handje van. Die middelen zouden juist, als de wethouder aangeeft dat er nog een zwaardere tijd aankomt, heel hard nodig kunnen zijn, en misschien zelfs wel meer dan dat.

De heer MAATHUIS (wethouder): Die onderschrijding is in het resultaat gezakt. Volgens mij heeft de raad daar zelf toe besloten bij de behandeling van de Jaarrekening. Ik deel dat de intensivering nauw samenhangt met het aanvullend sociaal pakket dat door minister Koolmees over de arbeidsmarktregio's in het land, en daarmee ook de arbeidsmarktregio Twente, is uitgestort. Die middelen zijn er zeker. Er zijn enorm veel middelen beschikbaar in het onderwijs, schrikbarend. Je ziet door de bomen het bos niet meer. Dat hangt allemaal samen met de Twentse belofte en de overgang van VSO/Pro-scholen naar werk en de begeleiding na die tijd.

Ik had het over het Kanaal Almelo-Nordhorn. In het politiek beraad heb ik al gezegd dat deze financiële vertaling, net zoals alle andere financiële vertalingen van de Kwalitatieve Investeringsagenda, voortvloeit uit de afspraak zoals die verwoord staat in de begroting 2021. Deze investeringen zouden namelijk op geld gezet gaan worden.

Over de effecten is al in een eerder stadium met de raad een sociaaleconomische impact-analyse gedeeld, die met deze specifieke investering samenhangt. Een investering in het bevaarbaar maken van het kanaal is meer dan het toelaten van boten. De aantrekkelijkheid van de stad op het vlak van wonen, werken, recreëren en toerisme wordt enorm verhoogd. Ook de binnenstad zal er qua beleving en aantrekkelijkheid baat bij hebben. Ook dit is niet nieuw. Een oplettend raadslid, zittend op de eerste ring, deelde al met mij de Kanalenvisie, die in 2005, onder begeleiding van wijlen burgemeester Helmer Koetje, tot stand kwam. In Nordhorn wordt momenteel geïnvesteerd in het bevaarbaar maken van het kanaal. Ook Dinkelland zet stappen. Water is van toegevoegde waarde en verdient een betere benutting.

De investering in groen en blauw in de wijken dient nog nader uitgewerkt te worden. Wij zullen de raad informeren over de wijze waarop wij die gaan invullen. Wethouder Van Mierlo en ik trekken daar samen in op. Er is gevraagd of de samenleving daarbij wordt betrokken en het antwoord is "ja". Wij zullen dat parallel doen op dezelfde manier als wij de betrokkenheid bij sport en openbare ruimte in de samenleving hebben georganiseerd.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Kan de wethouder mij uitleggen hoe dit in zijn portefeuille is beland? Ik zie de aansluiting niet. Ik had dit meer bij stadsontwikkeling bij de heer Van Rees gezien. Ik snap niet hoe het bij wethouder Maathuis is beland, anders dan dat het idee van zijn partij komt.

De heer MAATHUIS (wethouder): Collegiaal bestuur. Staatsrechtelijk stelt een wethouder niet veel voor als bestuursorgaan. Een burgemeester daarentegen is een zelfstandig bestuursorgaan en heeft wel bevoegdheden. Dat is de wet. Wij opereren alleen maar in het verband van het college van burgemeester en wethouders als bestuursorgaan. Ik ben portefeuillehouder namens het college voor de portefeuille Recreatie en toerisme.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik en heel veel collega-raadsleden hebben het vraagstuk ter discussie gesteld, omdat het via een motie in de Perspectiefnota terecht is gekomen. Daar heeft de wethouder geen opmerking over gemaakt. Is hij het met mij eens dat het te simpel is om een dermate belangrijke ontwikkeling met een motie in een Perspectiefnota te schuiven? Zou het toch niet beter en machtiger voor de stad zijn als we het buiten de Perspectiefnota goed met elkaar bespreken, zoals bij het zwembad en alle andere grote projecten, en het dan realiseren?

De heer MAATHUIS (wethouder): Het college is het daar niet mee eens. In de begroting was er nog geen zicht op een investeringsagenda en toen hebben we dat kwalitatief gemaakt. Het college dacht aan een aantal onderwerpen op basis van de inbreng van de raad in de afgelopen periode. Die vertaalslag is nu bij de Perspectiefnota gemaakt. Er zijn ook fracties in de raad die de opmerking hebben gemaakt dat het eigenlijk drie jaar geleden al had gemoeten. Toen kon het niet. Nu zijn we zo ver dat we vooruit kunnen kijken.

Dan de Vloedbeltverbinding, het laatste thema voordat ik de moties en amendementen behandel.

De heer DE VRIES (PvdA): De wethouder triggert mij met de opmerking dat sommige fracties vinden dat het drie jaar geleden al had gemoeten. Ik ben benieuwd wie dat waren. De tweede vraag is: hoe is het proces gegaan? Het is als een hazewindhond tot stand gekomen. Dat siert de wethouder, want hij is ambitieus. De heer Pauwels heeft er ook een handje van om te zeggen dat dit kan rekenen op een breed draagvlak. Ik zie het draagvlak hier en bij een aantal monopolisten in de horeca. Ik gun het ze allemaal, maar waar is het brede draagvlak in de stad op gestoeld om deze investering nu te doen?

De heer MAATHUIS (wethouder): Op de eerste vraag kan ik zeggen dat ik dat volgens mij niet zo heb uitgesproken. Ik probeerde het vergelijk te trekken met wat mevrouw Ten Seldam in

haar eerste termijn heeft ingebracht, namelijk dat er behoefte is aan een investeringsagenda en dat dat eigenlijk al drie jaar geleden had gemoeten. We waren daar financieel toen niet toe in staat. In de begroting 2021 hebben we in kwalitatieve zin benoemd waar we aan gaan werken en dat we, als er ruimte zou ontstaan, dat op geld gaan zetten. Dat staat gewoon in de begroting. Dat is wat we gedaan hebben en de raad heeft daar vandaag een ultiem oordeel over.

Met betrekking tot het draagvlak is er een Waterdag georganiseerd met allerlei maatschappelijke partners. Het college is echter geen referendumcollege dat voor elke beslissing teruggaat naar de samenleving om te toetsen hoe de samenleving daarover denkt. Dat is bij het zwembad ook niet gebeurd. Wij vonden het noodzakelijk dat dat er moest komen. Hier is dat hetzelfde en het ligt aan de raad voor om daar vandaag een oordeel over te vellen.

De heer DE VRIES (PvdA): De wethouder heeft gelijk op dat laatste punt, maar het zwembad heeft wel als een apart onderwerp een zorgvuldig beloop gehad. We hebben dat in een aantal sessies goed met elkaar doorgeakkerd. Dit wordt er gewoon ingefietst.

De heer MAATHUIS (wethouder): De heer De Vries doet nu alsof het traject over deze investering afgerond is, maar dat is het niet. Er wordt een financieel perspectief geschetst, mogelijk gemaakt, maar er ligt nog een nadrukkelijke opdracht om op zoek te gaan naar cofinanciering. Dat is een kip-ei-discussie, want als je bij provincie, EUREGIO en Europa terechtkomt, zullen ze eerst altijd vragen welke ruimte je zelf hebt en of je zelf wel gecommit bent. Daar moet je een verhaal tegenoverstellen. Dit komt vanzelf bij de raad terug via een investeringskrediet, net als het zwembad. Het zwembad heeft ook altijd jarenlang in de begroting gestaan, weliswaar p.m. omdat we dachten dat we geen uitname van € 200.000 structureel nodig hadden. We volgen dus exact dezelfde systematiek.

De VOORZITTER: Ik hoor u zeggen dat na deze Perspectiefnota niet meteen de schop in de grond gaat. Helder.

De heer AKSE (SP): Ik heb in mijn bijdrage al aangetoond dat ik gek ben op Almelo Waterstad. Ik hoor de wethouder zeggen dat Nordhorn en Dinkelland ook bezig zijn met het bevaarbaar maken van het Kanaal Almelo-Nordhorn. Op zich is dat een mooi initiatief, maar ik vraag mij af of het niet slim is om met die steden na te denken over wat we gezamenlijk met dat kanaal gaan doen. Stel dat zij denken dat ze het bevaarbaar maken voor kano's en wij willen het laatste stukje voor sloepen bevaarbaar maken, dan is dat niet op elkaar afgestemd. Ik kan me voorstellen dat het heel mooi zou zijn als je vanuit Nordhorn deze kant uit kunt kanoën en in onze stad lekker gaat lunchen en geld uitgeven en vervolgens weer terug roeit. Dat zou prachtig zijn.

De heer MAATHUIS (wethouder): We gaan die contacten leggen. Ik ben al met Dinkelland in overleg. Hier is wel degelijk iets anders aan de orde. Het gaat primair om het bevaarbaar maken en het rondje om de stad ten behoeve van onze eigen inwoners en aantrekkelijkheid op het vlak van recreatie en toerisme.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): In de Perspectiefnota wordt de indruk gewekt dat het een plan is in een vergevorderd stadium, ook gezien de uitwerking. Onze fractie heeft het meer geïnterpreteerd als: hier wordt een doorkijkje gegeven van de uitdagingen die we tegenkomen en hoe we die kunnen tackelen. Net werd de suggestie gedaan om te kijken naar het bevaarbaar maken van het Kanaal Almelo-Nordhorn tot en met Nordhorn. Daar is de raad al in 2004 op bezoek geweest om te kunnen kijken hoe dat in gezamenlijkheid kon worden gedaan. Almelo was toen groot voorstander. Ik zou zeggen: schaf die oude plannen af. Ik heb er nog wel een paar. Die samenwerking biedt perspectief. Kijk ook eerst wat je zelf kunt doen en wat je die ander te bieden hebt. Zo interpreteren wij het voorstel dat nu in de Perspectiefnota staat. Deelt de wethouder dat met mij?

De heer MAATHUIS (wethouder): Eens.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Wij willen de woorden van het CDA graag ondersteunen. Ik vroeg mij nog iets af. We hebben ongeveer een jaar geleden de motie Groen en blauw gehad en toen heeft bijna de gehele raad voorgestemd. Alleen de SP en de PVV hebben toen tegengestemd. Vervolgens is de ambtelijke organisatie ermee aan de slag gegaan. Nu zie je vanavond heel veel moties en amendementen die het plan om zeep proberen te helpen. De financiering wordt onderuitgehaald. De PvdA wil zelfs de gelden inzetten voor extra plancapaciteit, extra capaciteit voor de ambtelijke organisatie. Is de wethouder het met mij eens dat, als je een jaar geleden een besluit neemt om dit plan uit te werken en de ambtelijke organisatie vervolgens daarmee een jaar lang aan de slag gaat met heel veel energie en inzet, het dodelijk is voor de capaciteit van de organisatie als je vervolgens dat hele plan weer onderuit schoffelt?

De heer MAATHUIS (wethouder): Ja. De capaciteit die we hierop hebben ingezet, is mede mogelijk gemaakt via het Stadsarrangement binnenstad dat de provincie aan de stad heeft aangeboden. Daar is de raad via raadsbrieven over geïnformeerd.

De VOORZITTER: Ik wil dit punt gaan afronden en doorverwijzen naar de tweede termijn, want anders blijft het een uitwisseling. Ik heb de heer Çete nog op mijn lijstje staan, maar ga de heer Buitenweg echt verwijzen naar de tweede termijn.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Op het betoog van de heer Kampman kom ik in tweede termijn terug met andere voorbeelden. De wethouder vergelijkt het zwembad met de motie. Er waren twee partijen die het zwembad niet in hun verkiezingsprogramma hadden. Voor het zwembad was er een heel grote politieke meerderheid. Voor het bevaarbaar maken van het kanaal refereert de wethouder aan de investeringsagenda van drie jaar geleden. Dat staat in het coalitieakkoord. Ik lees daaruit dat er een investeringsagenda moet komen en dat er nu € 10 miljoen zou moeten zijn. Dat is er niet. Hij parkeert de motie daarbij. Heb ik het begrepen of niet? Hij heeft het over een investeringsmogelijkheid van drie jaar geleden en parkeert het bevaarbaar maken van het kanaal daarin. Waar refereert hij aan?

De heer MAATHUIS (wethouder): De heer Çete maakt het allemaal heel onnodig en mistig. De raad heeft een motie aangenomen. Die geeft richting aan het handelen van het college. Als wij daar geen uitvoering aan hadden gegeven, had u daarover via een raadsbrief bericht gekregen. Dat hebben we niet gedaan. We hebben de motie uitgewerkt. Het heeft een plek gekregen in de begroting 2021 en we houden ons aan de afspraak die we met de raad hebben gemaakt over de uitwerking van begroting naar Perspectiefnota.

De VOORZITTER: U heeft ongetwijfeld nog andere onderwerpen die u wilt bespreken.

De heer MAATHUIS (wethouder): Inderdaad.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Ik maak toch even bezwaar. Er zijn mensen die constant aan het woord zijn en heel veel uitweiden. Ik heb niet veel tijd gevraagd en wordt meteen afgekapt.

De VOORZITTER: U wordt niet meteen afgekapt. Ik geef u de gelegenheid niet voor deze interruptie. We hebben nu lang genoeg over dit onderwerp gesproken en gaan nu verder met een ander onderwerp.

De heer MAATHUIS (wethouder): Ik heb nog één onderwerp met de raad te behandelen, de Vloedbeltverbinding. Wij danken de raad voor de bijdrage in eerste termijn. Op 6 juli 2021 praten wij hier verder over, maar ik kan de raad alvast het volgende melden. Het kan niet de bedoeling zijn dat Borne een langgekoesterde wens wil invullen en daarmee de gemeente Almelo opzadelt met een landschappelijk en verkeerskundig, en daarmee financieel, probleem en daarmee zelf de dans ontspringt. Wij denken graag mee over het verminderen van het verkeer in Zenderen, maar dan moet de gekozen oplossing, als je hier überhaupt al voor kiest, daadwerkelijk effect hebben. Wij informeren de raad volgende week nader. Dan kan het even

bezinken tijdens het reces. Na het reces zullen we er met elkaar oordeelsvormend over spreken voordat het college een definitief standpunt inneemt.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Wij hebben ergens in 2020 er ook uitgebreid over gesproken. Er is zelfs gevraagd waar de voorkeur van de raad naar uitging, bij de Gespreksnotitie reikwijdte detailniveau Vloedbeltverbinding. Toen heeft de raad gezegd dat de voorkeur uitging naar de spoorverbinding. Ik zou graag willen weten naar welk tracé de voorkeur van het college uitgaat.

De heer MAATHUIS (wethouder): Daar komen we in een later stadium in het proces op. Bij de notitie over reikwijdte en detailniveau heeft de raad verzocht om het doorrekenen van de spoorvariant in te brengen. Dat is ook gebeurd. Dat ziet u volgende week terug in de stukken. Wat het college van Almelo verbaast - en dan druk ik me mild uit - is dat in Borne en bij de provincie al op voorhand heel snel de stelling is betrokken voor de voorkeursvariant. Ik vraag me af of dat gaat matchen met de Almelose voorkeur. Daar maak ik me zorgen over. Ons college heeft het college van Borne en het college van GS daarop gewezen. We maken ons daar druk om.

Dan de moties en de amendementen. In het licht van de hele discussie adviseert het college negatief over het amendement 1 over het on hold zetten van het Kanaal Almelo-Nordhorn.

Het amendement "Meer Almeloërs aan het werk" krijgt ook een negatief advies. Ik heb daar gisteren nog telefonisch contact over gehad met raadslid Geerdink. Een aantal punten is ongelukkig geformuleerd en op een aantal punten lijkt het me goed om een keer de verdieping met de raad te zoeken. Het college kan niet positief adviseren op het voorstel om een aantal zaken nu vast te leggen zoals die hier zijn geformuleerd.

Dan de motie "Gehandicaptenparkeerplaatsen". Die krijgt een positief advies. We gaan die oppakken. De motie "Matchingsplatform werkzoekenden" is eerder aanhangig gemaakt in deze raad en ook weer teruggetrokken door de PVA. Ik heb al eerder gezegd dat we dit al doen. Wij hebben een Twenteportaal waar werkzoekenden in kunnen.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik wil even verwarring voorkomen. De wethouder spreekt over de motie "Gehandicaptenparkeerplaatsen". Er zijn twee moties die dat woord in de titel hebben. Hij keek mij aan. Is dat de motie die door CDA en Lokaal Almelo Samen is ingediend? En niet de motie "Gehandicaptenparkeerkaart gratis"?

De VOORZITTER: De laatste motie valt onder mijn portefeuille. Het gaat nu over de parkeerplaats en niet over de parkeerkaart.

De heer MAATHUIS (wethouder): Het is motie 10, de motie van CDA en Lokaal Almelo Samen. Zowel collega Van Rees als ik vinden die positief.

Dan motie 26, de 30 km-zone. Die krijgt een negatief advies. Die discussie is landelijk gaande, maar heeft heel veel implicaties. Nu wordt via een motie gevraagd een open discussie met de stad in gang te zetten op basis van subjectieve oordelen over verkeersveiligheid en met suggesties te komen. De Hanzelaan wordt al genoemd, omdat de heer Te Haan een uitstekende lobby richting deze raad heeft gehouden. Daar heb ik soms wel bewondering voor, maar dat kent ook zijn grenzen. Ik heb het gesprek met hem daar weleens over. Rondom schoolzones willen we weleens wat doen, ook op basis van verkeersanalyses, maar het kan niet zo zijn dat we deze hele stad gaan omtoveren tot een 30 km-walhalla. Daar leent onze weginrichting zich niet voor. De motie kan in dat opzicht gezien worden als een soort salamitactiek om op weg te gaan naar die 30 km-zones.

De VOORZITTER: Dat is een wat prikkelende beoordeling. Ik geef graag de heer Buitenweg gelegenheid om te reageren.

De heer MAATHUIS (wethouder): Ik neem die woorden terug.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): In de motie wordt niet gevraagd om de hele stad 30

km te maken, alleen op plekken waar dat nodig is en waar er al vaker om gevraagd is. De motie die nu in de Tweede Kamer is vastgesteld, geeft de ruimte om dat meer toe te passen. Hier was altijd het adagium dat op verbindingswegen, zoals de Hanzelaan, en wegen waar bussen rijden, je die 30 km-zone niet mag invoeren. Die mogelijkheid is er nu wel. Daarom moet je er opnieuw naar kijken. Wij vragen om een plan waar er mogelijkheden zijn om de veiligheid te verhogen.

De heer MAATHUIS (wethouder): Daar zit het ingewikkelde, want daarmee ga je een traject in waarvan je de uitkomst op voorhand niet weet. Ook als het gaat om de inrichting van die wegen vraagt de motie om op zoek te gaan naar creatieve mogelijkheden. Dat is niet simpelweg zo te doen. Dat is niet uitvoerbaar. Als je een 50 km-weg wilt omtoveren naar een 30 km-zone, moet je daarin grote infrastructurele aanpassingen doen, nog even los van hoe hulpdiensten zoals brandweer, politie en ambulances daarover denken. Een aantal straten in deze stad zijn ontsluitingswegen en die horen 50 km te zijn. Als er zich situaties voordoen waarin blijkt dat de verkeersveiligheid enorm in het geding is, zijn we altijd bereid te kijken welke maatregelen je in het belang van de verkeersveiligheid kunt nemen. Daar hoort dit onderdeel ook bij.

De VOORZITTER schorst hierop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering geeft de VOORZITTER het woord aan wethouder Van Mierlo.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! Ik heb goed geluisterd en goed gelezen. Ik cluster mijn reacties op de eerste termijn van de raad in een achttal thema's.

Het eerste thema is eenzaamheid. De aanpak van eenzaamheid is zeer belangrijk. Ik heb dat tijdens de lockdown ook persoonlijk kracht bijgezet door een paar honderd kaarten te schrijven bij de lichtjesactie vanuit de coalitie KomErbij. Niets is zo erg als het gevoel dat je alleen op de wereld staat. Daarom ben ik ontzettend content met de coalitie KomErbij die we in Almelo hebben. Dat is een geweldig platform, dat steeds groter wordt, waar ook steeds meer partners zich bij aansluiten, ook bedrijven. Vanuit de gemeente hebben we daar hele goede verbindingen mee. Ook hier geldt dat ik die verbinding ook persoonlijk heb. De behoefte die de coalitie heeft uitgesproken is: help ons met het realiseren van een signaalpunt waar mensen situaties van eenzaamheid kunnen melden. Het college heeft daarvoor middelen beschikbaar gesteld. Daar is een raadsbrief over verschenen. Verder is er bij de coalitie nog voldoende budget om extra activiteiten te financieren.

Dan het thema zorgfraude. De oproep is gedaan om niet te belanden in een soort berusting. Het tegendeel is waar, het thema staat vol op ons netvlies. Onze medewerkers zijn daar nadrukkelijk mee bezig, ook preventief, juist om de kwaliteit van zorg beter te laten worden, over te brengen wat wij onder adequate zorg verstaan en in beeld te krijgen wat de feitelijke situatie bij zorgaanbieders is, ook pgb-aanbieders. Een soort schouw, want dat is preventief heel waardevol. In regionaal verband werken we met veertien gemeenten onder bestuurlijke regie van mijn collega-wethouder uit Oldenzaal en mijzelf aan herdefiniëring van inkoopeisen aan de voorkant.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik heb in mijn eerste termijn gevraagd of de wethouder een balans kan maken. Het siert de heer Van Mierlo dat hij fraude bestrijdt en dat moet hij ook absoluut blijven doen. Maar kan hij mij voorbeelden geven van wat het ons het afgelopen jaar heeft gekost en wat het heeft opgeleverd? We lezen grote bedragen in de kranten. Partij X moet een miljoen euro betalen, partij Y moet € 700.000 betalen. Hoeveel hebben we daarvan teruggekregen? En is dat in balans? Aanvullend op een punt dat het college in de nota heeft geschreven: er staat dat er nu alleen grote partijen overblijven, die een monopolypositie creëren. Lees ik het dan goed dat hij alleen de kleintjes heeft aangepakt de afgelopen jaren?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Om met de eerste vraag te beginnen, dat is natuurlijk een soort strikvraag. Hoeveel geld is teruggehaald? Het Nederlands recht zit zodanig in elkaar dat je procedure op procedure kunt starten. Daar gaan jaren overheen. Dus het antwoord dat ik namens het college geef, is dat we tot op heden nagenoeg alle rechtszaken hebben gewonnen.

Daarbij gaat de kost voor de baat uit. De aanpak aan de voorkant ondervindt veel steun. Daarom blijven we op de preventie inzetten. Hier geldt soms ook het spreekwoord dat je van een kale kip niet kunt plukken. We hebben structureel capaciteit hierop uitgebreid, maar op dit moment stellen hoe die balans in elkaar steekt, is net iets te gemakkelijk, omdat je dat niet op jaarschijven tegen elkaar kan wegstrepen.

De vraag rondom die grote aanbieders ligt voornamelijk op het domein van mijn collega van jeugdzorg. Waar het om gaat, is dat wij zien dat er een beweging op gang komt, waarbij grote spelers in beeld zijn om bepaalde specifieke producten en diensten in het zorgdomein te leveren. Dat betekent niet dat daarmee het speelveld voor kleine organisaties kleiner of minder is geworden. Integendeel, dat is precies de portee van de beleidslijn die wij in Almelo volgen. Op het moment dat je voldoet aan onze eisen, of je nu klein of groot bent, zijn we partners van elkaar. Dan kun je hier met de gemeente Almelo zakendoen.

De heer STÖTELER (PVV): Betekent de regionale herziening van de inkoopvoorwaarden waar deze wethouder, samen met de wethouder van Oldenzaal, voor aan het werk is, dat wij weer Samen14 worden ingerommeld als het gaat om Wmo en jeugd?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Die woorden herhaal ik niet. Het is van belang dat we met elkaar, met z'n veertienen, zo veel als mogelijk - er zijn veertien collegevoorstellen voor langs de colleges gegaan om daar commitment voor op te halen - een gemeenschappelijke set aan inkoopeisen definiëren. Maar de wijze waarop vervolgens een aanbesteding in gang wordt gezet - of dat met 2, 3, 5, 10 of 14 is - is een vervolgvraag. Dat gaat voorbij aan het met elkaar die set definiëren.

De heer TEUNIS (SP): Ik had dezelfde vraag als de heer Stöteler, dus die is beantwoord.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik snap dat we samenwerken met Samen14, want dat kan een voordeel opleveren. Maar aan de andere kant, zit daar niet ook het nadeel aan dat je eindeloos probeert om het de veertien naar de zin te maken door veertien compromissen te sluiten? Dus boet de heer Van Mierlo niet in op autonomie en kwaliteit?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Dat is working on the job. We zijn net met dat traject begonnen. Wat ik mooi vind, is dat er in debatten in de gemeenteraden in andere gemeenten wordt gekeken naar hoe Almelo het met de keuzes aan het einde van de vorige collegeperiode heeft gedaan. En we hebben het echt nog niet zo gek gedaan. Er zit een gedachtegang achter, die ook in andere raden wordt ondersteund. Je ziet dat dat aanleiding is voor collega-wethouders om te kijken hoe we dat met elkaar gezamenlijk kunnen doen en juist ook aan die voorkant. Daar merk ik een positieve beweging om juist aan de voorkant de winst met elkaar te pakken. We gaan het zien, wat mij betreft leidt dat niet tot compromissen en daarmee een lager kwaliteitsniveau voor de inkoop, integendeel.

Dan kom ik bij het thema ouderen. De constatering dat het aantal ouderen de komende jaren fors toeneemt, is juist. We constateren tegelijkertijd dat het aantal levensjaren dat in goede gezondheid wordt doorgebracht ook toeneemt. Eerder deze week is de Gezondheidsmonitor Ouderen van de GGD Twente uitgekomen. Daarin wordt aangegeven dat 68% van de ouderen van 65 jaar en ouder, de gezondheid als goed of zeer goed ervaart. We gaan weliswaar uit van een lichte toename van het beroep op Wmo-voorzieningen, maar de toename zal minder zijn dan de groei van het aantal ouderen in de komende jaren. Uitgangspunt van ons beleid is en blijft dat we het voorzieningenniveau voor inwoners die ondersteuning nodig hebben, waaronder ook ouderen met beperkingen, kwalitatief hoogwaardig op peil willen houden. Dat kan door sommige voorzieningen anders te organiseren. Dan kom ik met de voorbeelden van dagstructurering in plaats van dagbesteding. En de Wasdienst in plaats van Wassen & Strijken binnen de huishoudelijke ondersteuning. En het concept van Powerful Aging, waar we nog aan gaan werken en waar we ook in het Maatregelenplan 3 al een doorkijkje naar hebben gegeven. Ook proberen we via verschillende initiatieven onze ouderen eerder te bereiken. Denk bijvoorbeeld aan dat signaalpunt voor

eenzaamheid, dat ik zojuist genoemd heb. Of het project Sociale Basis op Orde, waar ik nu naar overga.

Er is door enkele fracties gevraagd naar het verhaal over die Sociale Basis op Orde - hoe zit dat nu in elkaar? Door te investeren in preventie en zelfredzaamheid van inwoners wordt er een koers ingezet om inwoners een betere kwaliteit van leven te geven, de afhankelijkheid van allerlei instanties daarbij te verlagen en de trend van stijgende zorgkosten om te buigen. Dat resulteert in een focus op het ondersteunen van de inwoner voor wat daar nodig is. Er wordt gestuurd op aanpakken die inwoners kunnen ondersteunen onder andere via onze sociale wijkteams, maar ook via wijkregie. Voor de wijze waarop we dat uitbreiden en versterken, hebben we momenteel een pilotproject lopen in twee wijken, De Riet-Nieuwland en De Kerkelanden. Daar wordt met een wetenschappelijk blik over de schouders van de gemeente meegekeken. Dat project staat landelijk op de kaart.

Dan het thema mensenhandel. Enkele fracties hebben wederom aandacht gevraagd voor dit thema en direct hieraan gekoppeld ook de loverboy-problematiek, sexting, et cetera. Dit is heel belangrijk. Zoals u weet maakt dit ook onderdeel uit van het deelprogramma Zorg en Veiligheid. We zetten daar zeker op in. Er zijn al eerder middelen vrijgemaakt. Inmiddels hebben we daar ook een projectleider voor, een topper die enerzijds zorgt voor de verbinding met de zorgstructuur, zodat mensen die willen uitstappen, ook daadwerkelijk worden opgevangen en geholpen. Dat vraagt iets van onze organisatie. Anderzijds zorgt hij ook voor aansluiting op programma's die kunnen worden ingezet in het kader van bewustwording, bijvoorbeeld op scholen. Dat is heel belangrijk en daar is veel aandacht op.

Dan kom ik bij het thema afval. Enkele fracties hebben gevraagd naar de ontwikkelingen omtrent nascheiding. Waarom zelf doen als machines het beter kunnen? Daarover zijn ook schriftelijke vragen gesteld. Als alles volgens planning verloopt, stelt het college volgende week dinsdag de beantwoording vast. Dus ik zou willen zeggen, wacht daar even op. Want het onderzoek, dat ook in die brief wordt genoemd, naar verschillende scenario's rondom PMD bespreken we graag met de raad na het zomerreces. Dat onderzoek is uitgezet bij een aantal bureaus. Maar vanwege een overvolle orderportefeuille hebben die bureaus in eerste instantie bedankt en moesten we opnieuw dat onderzoek uitschrijven. Daardoor hebben we wat tijd verloren. Maar kort en goed, we komen daar met de raad over te spreken na het zomerreces.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik neem aan dat de heer Van Mierlo dit betrekt bij het reeds geplande, maar uitgestelde, politiek beraad. Dan kan dat nog fatsoenlijker inhoud krijgen.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Als dat tijd-technisch allemaal synchroon loopt, kunnen we dat zeker doen. Ik weet niet wanneer dat beraad is ingepland. Maar als het zo mogelijk past, gaan we dat zeker doen.

De VOORZITTER: Dat is het politieke beraad dat de heer Hümmels had aangevraagd, maar dat door het presidium vanwege agendadruk na de zomer is geplaatst. Daar gaan we ook in het presidium naar kijken.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): We waren een van de partijen die daarom hebben gevraagd. Als dat binnenkort wordt besproken, wordt dan ook de situatie rondom Twence daarbij betrokken?

De heer VAN MIERLO (wethouder): De discussie rond Twence en de wijze van verwerking van ons afval zijn nauw met elkaar verweven. Dat sluit ook aan op de opmerking van de heer Hümmels rondom het politieke beraad. Ja, als die mogelijkheid er is, moet je dat integraal bekijken. Dat zou ook betekenen - wellicht ben ik daar een andere vraag mee voor - dat op het moment dat we een aanbestedingstraject voor een volgende periode aangaan, we goed moeten kijken welke scenario's daar een plek in krijgen. Dat heeft direct een relatie met onze situatie binnen de context van Twence.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): De vragen die onder andere ook door onze fractie en door de VVD zijn gesteld, worden beantwoord. In het licht van dat onderzoek en de

beantwoording van de vragen, kunnen wij gezamenlijk als raad nog een conclusie trekken voor de begroting 2022, ook naar gelang hoe we omgaan met die aanbesteding? Kan de heer Van Mierlo aangeven wanneer die aanbesteding start? Zijn wij vrij om dit alleen bij Twence te doen of ook bij een ander? Kan hij ons daar meer in meenemen? Ik wil graag van hem horen wat voor mogelijkheden er zijn en of wij bij de begroting 2022 een keuze kunnen maken.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Ik hoop dat we er echt eerder over kunnen spreken, juist vanwege die vervlechting met het dossier Twence. We hebben daar uitgesproken opvattingen over en die gaan we met elkaar concreet maken binnen een kort tijdsbestek. Dat moet ook wel, want wil je een aanbesteding gaan draaien en daar wellicht een ander inzamelscenario bij toepassen, dan heb je daar ook echt wel tijd voor nodig. Natuurlijk moeten we vanwege onze aandeelhouderspositie en de ingewikkeldheid om daaruit te komen nadrukkelijk kijken of we in zo'n aanbestedingstraject met disclaimers kunnen werken. Als we straks tot het scenario komen dat we op wat voor manier dan ook toch nog aan elkaar vervlochten blijven, kan het niet zo zijn dat we dan tot hele ingewikkelde situaties op beide dossiers komen.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Een aanvullende opmerking. Ik heb een paar vragen gesteld. 1. Hebben we het voor de begroting en kunnen we daar keuzes over maken? 2. Wanneer start die aanbesteding? Je zult uiteindelijk een traject in moeten gaan.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Ik zeg al dat zo'n aanbestedingstraject tijd kost. Wij gaan op korte termijn met elkaar al die stappen, ook rondom het dossier Twence, in een tijdlijn uitzetten om ervoor te zorgen dat we tijdig alles ingeregeld krijgen. Daarvoor moeten we echt ook met de raad in gesprek, omdat het nogal uitmaakt welk inzamelscenario wordt opgenomen in die aanbesteding. Dus we hebben een heel krap tijdsbestek en daarom hecht ik er waarde aan om zo snel mogelijk dat rapport te krijgen en met u te kunnen bespreken.

De VOORZITTER: Dat lijkt me afdoende.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Ik heb niet helemaal helder of de heer Van Mierlo zei dat het onderzoek naar de afvalverwerking is gestart of dat het nog gaat starten. Ik heb een keer een onderzoek toegestuurd van Deventer en Berkelland, dat zou hij hierbij misschien kunnen betrekken. Dat is een gedegen onderzoek met een aantal conclusies.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Ja, dat begrijp ik. Het college en onze medewerkers hebben kennisgenomen van die onderzoeken. We hebben de raad ook geïnformeerd over welke scenario's wij bewust hebben uitgevraagd bij die bureaus. Het is goed om daar ook de Almelose situatie een plek in te geven. Dat zit ook vervlochten in dat onderzoek.

De heer PAUWELS (VVD): Ik hoor de woorden van de wethouder over de aanbesteding. Volgens mij is het zo in het publieke domein dat, wanneer wij als aandeelhouder bij Twence actief zijn, we kunnen spreken over inbesteding. Wat is de doelstelling van de wethouder van de aanbesteding? Is dat de route naar buiten, buiten Twence om? Is dat het specifieke doel? Kan hij daar iets meer over zeggen, want het is mij niet helemaal duidelijk.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Op het gevaar af dat ik nu te veel in de portefeuille van collega Langius ga roepen. Het is juist de bedoeling om naar buiten te kijken en gaan kijken wat er aan ontwikkelingen breder op de markt te vinden is als het gaat om de wijze waarop we ons afval laten verwerken. Dus dat is correct.

De heer TEUNIS (SP): Ik zit weer achter iemand die dezelfde vraag had als ik. Ik heb toch nog een stukje. Het staat toch nog helemaal niet vast dat wij gaan aanbesteden? Zoals de heer Pauwels al aangeeft, als we bij Twence blijven, is het een inbestedingstraject. Daar ligt een intentieverklaring. Het college heeft daar een oordeel over verplichte winkelnering. We zitten al

zes jaar aan dat aandeelhouderschap vast. Daarmee is het toch nog helemaal niet zeker dat we gaan aanbesteden?

De heer VAN MIERLO (wethouder): De raad kent onze opvatting rondom het dossier Twence. In onze opvatting is het absoluut niet rechtmatig dat we verplicht aan inbesteding vastzitten. Dat betekent dat je, op het moment dat je je blikveld verbreedt, gaat kijken om zo'n aanbestedingstraject in de markt te zetten. Daar zit een tijdsplanning aan vast. Natuurlijk moeten we dat met de nodige zorgvuldigheid doen en daarin ook nadenken over een manier van een bepaalde disclaimer om geen onnodige risico's te lopen. We kunnen gewoon niet op de lauweren blijven rusten om maar te hopen op een bepaalde goede afloop. Dan lopen we ook nog eens het risico dat we daarmee in zo'n traject überhaupt niet kunnen nadenken over een scenario van nascheiding. Dat is op dit moment nicht im Frage. We hebben niet voor niets het onderzoek lopen om te kijken wat, gelet op de Almelose situatie, de scenario's zijn en daar de plussen en minnen van. Daar spreekt de raad met ons over op het moment dat het onderzoek gereed is. Maar in de tussentijd moeten we niet onze kansen verspelen door uit de tijd te lopen en daarmee bepaalde stappen niet te kunnen voorbereiden.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Op het gevaar af dat ik de wethouder lastigval, durf ik wel tot de burgemeester te zeggen dat ik me afvraag of deze wethouder ook in staat is om te beoordelen waar we beter mee af zijn. Er is niet voor niets een politiek beraad aangevraagd. Er wordt verder op de markt gezocht. Maar het is mijn ervaring dat de meeste markresultaten niet echt bevorderlijk zijn voor de gemiddelde inwoner van de stad. Ik ben benieuwd hoe de wethouder daarover denkt.

De heer VAN MIERLO (wethouder): De raad weet dat innovaties op dit vlak ontzettend hard gaan. Dat wordt ook beschouwd. Daar moeten we met elkaar het gesprek over aangaan. Vervolgens weegt de raad af welk scenario gekozen wordt. Zo simpel is het. Het is niet verstandig om daar nu uitspraken over te doen terwijl het onderzoek nog wordt ingewacht.

Op de motie van mevrouw Pol kom ik zo meteen terug bij de behandeling van de moties. Die gaat ook over afval.

Dan kom ik bij de energietransitie. Ook bij dit onderwerp probeer ik om niet het hele debat van vorige week over te doen. Dan zouden we de band van vorige week even aan kunnen zetten. Dat heeft geen zin, dan vallen we echt in herhaling, ook qua beantwoording van de zijde van het college. Ik zal kort een aantal zaken belichten voor de helderheid. Als het gaat om zon op dak, hebben we onze ambitie en onze opgave voor 2030 al gehaald. Vanwege die schaarse netcapaciteit zetten we juist nu in op het verder uitbreiden van zon op de wat kleinere daken, omdat die nog wel kunnen worden aangesloten. Het college is het eens met enkele fracties die expliciet hebben gesteld dat we moeten vasthouden aan het realiseren van onze eigen lokale doelstellingen. Buurgemeenten moeten dat ook doen.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Toch heb ik nog de vraag, want dat is me nog steeds niet duidelijk, ook na het debat van vorige week niet. Hoe kan het zijn dat er bij Aadorp en Aadijk 2 wel ruimte is voor teruglevering, maar dat wij signalen krijgen van ondernemers uit onze stad dat zij niet die teruglevering kunnen doen, hoewel zij dat wel toegezegd hebben gekregen bij het plaatsen van de zonnecellen op de daken?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Wie dat heeft toegezegd, laat ik even in het midden. Het kan het college niet zijn. De netbeheerder speelt hier een belangrijke rol. Ja, we zijn in het kader van de Regionale Energie Transitie natuurlijk nadrukkelijk in gesprek geweest met de netbeheerders. Er wordt geanticipeerd op de plannen die gemeenten in het kader van die RES hebben gedaan. Dus daar moet die restcapaciteit op worden geschikt gemaakt, toekomst-proof gemaakt. Die netbeheerders werken met het principe "first come, first serve". Daar hebben wij geen invloed op, dat heb ik ook vorige week in het debat gezegd Op het moment dat je je meldt met een concreet plan, kom je daar op een lijst te staan. Die lijst is voor gemeenten vanwege

privacyregelgeving niet inzichtelijk. Dat betekent dat er in die volgorde wordt aangesloten. Daar kunnen wij helaas weinig aan doen. Zo zit de Elektriciteitswet in elkaar.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Daar zit toch een discrepantie tussen. De zonneparken die nu aangelegd worden, worden later aangelegd dan de reeds aangevraagde subsidies en het plaatsen van zonnepanelen op daken die er nu al zijn. Dan zouden zij die "first come" zijn en dan zouden die zonneparken daar nu niet meer de ruimte voor hebben. Daarnaast vind ik het ook gek, want uiteindelijk is het TenneT die de ruimte beschikbaar stelt. Zij zijn uiteindelijk de beheerder van het hele netwerk.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Ik corrigeer de heer Zielman. TenneT is de beheerder van het hoogspanningsnet, maar we hebben hier ook in ons werkgebied/in ons verzorgingsgebied te maken met Coteq en Enexis. Die partners zitten ook op dat netwerk. Vervolgens zien we nu, gelet op die netschaarste, dat TenneT aan zet is om het hoogspanningsnet van een ruimere capaciteit te voorzien. Daar gaat tijd overheen. De Elektriciteitswet knelt op dat vlak. Daar hebben wij als lokale overheid geen sturing op. Het aanvragen van een subsidie betekent niet dat ze zich melden bij de netbeheerder.

De heer DE VRIES (PvdA): Almelo wordt gevoed door de hoogspanningsstations Almelo Mosterdpot en Almelo Urenco. Wij gaan over een aantal dingen niet, maar bij Mosterdpot staat er een verzwaring op het programma. In hoeverre kunnen wij wel die lobby een boost geven? In hoeverre is het college daarmee bezig?

De heer VAN MIERLO (wethouder): De raad mag op het college rekenen als het gaat om die lobby. Het is heel belangrijk dat we juist die ruimte krijgen om nog meer zon op daken gerealiseerd te krijgen. Dat willen we allemaal. Ook in regionaal verband in het kader van de RES - maar ook nu de RES de besluitvorming in alle gemeenten heeft doorgemaakt en we al de opmaat naar de verdere verfijning en de RES 2.0 als gemeenten aan het opstarten zijn - is het nadrukkelijk zaak om met die netbeheerders in contact te staan. Dat blijven wij doen. Je kunt een paard niet lopende beslaan. Het heeft gewoon tijd nodig. Zeker met de uitbreiding van zo'n hoogspanningsnet gaat echt veel tijd heen. Dan spreek ik niet over één of twee jaar, dat kan wel het dubbele of nog langer zijn. Dat is heel vervelend. Maar de noodzaak en de lobby om dat te doen, hebben we heel nadrukkelijk op ons netvlies staan.

De VOORZITTER: Dat was uiteindelijk ook de vraag. Die heeft u twee keer beantwoord, aan het begin en aan het einde van een heel lang antwoord.

De heer DE OLDE (PVA): Hoe zit het met de daken op het XL-Park? Worden die allemaal nog vol gelegd?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Daar hebben we al meerdere malen met elkaar over gesproken, ook vorig jaar bij de begrotingsbehandeling. Ik heb dat nu even niet paraat, maar er is een heel lijstje met ook de daken op het XL Business Park, die van panelen zijn voorzien en nog gaan worden voorzien. Sommige kunnen nog worden voorzien op korte termijn gelet op die netschaarste. Daar gaat zeker nog het een en ander gebeuren.

De heer DE OLDE (PVA): Nog één vraagje, mogen die mensen het zelf weten of ze het doen of krijgen ze hier een verplichting bij?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Ik hoop niet dat ik wat geprikkeld overkom, maar dit debat hebben we natuurlijk vorige week ook gevoerd. Op dit moment is er nog geen wettelijk kader om af te dwingen dat zonnepanelen op daken komen. Dat hebben ik herhaaldelijk in deze raadzaal gesteld. We hopen dat daar straks wel mogelijkheden toe komen, maar op dit moment kan dat nog niet. Dus het is vooral verleiden.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Even aanvullend. De wethouder zegt dat er nog geen wetgeving is om dat af te dwingen. Maar volgens mij is er toch wel wat ruimte met betrekking

tot ruimtelijke ordening. Want daar kan het wel, zoals je ook aangeeft hoeveel parkeerplaatsen en dergelijke. Het is vaak de constructie van het gebouw die het al dan niet toelaat. Toelaten is iets duurder, maar geeft wel meer energie. Kunnen we het ruimtelijk ordenend niet veel meer afdwingen dan thans het geval is?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Mevrouw Ten Seldam heeft daar wel een punt. Ik herinner me nog de discussie over het Hornbach dossier en daar heeft mevrouw Ten Seldam met haar fractie gepleit om de grote daken vol te leggen en dat in het ruimtelijke circuit een plek te geven. Maar als sec de vraag is: heeft de gemeente wettelijk instrumentarium waarmee het vanzelfsprekend is dat de wet verlangt dat initiatiefnemers, bedrijven, organisaties, zonnepanelen op het dak leggen, is het antwoord nu nog "nee".

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De vraag is niet of het wettelijk kan, maar om datgene wat werkelijk gebruikt kan worden door de wethouder en de gemeente optimaal toe te passen. Wat je niet hebt, kun je niet gebruiken. Maar wat je wel hebt, moet je beter gebruiken.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Eens.

Dan de betaalbaarheid in de warmtetransitie. Ook het college vindt - en dat is niet nieuw - dat de rijksoverheid over de brug moet komen met financiële middelen om die warmtetransitie woonlastenneutraal voor onze inwoners te kunnen laten slagen. Wordt dat een gemakkelijk vraagstuk? Nee. Gaan we daarom achteroverleunen? Nee. We kijken wat er kan. Dat gebeurt nu in de wijkuitvoeringsplannen. Het is aan de raad om daar uiteindelijk, kijkend naar de business case, een besluit over te nemen. Dat zal naar alle waarschijnlijkheid deze gemeenteraad niet meer gaan doen.

De Partij Vrij Almelo zegt expliciet dat er 160 zonuren per jaar nodig zijn. Ik kan het niet laten om daar een kleine opmerking over te plaatsen. Zoals u weet, hebben wij de zonnegod niet onder de knop.

De klimaatadaptatie, het laatste onderwerp van de acht. Diverse fracties spreken over klimaatadaptatie. Nu heeft de raad daar vorige week dinsdagavond tijdens de raadsvergadering een strategie voor vastgesteld. Staat u mij ook hier toe om niet met dezelfde antwoorden te komen, want dat is een herhaling van zetten. Het is duidelijk dat er op korte termijn een stimuleringsregeling moet worden uitgewerkt, bijvoorbeeld om regenwater makkelijker af te koppelen, mensen te stimuleren/verleiden om stenen uit de tuin te halen, regentonnen, enzovoort. Stimuleren door te verleiden en inzicht te geven in de effecten, heb ik in een bijdrage zien staan. Exact, dat pakken we op. Sterker nog, overleggen met onze medewerkers staan al gepland. Deze vinden op korte termijn plaats om daar handen en voeten aan te geven.

Er is nog een vraag gesteld over het weghalen van tegels bij schoolpleinen Daarvoor geldt dat diverse scholen ons benaderen. We gaan dat vanuit een positieve houding bekijken en waar mogelijk werken we daar ook aan mee. Neem als voorbeeld de Heemde, daar is een prachtig schoolplein ontstaan. Dat heeft in veel kranten gestaan. Maar ook de Vrije School, de Windhoek, de Fakkel, de Zegge, de Welle en Step. In de vraagstelling vanuit de raad lijkt het alsof er nog niets is gebeurd, maar het tegendeel is waar.

Dan de moties. Motie 6 van Forum voor Rechts "Verruiming openstelling afvalbrengpunt". Een verzoek tot verruiming van de zaterdagopenstelling van het afvalbrengpunt aan de Turfkade horen wij vaker. Daarover zijn we al eens met Twente Milieu in gesprek geweest. Het gaat niet lukken om een verruimde zaterdagopenstelling te krijgen zonder dat het de gemeente meer geld kost. Een dergelijke verruiming kost tussen de € 30.000 - € 50.000 op jaarbasis. Als de raad deze motie aanneemt, dan wordt dat bedrag meegenomen c.q. doorvertaald in de hoogte van de afvalstoffenheffing vanaf 2022. Of de raad zich hierin kan vinden, laat ik aan de raad.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): De wethouder zegt dat het tussen de € 30.000 - € 50.000 kosten. Heeft hij ook in beeld wat het ons opbrengt als dat een reductie van zwerfafval tot gevolg heeft?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Van zwerfafval?

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Ik hoef hem niet te zeggen dat er nu bankstellen worden geplaatst bij milieuparken, die daar eigenlijk niet horen. Die blijven er staan. De bewoners, die ze daar neer hebben gezet, halen ze niet weg. Dus uiteindelijk is de gemeente toch verantwoordelijk om deze te verwijderen. Daar zijn ook kosten mee gemoeid. Heeft de wethouder in beeld wat het aan die kant zou kunnen opleveren, als dat niet meer nodig zou zijn?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Nee, dat is een ingewikkelde vraag. Gelukkig zien we dat steeds minder gebeuren. Dat heeft ook te maken met de nadrukkelijke aandacht voor zwerfafval en het voorkomen daarvan vanuit dit college. Ook cameratoezicht speelt in die discussie een rol. Dus nee, dat hebben we op die manier niet financieel inzichtelijk. Oorspronkelijk ging het afvalbrengpunt - ik kom terug bij het dictum van de motie - om 13.00 uur open, toen stonden er rijen. Vervolgens is het om 11.00 uur opengegaan, toen stonden er rijen. Mensen willen gewoon hun afval kwijt. Dat begrijpen we. Maar er is een kostenplaatje aan verbonden. Ik spreek daarmee niet een positief of negatief oordeel over deze motie uit. Het is echt aan de raad. Het kost gewoon een x-bedrag. Heeft de raad dat daarvoor over, prima, maar dan verrekenen wij dat in de afvalstoffenheffing.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik zat te denken: als het nu € 50.000 extra kost, is dat omdat er twee uur extra personeel moet zijn. De hele organisatie moet twee uur langer aan het werk zijn. Het probleem is in dit geval dat die piek juist op een zaterdag ontstaat omdat mensen dan hun afval willen wegbrengen. Ik kan me voorstellen dat wanneer u met de medewerkers in gesprek gaat, er misschien op maandagochtend of ergens aan het einde van de dag doordeweeks, twee momenten zijn dat die piek wat lager is. Waarom gaan we niet een uitruil doen? Doordeweeks zijn ze van 09.00 – 16.00 uur open. Dan is het over het algemeen vrij rustig. Ik kan zelf mijn eigen tijden kiezen, dus ik kies rustige momenten. Maar dat geldt voor een heleboel inwoners van Almelo niet. Daarom sluit ik me aan bij de heer Zielman, dat dit waarschijnlijk ook het resultaat zal hebben dat het elders gedumpt wordt.
De tweede vraag, naast dat kostenplaatje, is: is het wettelijk wel toelaatbaar dat deze chaos ontstaat? Laatst is er een instorting geweest door iets verkeerds te hebben aangereden bij het afvalbrengpunt. Als op dat moment de spoedhulp moet komen staat alles vol. Mensen gaan om de file heen om aan de voorkant batterijen weg te brengen. Dus dan staat het daar vol. Hoe kijkt de wethouder daar tegenaan?

De VOORZITTER: Dus een verschuiving van uren om tegemoet te komen aan de zaterdag-openstelling en de bereikbaarheid bij drukte.

De heer VAN MIERLO (wethouder): In antwoord op de eerste vraag: daar moet ik even op kauwen. Ik kan niet het effect daarvan inschatten. Ik ken niet exact de piektijden over de week en wat dan eventueel geschoven zou kunnen worden. Staat u mij toe dat we dat in de tweede termijn verfijnen.
Wat betreft de bereikbaarheid: ik kom er zelf ook wel eens, ik zie ook die rijen staan. Op de plaats is een beperkt aantal voertuigen toegestaan, vanwege de coronamaatregelen. Dat heeft effect op de lengte van de rijen. Als mensen eromheen rijden, kan dat tot verkeersonveilige situaties leiden. Maar de vraag is natuurlijk of die twee uurtjes extra op zaterdag ervoor gaan zorgen dat er dan geen sprake meer is van rijen en daarmee ook geen onveilige situaties. Als je om 13.00 uur opengaat, staat er om 13.00 uur een rij. Ga je om 11.00 uur open, dan staat er om 11.00 uur al een rij.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik heb dit briljante voorstel niet zelf bedacht. Ik was laatst bij de vuilstort en werd aangesproken door medewerkers, die aangaven dat zij heel sterk deze behoefte hebben om deze reden. Dus ik vermoed dat hun inschatting is dat dit het probleem wel zal verhelpen. Ik ben echt bereid om praktisch te denken en een andere verdeling te doen door de dagen heen.

De VOORZITTER: Zullen we gebruik maken van het aanbod van de wethouder om het college voor de tweede termijn hierover te laten nadenken?

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De wethouder tipte het net al even aan. Hij zei dat ten gevolge van corona minder mensen op de plaats zelf mogen komen. Dat geeft mevrouw Pol ook aan in de motie met betrekking tot de veiligheid. In de Perspectiefnota staat dat naar de gemeentewerf gekeken wordt en naar de huisvesting daarvan. Nu kunnen we hier een interventie op doen op dit probleem. Maar ik denk ten eerste dat de coronacrisis op z'n retour is, dus er kunnen straks weer meer mensen worden toegelaten. En ten tweede, betrek het vooral bij de nieuwe werf. En de derde oplossing - dan hoor ik graag in tweede termijn van de wethouder of dat wat is - is om het hele tijdsblok te verschuiven, dus niet uit te breiden. Uiteindelijk willen mensen graag vroegtijdig het afval brengen zodat zij de rest van de zaterdag voor zichzelf hebben.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Daar kom ik graag op terug in tweede termijn. Ik gaf al aan dat we al eerder met Twente Milieu hebben gesproken over dit vraagstuk. Ik ga in de organisatie in gesprek om te kijken of er iets over die piektijden te vinden is, zodat er wellicht sprake kan zijn van schuiven. Het is geheel correct wat mevrouw Ten Seldam zegt over de situatie van de werf en de Turfkade-ontwikkelingen. Daarmee zou zo'n oplossing vooral kortetermijndenken zijn. Het is haar suggestie om dit breder mee te nemen en dat zullen we zeker doen.

Dan motie 17 over de houtstook. We ontraden deze motie. De invloed van de gemeente is beperkt op dat onderwerp. Subsidie en sloopremies verstrekken om bestaande kachels om te bouwen, dat gaan we niet doen.

Dan motie 20 "Niet van het aardgas af". Ook die motie ontraden wij, omdat dit haaks staat op de gemaakte afspraken in het Klimaatakkoord. Bovendien hebben we in de Warmtevisie een back-up dat het allemaal haalbaar en betaalbaar moet zijn.

De heer DE OLDE (PVA): Is het zo dat we de bewoners niet kunnen dwingen om van het aardgas af te gaan?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Uiteindelijk is daar op dit moment het wettelijk instrumentarium nog niet voor. Je ziet dat het landelijk, ook in de proeftuinen rondom aardgasvrije wijken, soms voorkomt dat een hele aansluiting voor een of enkele huishoudens moet blijven. Maar ook daar zie je dat de Warmtewet aan verandering onderhevig is. Hij wordt gewijzigd. Dat zal nog zo'n twee jaar duren. We zitten met elkaar in deze transitie, conform de afspraken die in het Klimaatakkoord zijn gemaakt. We kunnen niet in de toekomst kijken.

De heer DE OLDE (PVA): Volgens mij is het niet haalbaar en betaalbaar.

De heer STÖTELER (PVV): Wat is haalbaar en betaalbaar? Kan de wethouder daar een definitie van geven? Per vandaag gaan de energierekeningen voor de meeste huishoudens alweer omhoog met € 160 - € 400 per jaar. Als je recente enquêtes bekijkt, is het merendeel van de Nederlanders bereid om € 25 per maand uit te geven aan klimaatmaatregelen, niet meer.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Daar hebben we in onze Warmtevisie het een en ander over opgeschreven. Daar staan termen als "woonlastenneutraal" ook bij opgetekend. In die context moet de heer Stöteler het zoeken. Daar wil ik toch elke keer maar even aan vasthouden, want we gaan elke keer wel heel snel. We zijn juist die business case in zo'n wijkuitvoeringsplan aan het uitwerken voor die drie wijken c.q. delen van wijken, die de raad zelf in de Warmtevisie heeft gedefinieerd als potentieel geschikt om van het aardgas af te gaan voor 2030. Dat moeten we goed met elkaar bekijken. Op dit moment wordt er hard aan gewerkt. Kosten rondom elektriciteit hebben wij ook niet in de hand. Dat maakt het allemaal erg complex. Het is op dit moment nog niet aan de orde. Er wordt hard aan gewerkt. Wanneer het beschikbaar is, spreken we daar met de raad over. Het is de raad die de wijkuitvoeringsplannen vaststelt.

De VOORZITTER: Dank u wel, wethouder Van Mierlo. Dan gaan we thans luisteren naar wethouder Van Rees.

De heer VAN REES (wethouder): Voorzitter! Ik ga in totaal vijf thema's behandelen. Dus misschien kan ik nog sneller zijn dan mijn collega hiervoor, die acht thema's had. Ik begin met de binnenstad. Er zijn veel positieve woorden over de binnenstad gesproken. We zien in de stad dat mensen blij zijn met de ontwikkelingen. De mooie haven met het plein roept veel positieve reacties op bij de mensen. Het afgelopen jaar hebben zich, ondanks corona, toch zeventien nieuwe winkels in het centrum gevestigd. Dat zijn allemaal goede ontwikkelingen voor de gemeente Almelo.

Zoals bekend ontwikkelen we de binnenstad aan de hand van het Koersdocument, dat door zowel door de raad als de ondernemers is vastgesteld als leidend document om de stad verder te ontwikkelen. De ambities die we daarbij hebben, zijn onverminderd hoog. Momenteel wordt hard gewerkt aan een gebiedsvisie voor de Grotestraat Noord en aan een visie op de Stadskade. Over de Stadskade hoop ik aan het einde van het jaar met de raad in gesprek te kunnen gaan.

In de haven ligt een podium. Dat hebben we nog niet gebruikt. Het is waarschijnlijk ook bij een aantal mensen nog niet bekend. Het is een podium dat, afhankelijk van het gebruik, gesitueerd kan worden. Het kan hoger en lager in het water worden gelegd. Ik hoop dat we in de toekomst dat podium daar heel vaak gaan zien liggen, omdat er dan mooie optredens op zijn. Dat hangt natuurlijk ook samen met de fonteinen die in het water liggen. De ondernemers hebben het afgelopen jaar met kerst daar fonteinen neergelegd. Dat is heel positief ontvangen door de inwoners. We zijn met de ondernemers in gesprek om te kijken hoe ze daarmee verder willen. Ook andere gebruiksmogelijkheden van de haven spelen een rol. Het is een verrijking om met elkaar te proberen zoiets positiefs op te pakken.

Dan komen we bij de BIZ. De BIZ zou vorig jaar in stemming gaan. Dat is niet gebeurd. Hij zou begin dit jaar in stemming gaan. Dat is niet gebeurd vanwege de corona. De BIZ gaat nu in november 2021 in stemming. Wij maken ons daar zorgen over. Ondanks corona en de moeilijkheden voor de ondernemers, hoop ik dat de ondernemers voor de BIZ gaan stemmen. De BIZ is voor hen een heel belangrijk instrument. In het businessplan van de BIZ, wat vorig jaar in de raad is geweest, geven ze het geld uit aan activiteiten in de binnenstad, aan evenementen. Ze willen meer gaan doen aan de sfeer in de binnenstad en ze willen meer gaan doen aan promotie van de binnenstad.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De wethouder gaf aan dat het besluit gaat vallen in november. Is dat dan op basis van de enquête die al eerder is gehouden of gaat de enquête eerst in november van start?

De heer VAN REES (wethouder): Ze gaan in november de stemming houden.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Als je de stemming houdt, is er dus al een enquête. Op basis van die enquête wordt geïnventariseerd wat men van plan is. Vervolgens komt er zo'n getrapt besluit, zoals het allemaal in de verordening staat, waarover wordt gestemd. Is dat dan het definitieve besluit in november. Weten we dan of er een BIZ komt of niet?

De heer VAN REES (wethouder): Juist.

De heer PAUWELS (VVD): De BIZ is een veelbesproken onderwerp, ook in het licht van het gratis parkeren, een van de aandachtspunten voor de ondernemers om de gewenste € 300.000 op tafel te leggen. Kan de wethouder aangeven of er al eerste signalen zijn hoe die BIZ mogelijk gaat landen? Ten tweede, tegenwoordig hebben we een centrummanager in de binnenstad rondlopen, die ziet enkel toe op de binnenstad. De BIZ gaat wat verder. Is er niet meer aan de hand dan men vermoedt en moet er niet meer gebeuren dan enkel inzetten op de BIZ? Heeft de wethouder hier een beeld bij en kan de gemeente daarbij wellicht faciliteren?

De heer VAN REES (wethouder): De BIZ is een ding van de ondernemers zelf. Ik heb begrepen dat zij met vijftien ambassadeurs de ondernemers langs gaan om de ondernemers te

motiveren om vooral voor de BIZ te stemmen. De centrummanager gaat zich vooral richten op de grotere ketens in de binnenstad, om op die manier draagvlak te verkrijgen. Als je kijkt naar de hele organisatie van de binnenstad, met alle respect voor de mensen die daarin actief zijn, ontbreken daarin veel actieve ondernemers uit de binnenstad zelf. Wij maken ons daar druk over als gemeentebestuur. Wij denken dat een gedragen BIZ het beste tot z'n volle recht kan komen als daar ondernemers aan het roer staan, die met de voeten in de klei staan en hun geld moeten verdienen in de binnenstad. Dat is een ding waar wij ons als gemeentebestuur hard voor gaan maken.

In het centrum is een erfgoedcommissie actief. Dat noem ik, omdat we daar een Erfgoednota voor hebben vastgesteld. De erfgoedcommissie bemoeit zich met de historische panden in de binnenstad. U heeft waarschijnlijk allemaal de voorstellen gezien, die ontwikkeld zijn om de oude stadspoorten terug te brengen. Zo wordt ook vanuit de erfgoedcommissie gewerkt om de oude gangen van de gemeente Almelo opnieuw leven in te blazen. Ook daar is het de bedoeling dat er boogjes komen met klimop, zodat het een groene structuur krijgt met mooie lampen erbij. Daar wordt op dit moment hard aan gewerkt. Of het in dat verband lukt om de ondernemers te motiveren om dan ook meteen de graffiti die op de muren is gespoten weg te halen, dat zal nog een apart dingetje zijn. Maar ook daar wordt hard aan gewerkt. Op die manier maken we Almelo, ook het historisch gebeuren, groter en meer zichtbaar in de binnenstad. De erfgoedcommissie heeft een hele leuke site. Ik wil u daarop wijzen: www.erfgoedalmelo.nl. Op die site staat een mooie erfgoedwandeling door de binnenstad, die u kunt downloaden. Dat is echt de moeite waard om te doen. Op 11 september heeft de raad een uitstap, samen met de erfgoedcommissie - waarin overigens alle erfgoedorganisaties vertegenwoordigd zijn - om met hen door de stad te gaan.

Er wordt ook hard gewerkt aan de plannen voor het nieuwe busstation. Het is de bedoeling dat in het nieuwe busstation het bevrijdingsmonument een plek gaat krijgen.

Tenslotte de bereikbaarheid van de binnenstad. Mijn collega heeft al aangegeven dat de bereikbaarheid erg belangrijk is. Parkeren is een belangrijk item. Dat wordt in de toekomst nog belangrijker. Fietsparkeren is heel erg belangrijk. We kijken ook naar de mogelijkheid om meer fietsparkeerlocaties te krijgen. De elektrische fiets moet daar aandacht in krijgen. Dat heeft allemaal de aandacht in de uitwerking van de plannen waar we op dit moment mee bezig zijn. Vanzelfsprekend gaan we positief in op de motie om te kijken of we voldoende gehandicaptenparkeerplaatsen hebben op een goede afstand van het centrum, zodat ook de mensen die mindervalide zijn op een goede manier onze mooie binnenstad in kunnen.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): De wethouder noemt de elektrische auto's helemaal niet. Er is in het verleden ook een keer gesproken over meer oplaadpunten voor elektrische auto's. Wordt daar ook naar gekeken?

De heer VAN REES (wethouder): Er zijn op dit moment in de parkeergarages al oplaadpunten voor elektrische auto's. Ook dat nemen we zeker mee in deze aanpak.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik hoor de wethouder een mooi gloedvol betoog houden over de binnenstad en de waarde die de binnenstad heeft, zowel modern als het erfgoed. Maar er is ook de wens tot compactheid. Het is nogal langgerekt met aanloopstraten en dergelijke. Hoe zit het met de voortvarendheid ten aanzien van de compactheid van de binnenstad en daarmee het verschuiven van het hart van de binnenstad?

De heer VAN REES (wethouder): Daar wordt hard aan gewerkt. ~~Ik~~ In het Koersdocument zijn het kernwinkelgebied, dwaalgebieden en transformatiegebieden gedefinieerd. Het eerste transformatiegebied waar we nu actief mee aan het werk zijn, is de Grotestraat Noord. Daar zijn we in gesprek met de ondernemers en de mensen die daar vastgoed hebben. U ziet daar nu ook al de eerste resultaten van. Op de hoek van de Hagengracht is een pand gesloopt. Dat wordt opnieuw opgebouwd. Daar zijn we volop aan het onderzoeken welke transformatie we daar kunnen realiseren. Als we daar voldoende ervaring hebben opgedaan, gaan we ook kijken naar de Grotestraat Zuid. Er wordt weleens gesuggereerd dat daar niets gebeurt, maar als je kijkt naar de nieuwe panden in de Grotestraat Zuid, is daar in het verleden al meer gebeurd dan wat nog moet gaan gebeuren in de Grotestraat Noord. Het inkrimpen van het kernwinkelgebied

heeft de volle aandacht. Dat heeft ook consequenties voor parkeren en fietsparkeren, want dat moet natuurlijk rondom dat nieuwe centrum goed geborgd worden.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Fijn dat er zoveel gebeurt. Ik kijk naar de desolate aanblik die je soms hebt bij langdurig leegstaande panden, zeker ook in die aanloopgebieden. In Ierland lossen ze dat anders op: daar gaan er grote schermen voor met vrolijke plaatjes. Etalages worden dichtgemaakt. Ik vraag toch weer aandacht voor die tijdelijke maatregelen, omdat ik begrip heb voor het feit dat niet alles zo snel kan, ook niet qua bouw en verbouw. Maak het wat vrolijker.

De heer VAN REES (wethouder): Dat ben ik helemaal met mevrouw Ten Seldam eens. We hebben vrij recent een raadsbrief hierover beantwoord. Onze vastgoedregisseur, die we op dit moment in dienst hebben, is hier heel actief mee bezig. Hij benadert de eigenaren en ondernemers actief om dingen op te gaan hangen. Mij is verteld dat we daar binnenkort de eerste resultaten van gaan zien.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik ben benieuwd of de wethouder beseft dat de Grotestraat Noord wel wat complexer is dan zomaar komen tot een compacte stad. Het eerste deel, vanaf de Oranjestraat, is redelijk, als je het vergelijkt met het tussendeel vanaf de Hagengracht tot aan het fonteintje. Ik ben benieuwd hoe de wethouder, als hij maatregelen neemt, tot een compacte stad wil komen. Dan zou hij een heel levendig deel moeten amputeren.

De heer VAN REES (wethouder): We hebben gezamenlijk het kerndocument gedefinieerd. We hebben in dat document geschreven dat we een compacte kern voor het winkelgebied willen hebben. We hebben met elkaar besloten dat buiten dat kernwinkelgebied er geen sprake meer zou zijn van een promenade. Dus het kenmerk van het winkelgebied is straks dat daar een promenade is. Buiten het kernwinkelgebied is er geen promenade. Dat betekent voor het noordelijke deel van de Grotestraat Noord dat dit qua sfeer en uitstraling meer zal moeten aansluiten bij de Doelenstraat, de Hagengracht en de Oranjestraat. Daar zal een mix in gevonden moeten worden. Daar zijn we op dit moment over in gesprek met de ondernemers, de inwoners en de vastgoedeigenaren. Er wordt straks meer gewoond in de Grotestraat Noord. Dat betekent dat de auto daar een andere rol gaat krijgen. Hoe zich dat precies gaat vertalen in de aanwezigheid van de auto en wel of niet aanwezigheid van parkeerplaatsen, daarover zijn we met iedereen in gesprek. Daar zal ook de infrastructuur op moeten worden aangepast. We praten over geveltuintjes en dat soort zaken. Daar wordt hard aan gewerkt en ik hoop dat dat leidt tot een sfeer in de Grotestraat Noord, die voor de ondernemers nog steeds een goede basis vormt om hun nering te drijven en dat het voor de inwoners straks een hele mooie straat is om te wonen met een sfeer die vergelijkbaar is met de Doelenstraat.
Ik zal wat tempo maken.

De VOORZITTER: Het gaat me niet om tempo. Zowel de vragen als de beantwoording zou wat compacter kunnen. Dat komt ook de tweede termijn ten goede.

De heer VAN REES (wethouder): Er zijn ook wat opmerkingen gemaakt over cultuur. Mijn collega Langius heeft de vragen over de coronagelden voor cultuur beantwoord. We gaan volgende week met elkaar in gesprek over de Cultuurnota. Ik zou willen voorstellen om volgende week daarover met elkaar door te praten.
Als het gaat om wonen, wordt er geroepen "bouwen, bouwen, bouwen". Dat is waar, wij willen als college ook bouwen. Ik wijs erop dat wij nog steeds te maken hebben met contingenten. We hebben in de Woonvisie gezegd dat we nog steeds 1.650 woningen bouwen, die we in principe helemaal volgepland hebben met vaste plannen en met losse plannen. Daarnaast hebben we als college gezegd dat we de ambitie hebben om daar 1.500 woningen aan toe te voegen vanuit de regionale vraag die ontstaat. Daar gaan we vol op inzetten.
Maar ik wil er wel op wijzen dat de woningmarkt heel wispelturig is. Wij hebben de afgelopen jaren zo'n 30 woningen per jaar verkocht in Almelo Noordoost. Sinds 2020 is de vraag in Almelo Noordoost enorm gestegen. Het is echt booming business geworden. Op de

laatste 13 kavels die we open hebben gesteld om op in te schrijven, daar hebben 169 mensen op ingeschreven. Maar er ontstaan ook nieuwe problemen. We zien bijvoorbeeld dat mensen hun optie teruggeven. Waarom doen ze dat? Omdat ze geen aannemer kunnen vinden die kan bouwen of omdat de bouwkosten enorm zijn gestegen. Het lijkt een booming business, maar het is een hele wispelturige markt. Vanochtend staat in de krant, ik weet niet of u het gezien heeft, dat een van de grootste hypotheekverstrekkers heeft gezegd dat de laatste drie maanden het aantal hypotheekaanvragen drastisch is gedaald. We opereren in een lastige markt.

We willen zoals gezegd die 1.500 extra woningen realiseren, dat willen we op inbreidings- en op uitbreidingslocaties doen. Daarnaast wil het college samen met de corporaties gaan werken aan een herstructureringsopgave van de sociale huurwoningen in de regio en in de wijken. Daarbij willen wij de leefbaarheid en de diversiteit in wijken vergroten en verbeteren. Dit houdt in dat het college voor al deze wijken een plan gaat uitwerken, waarbij zowel naar inbreiding als uitbreiding wordt gekeken. Per plan zullen we gaan kijken welk percentage huurwoningen er toegevoegd kan worden, welk percentage huurwoningen op een andere plek kan worden afgebroken en welke vorm van koopwoningen we op de plek, waar huurwoningen worden afgebroken, terug kunnen zetten. Dat is een maatwerkaanpak. Dat is een aanpak die we samen met de corporaties vorm moeten gaan geven. Daar zijn we nu volop mee aan de gang. We zullen hierop terugkomen richting de raad.

De heer DE VRIES (PvdA): In de Woonvisie sprak de wethouder uitdrukkelijk over inbreiding en dat was het. Volgens mij is het ook aan de intaketafels wat er teruggegeven wordt aan mensen die komen met plannen. En nu hoor ik de wethouder heel vrolijk en heel mooi praten over het onderzoeken of mogelijk maken van uitbreiding. Dus ik ben de context kwijt waar die omslag heeft plaatsgevonden.

De heer VAN REES (wethouder): Wij zijn op dit moment bezig met de voorbereiding van een stadsontwikkelingsvisie. In die stadsontwikkelingsvisie kijken we naar nieuwbouw, inbreiding, bijzondere woonvormen, de plekken waar dat moet landen in de stad en uitbreiding van de industrieterreinen. Dat moet allemaal op een goede manier vormgegeven worden. Er wordt hard gewerkt aan die stadsontwikkelingsvisie. Bij het ontwikkelen en praten over die visie, heeft het college geconstateerd dat het uitbreiden niet op voorhand uitgesloten moet worden vanwege de enorme ambitie die er ligt, maar ook vanwege de noodzaak om snel te kunnen opereren. Inbreidingsplekken kosten nu eenmaal veel meer tijd dan uitbreidingsplekken. We zijn het aan het onderzoeken. We komen daar zeker op terug. Het is de bedoeling om de stadsontwikkelingsvisie aan het einde van het jaar met de raad te bespreken.

De heer DE VRIES (PvdA): Zegt de wethouder daarmee dat de motie van de PvdA overbodig is, omdat het college werkt aan een structuurvisie? Komt dit overeen met wat wij beogen?

De heer VAN REES (wethouder): Ik had inderdaad straks op de motie van de PvdA willen antwoorden dat het college die strakke verhoudingen niet wil hanteren, we willen maatwerk kunnen leveren. Maar de andere twee punten in de motie passen helemaal binnen de stadsontwikkelingsvisie die het college aan het uitwerken is. Het past ook binnen de Woonvisie. We willen namelijk bouwen voor behoefte. We willen bijzondere dingen toevoegen. Die twee onderdelen zijn daarmee overbodig, omdat we daar al vorm aan geven. Wij zouden dringend willen adviseren om niet te gaan werken met zo'n starre verhouding als 30-40-40.

De heer STÖTELER (PVV): De wethouder zegt in dezelfde zin bij de woningbouw en wijk-opgaven te gaan voor diversiteit en leefbaarheid. Nu vind ik het Indiëterrein een mooi voorbeeld van hoe dat er prachtig uit kan zien. Maar als je spreekt met mensen die in het verleden daar een woning hebben gekocht, staan nu enkelen weer op het punt om te vertrekken. Ik sprak daar met iemand over en zei: ik zou daar wel graag willen wonen. Hij zei: ja, maar je moet oppassen waar je precies komt te wonen, want mensen in de huurwoningen hebben minder met hun omgeving, die gaan slecht met het afval om, et cetera. Dat was voor hen de reden om weer te willen verhuizen.

De VOORZITTER: Wat is uw punt?

De heer STÖTELER (PVV): Mijn punt is dat diversiteit en leefbaarheid gaan niet altijd hand in hand. Heeft het college die signalen ook ontvangen en houdt het daar rekening mee?

De heer VAN REES (wethouder): Ja, natuurlijk is dat zo. Je moet altijd zoeken naar een goed evenwicht daarin. Het is natuurlijk ook zo dat je bepaald gedrag niet moet accepteren. Daar speelt de woningbouwvereniging een rol in. Mensen moeten ervan bewust gemaakt worden dat je niet zomaar asociaal gedrag kunt vertonen. Je moet mensen aanspreken op dat soort zaken. Het aanspreken zal waarschijnlijk wat makkelijker gebeuren wanneer er een bredere diversiteit is in de wijk.

De heer AKSE (SP): De wethouder zei dat het college hard aan plannen werkt. Dat is natuurlijk fijn om te horen. Zijn dat lokale plannen of wordt de regio daar ook goed in betrokken?

De heer VAN REES (wethouder): Als het gaat om de bovenregionale capaciteit zijn wij met de provincie en de regio in overleg. Dat moet op een nauwe manier met elkaar worden afgestemd. Ook in het regionale verband doen wij een beroep op onze collega's om te bouwen voor hun eigen behoefte aan sociale woningen in de dorpen.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Democraten.Nu heeft bij de behandeling van de Woonvisie al aangegeven dat we graag iets meer ambitie hadden gezien. Dan druk ik me netjes uit. Ik was toen wat stelliger daarin. Het sluit ook aan op wat de wethouder net zegt over bouwen in de regio. Tot onze verbazing lezen wij dat bijvoorbeeld de gemeente Enschede een oud plan uit 2008 nu weer opnieuw heeft opgevoerd waarbij zij 74 kavels beschikbaar gaan stellen. Nog erger was daarbij even een zijstap dat zij sinds 2008 kennelijk in dertien jaar tijd niets hebben afgeboekt, in tegenstelling tot onze gemeente, die netjes en heel braaf alles heeft afgewaardeerd. Dat bevreemdt mij. Misschien kan de wethouder iets zeggen over hoe dat proces loopt met de provincie. Als de wethouder ziet dat Enschede nu die plannen weer opvoert, is hij het dan met mij eens dat we te star vasthouden aan die 1.600 woningen in tien jaar? Dat zijn maar 160 woningen per jaar. Moeten wij dan niet veel meer ambitie tonen? Als er 169 woningenaanvragen zijn voor dertien kavels, betekent dat dat er behoefte is.

De heer VAN REES (wethouder): Ik denk dat we die ambitie zeker hebben en dat op een goede manier willen invullen. Wat de heer Zielman in Enschede ziet, is dat daar een heel oud plan heeft gelegen dat nog steeds actueel is. Wij hebben in Almelo al onze plannen netjes afgewaardeerd. Wij hebben niets op de plank liggen. Dat is het verschil. Wij hebben jarenlang alles afgewaardeerd en teruggeboekt. Door de contingenten was er ook geen noodzaak om uit te breiden. Nu ontstaat die noodzaak plotseling wel. Het college doet zijn stinkende best om uitgifte op Almelo Noordoost te versnellen. En we zijn aan het kijken op welke plekken wij nog meer dingen kunnen versnellen. Maar we komen wel vanuit stilstand.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Dat is ook mijn punt. Zijn we dan niet te braaf geweest in de afgelopen jaren? Het is een plan uit 2008 dat nu weer wordt opgevoerd.

De heer VAN REES (wethouder): Die conclusie laat ik aan de heer Zielman zelf.

De heer PAUWELS (VVD): Mooi om te horen dat de wethouder de ambities beetpakt en daarmee aan de slag gaat en hiermee in het najaar naar de raad komt. De concrete vraag die we hebben over de uitleggebieden - want de inleggebieden kunnen we voor een deel wel invullen en herkennen – is: betreft dat bijvoorbeeld de Leemslagen en de Parkbuurt? Zijn dat zaken waar de wethouder aan denkt? Kan hij daar al iets over zeggen?

De tweede vraag gaat over de Stadskade, een ander groot thema waar de wethouder mee bezig is. Wanneer komt hij daarmee naar de raad? Wat is ongeveer het investeringsbedrag waar hij aan denkt? Kan hij daar al iets mee over vertellen?

De VOORZITTER: Ik neem aan dat de wethouder het thema Stadskade nog separaat aanvliegt?

De heer VAN REES (wethouder): Ik heb het al gedaan. We gaan kijken naar uitleggebieden die goed zijn voor de stad Almelo. Daar nu al publiek op vooruitlopen, lijkt mij niet heel erg slim. Dat betekent dat er allerlei beleggers op gaan acteren. Ik zou op dit moment niet zo specifiek willen benoemen waar we gaan zoeken. Dat is ook een proces dat we verder invulling gaan geven met de raad. Op het moment dat het bekend wordt, springen daar speculanten op in. Dat zou ik niet willen doen.

De heer PAUWELS (VVD): Ik snap de opmerking. Het zou erg dom van me zijn om het op die manier aan te vliegen, want ik snap dat het dan vanuit het onderhandelingsperspectief wat lastiger wordt. Maar ik denk dat iedere weldenkende ontwikkelaar begrijpt dat er bepaalde gebieden resteren. Vandaar dat ik denk dat ik niets te veel heb gezegd met deze vraag. Dank. De tweede vraag heb ik nog niet beantwoord gekregen.

De heer VAN REES (wethouder): Zoals aangegeven komen we eind van dit jaar naar de raad met plannen voor de Stadskade.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De wethouder kondigt een nota aan. Mijn enige vraag is of deze complementair is aan de vastgestelde Woonvisie?

De heer VAN REES (wethouder): Ja, die is complementair aan de vastgestelde Woonvisie, en breder.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik ben heel erg blij dat de wethouder voorzichtig is, want in het verleden hebben we gezien hoe verkeerd het kan aflopen als je duizenden woningen in één keer wil bouwen. 1.500 of 1.600 woningen lijkt mij redelijk reëel. Maar ik ga ervanuit dat de wethouder al gesprekken heeft gevoerd. Dat heb ik vorige keer bij de Woonvisie ook geprobeerd. Hoever zijn de gesprekken met de provincie? Moeten we dat ook in tien jaar uitbreiden of denkt de wethouder dat we dat de komende twee jaar of drie jaar doen? Waar moet ik aan denken?

De heer VAN REES (wethouder): Op dit moment worden de gesprekken voornamelijk met de provincie gevoerd op ambtelijk niveau om te kijken welke selectiecriteria aangelegd gaan worden om plannen bij gemeenten wel of niet te honoreren. De provincie geeft aan in haar visie dat er een kortetermijnbehoefte is en ook een wat langere termijnbehoefte. Ik denk dat je praat over een periode van vijf tot tien jaar waarin zaken gerealiseerd moeten worden.

De heer DE VRIES (PvdA): We hebben het gehad over stadsontwikkeling. Ik weet niet of dat punt helemaal afgerond is. Mijn vraag ligt in het verlengde van het amendement van de PvdA. Wat gaat de wethouder nu precies doen met die plancapaciteit? Hoe werkt het met die € 400.000 voor vier jaar voor stadsontwikkeling? Wat is dat voor ambtelijke capaciteit? Wat is dat voor slagkracht?

De heer VAN REES (wethouder): Als het gaat om die € 400.000 kom ik nu op de portefeuille van mijn collega. Misschien kan hij dat zo meenemen in zijn beantwoording? We gaan daar personeel voor aannemen. We gaan mensen aannemen die voor ons de functie stadsontwikkeling binnen de gemeente Almelo op een goede manier kunnen vormgeven in de volle breedte. Dus niet alleen vanuit het ruimtelijk perspectief, maar ook vanuit het perspectief van sociaal en leefbaarheid. Daarvoor moeten plannen uitgewerkt worden. We moeten op een goede manier een beeld krijgen van waar we wat willen laten landen binnen de gemeente Almelo. Waar willen we bijzondere woonvormen? Waar willen we woonwijken? Hoe willen we die herstructurering vorm gaan geven? Waar willen we wat nu precies toevoegen en waarom willen we dat op die plek? Dat zijn vragen die allemaal vanuit die stadsontwikkelingsvisie en vanuit deze functies vorm en inhoud worden gegeven. Dat zijn complexe langjarige projecten.

De heer DE VRIES (PvdA): Dat snap ik. Ontwikkeling en planvorming duren lang. Ook straks in de procedures: voordat er een woning staat, is heel veel water door het Twentekanaal gestroomd. Wat blijft er dan ongeveer netto over voor de woningbouwprogrammering? Ik heb het dan niet over herstructurering, maar over die 1.600-3.100 woningen. Ik ben bang dat er misschien 1 of 1,5 fte overblijft en dan kunnen we niet die boost maken die nodig is.

De heer VAN REES (wethouder): De 1.600 woningen liggen allemaal vast in de contingenten die we nu hebben. Dat ligt allemaal vast in harde plannen. Harde plannen betekent dat er een bestemmingsplan is. Zachte plannen betekent dat er een bestemmingsplan in voorbereiding is. Dus die 1.600 woningen kunnen we binnen de huidige plannen die er liggen meer dan wegzetten. We moeten gaan nadenken hoe we de toevoeging van die 1.500 woningen gaan doen. Als we ergens 300 woningen nieuw gaan bouwen, dan komen daar 100 sociale huurwoningen bij. Die 100 sociale huurwoningen breken we af in de Ossenkoppelerhoek. Daar bouwen we dan rijtjes en twee-onder-een-kappers terug. Dat soort plannen en de verhouding tussen die twee, daar moet op een goede manier over nagedacht worden. Dat vergt plancapaciteit. Dat kost tijd omdat je dan met bestemmingsplanprocedures zit. Je zit met exploitatieplannen en met de leefbaarheid in de wijk. Dat zijn zaken die we vanuit die stadsontwikkeling gaan opzetten en regelen.

De heer DE VRIES (PvdA): Mag ik daaruit concluderen dat de wethouder denkt dat hij het met deze plancapaciteit allemaal kan redden? Kan hij ons, de fracties die echt zitten op dat bouwen, bouwen, bouwen, garanderen dat het gaat gebeuren?

De heer VAN REES (wethouder): We gaan er in elk geval mee beginnen.

De heer DE VRIES (PvdA): Die vind ik wel heel zacht.

De heer VAN REES (wethouder): Het college denkt op dit moment dat we hiermee de eerste goede stappen kunnen zetten. Op het moment dat blijkt in de uitvoering dat we andere stappen moeten zetten, komen we terug naar de raad.

De VOORZITTER: Ik denk dat u nu genoeg inspiratie heeft om daar in de tweede termijn nog eens de degens over te kruisen. Dan kan de wethouder verdergaan met zijn beantwoording.

De heer VAN REES (wethouder): Verschillende partijen in de raad praten over de zelf-bewoningsplicht. We zien in toenemende mate dat beleggers woningen opkopen in wijken. Dat komt doordat geld niets meer waard is op de bank. Wanneer je een woning koopt en gaat verhuren, brengt dat meer geld op dan wanneer je het op de bank hebt staan. We zien dit in toenemende mate. Dat is niet goed, want de beleggers kopen huizen op die voor starters bedoeld waren. Wij hebben in onze Woonvisie aangegeven dat wij inzetten op doorstroming. Als iemand doorstroomt naar een duurder huis en hij zijn huis verkoopt aan een belegger, belet hij de instroom van een starter op de woningmarkt in Almelo. Dat is een ongewenste ontwikkeling. Dat vindt het college niet prettig. Maar je praat over verkoop en koop van een particulier aan een andere particulier. Daar kan de gemeente niets aan doen, want dat is het eigendomsrecht dat aan iemand toebehoort. Op dit moment ligt er een wetsvoorstel in de Eerste Kamer voor, dat al is vastgesteld door de Tweede Kamer. Dat voorstel wil dit soort gevallen aan gaan pakken in specifieke wijken. Het is eenzelfde soort systeem als in Rotterdam met een soort vergunningsplicht. Wanneer dat gaat spelen, zou je in bepaalde wijken hier een soort verbod kunnen gaan opleggen, omdat je met vergunningen gaat werken. Dat is echter op dit moment nog niet actueel.

De VOORZITTER: Ik onderbreek u voor mevrouw Pol.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik zou graag nog de optie openhouden om de rest van het verhaal aan te horen. Ik dacht dat het een bepaalde kant op ging, maar ik was waarschijnlijk iets te voortvarend.

De heer VAN REES (wethouder): Verder was er ook nog een vraag over de stand van zaken bij de starterslening. Ik stel voor dat ik in een politiek beraad de raad bijpraat over de drie regelingen die in het leven geroepen zijn.

Dan kom ik bij de motie over de zelfbewoningsplicht en de verschillende onderdelen daarvan. Als wij een kavel verkopen op Almelo Noordoost, legt de gemeente een zelfbewoningsplicht op. Als er een huis wordt verkocht door de woningbouwcoöperatie, wordt op grond van de vereisten van de Autoriteit Wonen twee jaar lang een zelfbewoningsplicht opgelegd. Als het gaat om andere panden en ontwikkelingen, kijken wij altijd of we op de een of andere manier kunnen afdwingen dat daar zelfbewoning gaat plaatsvinden via de anterieure overeenkomst. Dat is niet altijd mogelijk. Er komt binnenkort weer een voorstel richting de raad over de bouw van een aantal woningen. Daar hebben we dat via de anterieure overeenkomst niet kunnen regelen. In de Bornsestraat zijn de gronden al heel lang geleden door de gemeente verkocht. Toen speelden dit soort problemen nog niet. Maar op dit moment kijken we zeker bij alles wat wij verkopen en alles waar we invloed op kunnen hebben dat er geen toevoeging plaatsvindt van sociale huurwoningen en dat, als het even kan, er een zelfbewoningsplicht wordt opgelegd aan degene die daar gaat bouwen. Daarmee is de motie in zijn strekking niet nodig, omdat we al op deze manier werken binnen de gemeente. Dus ik raad het af.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voor de duidelijkheid, de wethouder zei Bornsestraat, bedoelde hij Bornerbroeksestraat? Dat is voor de notulen ook wel fijn.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik vind dit een beetje vreemde gedachtegang. De wethouder zegt dat de motie overbodig is, dus hij raadt het af. De wethouder zou ook kunnen zeggen dat het college de motie omarmt, omdat ze daar deels al mee bezig zijn. Deze motie versterkt het college in zijn visie om dit aan te pakken, want de raad heeft een duidelijk signaal gegeven dat dit aangepakt moet worden.

Ik vind het een beetje jammer dat wat de wethouder nu vertelt, hij een paar maanden geleden niet heeft verteld. Toen zette hij SP in het hemd door te suggereren dat het niet mogelijk is en nu zegt hij dat het college er al aan alle kanten mee bezig is. Misschien kan de wethouder dit volgende keer wat beter aanpakken jegens een partij die een dergelijk mooi voorstel doet.

Om nog even terug te komen op wat de wethouder zei over de anterieure overeenkomst. De wethouder had het erover dat het in een bepaalde situatie niet mogelijk is. Wat was er technisch niet mogelijk in die situatie?

De heer VAN REES (wethouder): Ik denk niet dat we deze situatie nu hier gaan bespreken, want ik wil dat de raad alle informatie heeft. Dat lijkt me zinvoller. Dit komt op een later moment. We kijken hier per geval naar. De motie is dus overbodig, omdat we al zo werken.

De heer TEUNIS (SP): Er is al veel van wat ik wilde zeggen, gezegd door mevrouw Pol. Eerder hebben we bij de Woonvisie ook een uitgebreide discussie hierover gehad. Ik vermoed door de reactie die nu wordt gegeven dat we al die tijd langs elkaar heen hebben gepraat. Het onderscheid bestaande bouw - nieuwbouw: niemand is het ermee oneens dat het voor bestaande bouw niet mogelijk was. Maar nu hebben we het over nieuwbouw. Er ligt een enorme woningbouwopgave voor ons: 1.500 en 1.650. Kan de wethouder dan zeggen dat het amendement overbodig is omdat het college dit allemaal al doet? Want dat is toen niet gebleken. Je hebt allerlei mogelijkheden: het anti-speculatiebeding, zelfbewoningsplicht. Je kunt lotingen opleggen, zodat je bijvoorbeeld kan zeggen dat woningen toe moeten komen aan bepaalde groepen, zoals starters en doorstromers. Doen we dat allemaal al?

De heer VAN REES (wethouder): De gemeente ontwikkelt niet al die 1.600 woningen zelf. Er zijn ook woningen die bijvoorbeeld door de woningbouwcoöperatie worden gebouwd en die verhuren al. Op het moment dat we daar via de anterieure overeenkomst invloed op uit kunnen oefenen, doen we dat. We hebben inderdaad ook nog een bestemmingsplanmogelijkheid. We werken bijvoorbeeld mogelijk mee aan het toevoegen van vijf appartementen bij het verzorghuis aan de Ootmarsumsestraat. Dat regelen wij strakker door daar ook het

bestemmingsplan dienovereenkomstig aan te passen voor zorg voor ouderen. Hierdoor wordt het bestemmingsplan nauwer in de toepassing.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Als ik het samenvat, hoor ik de wethouder zeggen dat het college alles wat in de wettelijke mogelijkheden ligt, dat hele instrumentarium, inzet. Naar dat wat wettelijk nog niet mogelijk is, wordt reikhalzend uitgekeken.

De heer VAN REES (wethouder): Ja, dat klopt. Dank u wel.

De heer TEUNIS (SP): Dan ga ik het anders verwoorden. Kunnen dat soort situaties, zoals het nieuwbouwproject waar de SP in februari 2021 vragen over heeft gesteld, worden voorkomen, ook al heeft de gemeente geen grondpositie? Wij kunnen dat als gemeente voorkomen door voorwaarden te stellen in de anterieure overeenkomsten waar we geen grondpositie hebben. Waar we wel een grondpositie hebben, kunnen we dat ook afdwingen. Er zijn dus twee nieuwbouwscenario's. Als we het als gemeente zo belangrijk vinden dat we bouwen naar behoefte en dat woningen voor woningzoekenden zijn en niet voor beleggers, kunnen we dan garanderen dat het in die gevallen waar we dat niet wensen, maatwerk wordt geleverd bij projecten zoals ook het amendement zegt en dat het niet meer gebeurt?

De heer VAN REES (wethouder): Waar we het kunnen, regelen we het. Waar het niet kan, kunnen we het niet regelen.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik hoop dat dit amendement door deze raad omarmd wordt. Voor het geval dat dit niet gebeurt, lijkt het me verstandig dat de raad op enig moment wat meer inzicht krijgt in wanneer het college deze regels toepast. Twee maanden geleden hoorde ik een heel ander beeld. Kan de raad daar beter over worden geïnformeerd?

De heer VAN REES (wethouder): Ja, daar kom ik op terug.
Ik ga door naar het volgende onderwerp. De motie over tiny houses neemt het college graag over, waarbij natuurlijk wel een belangrijke opdracht komt te liggen bij de initiatiefgroep om in gesprek te gaan met de omwonenden en de dorpsraad van Bornerbroek. Op het moment dat zij dat doen en er draagvlak voor is, kunnen zij zich melden bij de gemeente. Dan kan het college kijken of we een huurovereenkomst en een omgevingsvergunning kunnen regelen voor het uitvoeren van het initiatief.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): We zijn recent met een aantal raadsfracties op bezoek geweest daar. Wij hebben met hen erover gesproken dat het idee dat men heeft over de tiny houses, ons aanspreekt en ook past in onze Woonvisie. Wij gaan ervan uit - dat is ook door hen bevestigd - dat zij in gesprek gaan met omwonenden, maar ook met de Stichting Dorpsbelang en dergelijke. Die toezegging is aan de raadsleden gedaan. Vandaar dat we gezegd hebben dat we op die wijze een motie kunnen indienen.

De heer VAN REES (wethouder): Het is heel belangrijk dat dit op een goede manier gebeurt. Ook hier zie je dat er vooroordelen zijn. Tiny houses zijn een mooi initiatief. Daar komen mensen te wonen die hier heel bewust voor kiezen. Ik hoop dat zij met een goede voorlichting de buurt en de dorpsraad kunnen overtuigen dat het een mooi project is om toe te voegen in de gemeente Almelo.
Op de motie "Gevarieerd bouwen naar behoefte" hoef ik niet verder in te gaan.
Dan ligt er nog een motie "Bouw snel 400 betaalbare woningen". Daar kan ik kort over zijn. Die raden we af, omdat het niet de taak van de gemeente is om 400 woningen te bouwen. Dat laten we over aan andere partijen.
Dan kom ik bij het beheer van de openbare ruimte. Daar is veel over gezegd. We doen al heel erg veel als het gaat om het biodivers maken, het ecologisch beheer. We zijn dingen aan het uitproberen. Zo zijn bijvoorbeeld bij de bestrijding van de eikenprocessierups een paar honderd bomen in overleg met de vlinderstichting dit jaar niet preventief behandeld om te kijken wat daar het effect van is. We kijken of we dat volgend jaar kunnen uitbreiden. We zijn daar aan alle kanten volop mee bezig. Ik stel voor dat, wanneer we gaan praten over het

invullen van de nieuwe IBOR met elkaar, we dit soort zaken ook bespreken en kijken hoe we dit in het nieuwe IBOR-beleid gaan incorporeren.

Dan de motie "Niet maaien in mei". Ik denk dat er best argumenten zijn om die motie uit te voeren. Maar het bespreken van het werkelijke effect van die motie, zou ik ook in de bespreking willen meenemen over het samen vormgeven van het nieuwe Openbaar Beheer. Ik heb begrepen dat het in sommige situaties heel goed is om twee keer per jaar te maaien, want dat stimuleert de diversiteit van soorten. Maar als er plantenmengsels zijn ingezaaid, maaien we die pas aan het begin van het jaar weer. Dan vallen de bloemen, die geven zaad af, dat halen we pas na twee weken weer weg en dan gaat het weer groeien. Dus het aannemen van de motie "Niet maaien in mei" doet geen recht aan de verschillende situaties die er zijn. Daarom ga ik liever met de raad over dit onderwerp in gesprek als we met elkaar praten over het beheer van de openbare ruimte.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): De motie gaat er met name om dat dit straks in het plan dat de wethouder maakt - Aanpak van Natuur, gefinancierd door de provincie - wordt opgenomen op plekken waar het kan. Er zijn uitzonderingen, voor veiligheid bijvoorbeeld. Bij de snelweg moet je het niet zo hoog tegen het asfalt aan hebben staan. Dan maai je een strook weg. Op zich zegt de wethouder dat hij het met de motie eens is, alleen niet op alle plekken.

De heer VAN REES (wethouder): Ik zeg dat ik graag over het nut van de motie uitgebreid in gesprek wil gaan met de raad op het moment dat we in gesprek gaan met elkaar over openbaar beheer. We maaien heel verschillend op vele plekken. Als het gaat om de eikenprocessierups in bermen, maaien we anders dan op het gras. Afhankelijk van de situatie moet daarnaar worden gekeken. Dus ik stel voor om deze discussie te verplaatsen naar de discussie over beheer. Wanneer het zinvol blijkt, kunnen we altijd nog die motie honoreren.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik fronste mijn wenkbrauwen bij de eerste reactie van de wethouder, want ik dacht dat die positief was. Het CDA ziet nog wel wat bezwaren, omdat de motie zo generaal is: niet maaien in mei. Ik kan mij voorstellen dat in bepaalde gebieden het gras en het onkruid veel te hoog worden, wat verkeerstechnisch onwenselijk is. Maar het maaien van hoger gras brengt ook weer extra kosten met zich mee door zwaarder materiaal. Ik voel ook wel wat voor die grotere diversiteit en die mooie bloemenpracht in de bermen. Daar moet heel bewust naar gekeken worden, maar dan is het meer de uitzondering dan dat het generiek is. Deelt de wethouder dat?

De heer VAN REES (wethouder): Dat deel ik. Reden te meer om dit even in alle rust te kunnen bespreken in zo'n politiek beraad. Dan kunnen we ook alle technische ins en outs erbij betrekken vanuit de dienst, hoe er in verschillende situaties daadwerkelijk gemaaid wordt.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik ben verbaasd over de reactie van de wethouder. Volgens mij zitten we in de raad met een zekere portie boerenverstand. Mijn collega van GroenLinks verwacht echt niet dat we mensen laten verongelukken omdat bordjes niet meer zichtbaar zijn. Ik ben niet zo'n natuurkenner als mijn collega, maar ik zie overal het signaal dat, vanwege de bijenstand et cetera, het heel belangrijk is dat er in mei niet wordt gemaaid. Er wordt niet gezegd maart of juni, maar dat we een pas op de plaats maken in mei. Behoudens uitzonderingen kunnen we dat in Twente prima logisch toepassen. Ik begrijp niet waarom de wethouder deze motie niet omarmt. Wat voor signaal geven wij als gemeente Almelo door deze weerstand, terwijl wij naar iedereen met de vinger wijzen en zeggen dat mensen hun tuintjes niet mogen maaien?

De heer VAN REES (wethouder): Volgens mij gaf ik daar net antwoord op. Het is zo dat het maaien veel breder moet worden gezien. Het gaat niet over maaien in algemene zin, het gaat over maaien op verschillende plekken, in bermen, op gazons, op plekken waar we bloembedden hebben aangelegd. Je kunt het niet zo generalistisch aannemen. Je moet echt per situatie gaan kijken of het wel of niet zinvol is om in mei wel of niet te maaien.

De VOORZITTER: Ik ga u even onderbreken. Het gaat nu al heel lang over maaien en ik

hoor de wethouder toezeggen dat we het daar inhoudelijk over gaan hebben. Dus laten we het rondom de Perspectiefnota enigszins abstract houden en de andere punten, de afstanden tot het asfalt waarmee er gemaaid wordt, de bijenstand en dergelijke, bij elkaar nemen, ook in relatie tot de kostenstructurering die de wethouder heeft aangekondigd. Dan komen we daarop terug. Is dat voldoende? Gaat u verder.

De heer VAN REES (wethouder): Ik was bij de bomenmotie aangekomen: de evaluatie van het bomenbeleid in Almelo. Er is inderdaad aangegeven dat het bomenbeleid regelmatig geëvalueerd zou worden. Dat is tot op heden niet gebeurd. Echter, op dit moment liggen er belangrijke dingen bij de dienst, zoals het vormgeven van ecologisch beheer, het verder invullen van de biodiversiteit, het opnieuw vormgeven van het IBOR. Ik denk dat het zinvol is om het bomenbeleid te evalueren, maar als ik kijk naar de prioriteiten die we voor de rest van het jaar moeten stellen, komen we daar dit jaar gewoon niet aan toe. Ik wil voorstellen om dit door te schuiven naar een nieuwe collegeperiode.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Zijn er signalen dat het beleid niet goed wordt uitgevoerd?

De heer VAN REES (wethouder): Het beleid wordt goed uitgevoerd. Het beleid is zodanig dat er voldoende ruimte is om ook met nieuwe ontwikkelingen mee te gaan. Wij planten tegenwoordig veel meer diversiteit als het gaat om bomen. Ook straks bij de Henriëtte Roland Holstlaan zult u zien dat daar op een goede manier weer nieuwe bomen worden geplant. Op de Nijreessingel is een grote variëteit aan bomen geplant, ook vanwege de drang naar biodiversiteit en ecologisch beheer. Er is geen echte noodzaak om het nu te doen. De afdeling kan goed met het huidige beleid functioneren. Ik stel voor, gelet op alle opgaven die daar liggen en die nu nog moeten worden ingevuld, om het door te schuiven naar de volgende periode.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): De wethouder haalde net aan dat er ook focus is op de diversiteit van bomen. In dit kader zag ik recent voorbijkomen dat het interessant kan zijn, ook in verband met armoede, om fruitbomen in parken te planten. Ik heb er geen motie over ingediend, omdat ik snap dat het in bepaalde straten mogelijk, gezien het vallend fruit, ongewenste situaties kan opleveren. Maar kijkt de wethouder ook hiernaar? Ik vond dat, zeker gezien de armoede in Almelo, wel een mooie en prettige gedachte.

De VOORZITTER: Wethouder, dat is een suggestie om mee te nemen.

De heer VAN REES (wethouder): In het Schelfhorstpark hebben we een mooi stuk ingeplant met fruitbomen. Misschien de moeite waard om een keer te gaan kijken. Als het kan, doen we het zeker. Maar inderdaad op plekken waar het kan, want fruitbomen in de straat roepen vaak weer andere discussies op.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Ik vind het een beetje vreemd dat er zo makkelijk over evaluatie wordt heengestapt, terwijl de wethouder zelf zegt dat dit afgesproken is met elkaar en tot nu toe niet is gebeurd. Dus dat zou dan prioriteit moeten hebben. De wethouder zegt wel dat de dienst er goed mee uit de voeten kan. Maar ik krijg regelmatig mailtjes, enkele per maand, dat mensen ongerust zijn en zich afvragen wat hier opeens gebeurt. Ik heb het zelf ook als ik in het buitengebied fiets of ik fiets door de stad: wat gebeurt hier in één keer? Een voorbeeld: op de Bolkshoeksweg bij dat herdenkingsbankje zijn ondanks twee dikke bomen gekapt. De ene was van binnen enigszins zwart, maar aan de andere mankeerde niets. Maar ze zijn wel weg nu. Er zijn mensen die daar hun honden uitlaten of vissen en zij vragen zich af wat hier gebeurt. Hoe kan dit nu? Het college moet hier wel serieus op ingaan. Ik neem aan dat de gemeente deze mailtjes of Twitterberichten ook krijgt.

De heer VAN REES (wethouder): We communiceren over de kap van bomen. Als wij zelf een boom kappen die voldoet aan de voorwaarden, moeten we daar een kapvergunning voor aanvragen. Maar het is niet altijd zo dat de bomen op ons grondgebied worden gekapt. Kijk

bijvoorbeeld naar de enorme kap in de Nijrees waar we het vorig jaar over hebben gehad met de letterzetterkever. Het is maar de vraag of de bomen altijd op ons grondgebied worden gekapt. Als er wordt gekapt in wijken, is daar vanuit de dienst vaak goed overleg aan de voorkant met de buurt. Dat wordt op een goede manier vormgegeven. Er is laatst ook bij de oude moskee een boom weggehaald. Die boom was ziek. Dat is goed gecommuniceerd met de buurt. Zo nu en dan moet een boom gekapt worden. Het wel of niet kappen van bomen is niet meteen een aanleiding om het hele beleid te evalueren.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): De wethouder zegt dat sommige bomen niet op ons grondgebied staan, maar de bomenverordening gaat ook over wat niet ons grondgebied is. Die verordening geldt voor iedereen.

De heer VAN REES (wethouder): Dan vraagt iemand een kapvergunning aan. Die wordt gepubliceerd en daar kan men dan bezwaar tegen maken.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik had de indruk dat de wethouder klaar was met zijn termijn. Ik had, met enige vertraging, nog een vraag over de BIZ. Ik bewaar de vraag tot straks.

De heer VAN REES (wethouder): Ik heb nog twee dingen. De motie over het hondenpoepbeleid. Ik ben het met de fractie van Lokaal Almelo Samen eens dat het situeren van een losloopgebied naast een speelterrein, waar honden mogen poepen en er geen opruimplicht geldt, een vervelende situatie is. Ook hier geldt echter weer dat je, wanneer je het hele beleid moet gaan evalueren, een heleboel werk op je hals haalt. Terwijl het gewoon niet slim is om een losloopveld naast een speelveld te situeren. We gaan ernaar kijken en het beleid aanpassen in die zin dat we, waar het kan, de losloopvelden naast speelvelden weghalen, zodat daar geen overlast meer ontstaat. Daarmee denk ik dat we een goede invulling hebben gegeven aan deze motie en zou deze overbodig kunnen zijn.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Op zich kunnen wij wel leven met het antwoord van de wethouder. Wij vragen ons ook af of hoe actueel het hondenpoepbeleid nog is. Dat geldt ook voor het bomenbeleid. Moet het wel geactualiseerd worden?

De heer VAN REES (wethouder): Dat is een vraag aan de raad. Het hondenbeleid is een goed functionerend beleid. Het is goed verankerd in de APV. Hetzelfde geldt voor het bomenbeleid. Het functioneert goed. We hebben veel prioriteiten in deze gemeente. We hebben veel aandachtspunten: ecologie, biodiversiteit. Laten we ons daarop richten, want daar willen we met elkaar de meeste dingen realiseren.

Tot slot. Er is een opmerking gemaakt over stikstof. De primaire verantwoordelijkheid voor de reductie van stikstof ligt bij het Rijk en de provincie. Gemeenten hoeven hierin geen directe actie te ondernemen. Eventuele uitkoopregelingen voor agrariërs worden door het Rijk en de provincie uitgevoerd. In Almelo voorzien wij tot nu toe geen belemmeringen door stikstof. Projecten kunnen gewoon doorgang vinden. Inhoudelijk denken wij als Twentse gemeente wel mee met de provincie hoe de emissie van stikstof gereduceerd kan worden. Zo kan bijvoorbeeld het niet bemesten van landbouwgebieden, door deze in te richten als natuur of zonneparken, bijdragen aan de vermindering van stikstofbelasting. Deze reductie komt niet alleen Almelo ten goede, maar via het achtergrondniveau ervaart de hele regio daar positieve effecten van. Op dit moment zijn we er actief mee bezig. We zitten beleidsmatig bij de gebiedstafels aan tafel. We hebben in de plannen die we hebben, ook in de ontwikkelplannen, geen last van deze stikstofdiscussies.

Tot zover mijn eerste termijn.

De heer TEEUW (ChristenUnie): In november komt er een "ja" of "nee" op de BIZ. Terecht zegt de wethouder dat de ondernemers erover gaan. Dan hebben we het over de winkeliers. In het verleden was ook wel eens de vraag of vastgoedeigenaren niet ook een BIZ zouden moeten invoeren. Dat had meer tijd nodig, maar inmiddels is de BIZ van de winkeliers een jaar vertraagd. Dus ik vroeg me af wat daar de status van is.

De heer VAN REES (wethouder): Het is de bedoeling dat ze gelijktijdig de stemming ingaan.

De VOORITTER: Dames en heren! Ik draag nu het voorzitterschap over aan mevrouw Bijenhof, zodat ik als laatste lid van het college de beantwoording kan doen. Mevrouw Bijenhof zal de vergadering daarna voor een uur schorsen voor de lunch. De lunch staat dan in de fractiekamers voor de raadsleden gereed.

(Burgemeester Gerritsen draagt hierop het voorzitterschap van de vergadering over aan mevrouw Bijenhof.
De heer Ekizkuyu komt, te 12.45 uur, ter vergadering.)

De heer GERRITSEN (burgemeester): Voorzitter! De portefeuillehouders hebben alles binnen een kwartier beantwoord, maar het werd langer door de interrupties. Op hoofdzaken wil ik drie thema's aanraken. Dat zijn: veiligheid en ondermijning, organisatie en participatie. Daarna heb ik een aantal moties te becommentariëren.

In het politiek beraad dat we hadden over de cijfers van de politie heb ik al mijn instemming betuigd met de opmerkingen die mevrouw Pol maakte om bij het nieuwe integraal veiligheidsbeleid en de daaruit voortvloeiende integrale veiligheidsplannen de accenten te verleggen naar de vormen van criminaliteit die toentertijd ertoe deden, nu minder relevantie hebben, maar nog steeds onder de aandacht liggen en zaken die altijd al onder de aandacht lagen, maar nu meer relevantie hebben en waar de raad graag meer inzicht op wil hebben. Dan gaat het met name - dat is de motie 5 van mevrouw Pol - over het in beeld brengen van geweld en zedendelicten jegens vrouwen en kinderen. Ik heb toen al gezegd dat dat mij welgevallig is. Dus als de raad de motie aanneemt, heeft dit de volle steun van zowel de burgemeester alsook het college. Wethouder Van Mierlo heeft al gezegd dat dit niet alleen een veiligheidsvraagstuk is, maar ook een zorgvraagstuk en dat interacteert heel erg met elkaar.

Vanuit de fracties van PVA en Lokaal Almelo Samen is gesproken over veiligheid en ondermijning. De heer De Olde zei zelfs dat een nieuw college meer werk moet maken van ondermijning. Dat geef ik dat nieuwe college dan te doen. Er wordt ongelooflijk veel ingezet op de aanpak van ondermijning. Niet altijd aan de oppervlakte, dat gebeurt ook achterlangs. Sterker nog, toen wij afgelopen dinsdagavond hier vergaderden, werd de stad stevig op de kop gezet door een integrale handhavingsactie op een aantal plekken in de stad: de Tulpenstraat, de Nieuwstraat, in de Kerkelanden. Op een aantal plekken zijn er instappen geweest. Die hadden tot doel om illegale bewoning tegen te gaan, overbewoning. Ze waren ook op zoek naar illegale prostitutie die in onze stad plaatsvindt. Maar het ging ook om brandveiligheid. Zo is er bijvoorbeeld aan de Bornerbroeksestraat per direct een pand gesloten dat niet brandveilig was. Wij zitten daarbovenop. Terwijl wij hier met elkaar de gemeente besturen, zijn onze mensen daarmee aan de slag.

Het mooie daarvan is - uw collega mevrouw Van der Ham sprak mij die avond nog aan en ik hoorde het ook van de mensen die de straat opgingen - dat er ontzettend veel positieve publieke respons is op die acties. Daar gaat het ook om. Je vindt niet altijd overtredingen. We gaan er geen heksenjacht van maken, maar we bouwen wel aan draagvlak onder die aanpak. Die aanpak heeft de raad mede gelegitimeerd, onder andere door de parapluherziening van het bestemmingsplan, waarmee we bijvoorbeeld illegale kamerverhuur zijn tegengegaan. De gemeente legt sinds enige tijd een last onder dwangsom op aan straatdealers. Wij passen het Bibob-beleid in alle facetten van onze dienstverlening toe. We zijn streng bij de toepassing van het Drank- en horeca-beleid. We hebben een ondermijningsartikel, met instemming van de raad, in de APV kunnen onderbrengen om sectoren en delen van de stad strenger te kunnen aanpakken als daar aanleiding toe is. We denken dat we van alle gemeenten in onze regio het meest uitgebreid gebruik maken van het bestuursrechtelijke instrumentarium om ondermijning aan te pakken. We doen meer dan anderen.

De heer Kampman vraagt terecht hoe we die onveiligheid onder controle krijgen. Laten we niet het beeld wekken dat het hier een soort Tombstone, Arizona is. Het is hier geen wildwest. In een stedelijk gebied van de omvang van Almelo met meerdere wijken heb je ook meerdere facetten waarin er onveiligheid is. Uit zowel de objectieve als subjectieve veiligheidscijfers, de absolute aantallen en de gevoelde aantallen, is gebleken dat mensen

Almelo een veilige stad vinden. Natuurlijk gebeuren er dingen. We hebben onze eigen handhavingscapaciteit anderhalf jaar lang moeten inleveren ten behoeve van de handhaving van coronaregels. Dat begint weer een beetje een shift te krijgen naar de normale leefbaarheidshandhaving. Daarin werken wij samen met de politie op een heel voortvarende manier bij het handhaven van zowel de regels van de APV als de andere in de andere wetgeving geregelde leefbaarheidsvraagstukken.

Dat is de klap achteraf. Daarmee bereik je geen veiligheid. Veiligheid bereik je eerst en vooral door ook aan de preventie te werken. Preventie om onveiligheid tegen te gaan. Dan kan ik aandacht vestigen op de activiteiten van de jongerenwerkers, wijkteams, wijkagenten, jeugdpolitie, het rijke netwerk dat we hebben aan sportverenigingen en jeugdorganisaties. Zij proberen jongeren te binden en verantwoordelijkheid te laten nemen. Ik heb gisteren in deze ruimte afscheid genomen van vijf leden van de jeugdbrandweer. Bij de jeugdbrandweer ga je op 18-jarige leeftijd met pensioen. Zij bereikten die leeftijd en moesten dus afscheid nemen. De jeugdbrandweer bijvoorbeeld is een relatief kleine organisatie, maar is ook zo'n jongerenorganisatie die probeert jonge mensen erbij te houden, verantwoordelijkheid te geven en ook dat te laten uitstralen naar anderen. Dat is ook preventie. Wat het onderwijs doet is preventie. De voorbeelden die wij geven is ook preventie.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik deel met de burgemeester alles wat hij zegt over preventie. Hij noemt specifiek de jongerenwerkers. Avedan heeft een bezuiniging aan de broek hangen die ze moeten verwerken. Die zal ook landen in dat preventieve werk dat jongerenwerkers doen. Het onderzoek van de rekenkamer wijst erop dat preventie uit balans kan raken. Ik vind het te makkelijk om te zeggen dat we van alles doen. Preventie is belangrijk, maar hier gebeurt wel iets waarvan we ons kunnen afvragen of dit nu de bedoeling is.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Vraagt de heer De Vries of het de bedoeling is om te bezuinigen op jongerenwerkers bij Avedan? Ik plaats dit in een breder scala van alle zaken die wij proberen te doen om onveiligheid en met name ook preventief jeugdbeleid met elkaar te hebben. Daar horen inderdaad voldoende gekwalificeerde jongerenwerkers absoluut bij, maar ik laat me hier niet uit over hoe Avedan de bezuinigingstaakstelling vertaalt. Ik ben het met de heer De Vries eens dat jongerenwerkers, die bij Avedan vandaan komen, deel uitmaken van de preventiestructuur die we hebben. Laten we niet vergeten - dat is ook een hele belangrijke, zo niet de belangrijkste – dat de huissituatie het meest bepalend is voor het tegengaan van het ontsporen van jongeren. Daar moeten sommige gezinnen in geholpen worden. Dat gebeurt ook. Daar leggen wethouder Van Mierlo en de organisaties waar hij politieke verantwoordelijkheid voor heeft, en wethouder Langius, als het gaat om jeugdzorg, zich ook heel nadrukkelijk op toe.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik ben het eens met de complimenten die collega Van den Ham heeft gemaakt over het handhaven van onregelmatig gebruik van huizen. Maar er is een punt dat mij ongerust maakt en dat ik in de samenleving ook steeds vaker hoor de laatste tijd. Ik was altijd een tegenstander van de Damocleswet, maar het is nu eenmaal een wet. Die heeft de burgemeester een bevoegdheid gegeven. Nadat een persoon, de vader meestal, gestraft is voor criminele handel, worden de kinderen en familie de laatste tijd ook heel erg getroffen. Ik weet dat hij die bevoegdheid van de wetgever heeft gekregen, maar ik ben benieuwd hoe hij daar rekening mee houdt. Ik heb de laatste tijd zo vaak gehoord dat ook kleine kinderen op een jonge leeftijd uit hun huis moeten, omdat papa iets verkeerds heeft gedaan. Ik ben dan bang dat zij in de toekomst het verkeerde pad kunnen en zullen opgaan, omdat ze het onrechtvaardig vinden. Houdt de burgemeester daar rekening mee?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik weet niet waar de heer Çete het gehoord heeft, maar hij heeft het niet in Almelo gehoord. Want in Almelo wordt bij de toepassing van een Damocles-beleid niemand zomaar op straat gezet. Ik heb al vaker uiteengezet dat het Damocles-beleid niet gaat over het op straat zetten van mensen, maar om het sluiten van een woning of een pand. In gevallen waar sprake is van kinderen van kwetsbare personen is er een uitgebreid traject dat bewandeld wordt in de beoordeling van het opnieuw onderdak brengen van mensen, als die woning echt gesloten moet gaan worden. Als een openbare orde belang

zwaarder weegt dan het belang van het gezin, vindt er geen woningsluiting plaats zonder dat er alternatieven zijn en is er zorg voor de betreffende gezinnen. Ik heb rondom een specifieke handhavingszaak in 2018, toen we daar een debat over hadden, gezegd dat zo'n ingrijpen, zo'n woningsluiting en het aanbieden van zorg vaak voordelig is voor de kinderen, omdat ze daarmee de zorg krijgen die ze thuis niet krijgen, om welke reden dan ook. Ingrijpen doen we vanuit openbare ordehandhaving, maar wanneer daar de jeugdzorg bij komt kijken, is dat vaak alleen maar voordelig. Ik sluit tegenwoordig ook seksinrichtingen die vanuit woningen opereren, dus illegale bordelen. Dat is twee weken geleden gebeurd aan de Kroosstraat. Dit helpt ook om de buurten weer op orde te krijgen. Daar is het uiteindelijk om te doen. Daar gaat goede voorbeeldwerking vanuit. Dat is geen repressie. Het gaat er ook om dat het de publieke uitstraling ten goede komt en dat mensen zich in de stad verzorgd en beveiligd weten.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Dan heb ik de vraag verkeerd gesteld. Ik zeg niet dat de burgemeester kinderen op straat zet. Maar op het moment dat zo'n familie uit huis moet en elders onderdak moet vinden, heeft dat een invloed. Ik snap dat de burgemeester handhaaft en de wetgeving volgt. Toch heeft dat enorme invloed op die kinderen. Waar ik bang voor ben, is hoe zich dat in de toekomst gaat vertalen. In hun ogen worden ze uit hun huis gezet. Dat heeft wel invloed. Houdt de burgemeester daar rekening mee?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik denk dat de schade onmetelijk veel groter is als wij kinderen in criminele situaties achterlaten, met vaders of moeders die niet in staat zijn hun kind te verzorgen en de veiligheid en de opvoeding te bieden die wij allemaal heel vanzelfsprekend vinden voor onze kinderen. Dan is ingrijpen niet alleen vanuit het oogpunt van openbare orde, maar ook vanuit opvoedkundig en jeugdzorgoogpunt, de aangewezen weg. Ik denk dat kinderen daarmee gediend zijn.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mag ik uit de woorden van de burgemeester opmaken dat er daar waar nodig en mogelijk het juiste maatwerk geleverd wordt?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik ben blij met die vraag. Het antwoord is volmondig "ja". In 2017 heb ik het Damocles-beleid van de burgemeester van Almelo aangepast. Waar we in het verleden eerst waarschuwden en toen zouden sluiten bij het aantreffen van een handelshoeveelheid drugs, hebben we dat nu omgedraaid. We sluiten in principe, tenzij. In het verleden waarschuwden wij, mits. Het instrumentarium is zwaarder geworden, maar er is altijd maatwerk. Het is niet zo dat wanneer wij, zoals bijvoorbeeld dinsdagavond, bij een inval handelshoeveelheden verdovende middelen zouden aantreffen, per definitie de boel op slot gaat. Er vindt altijd - dat moet ook, we zijn een rechtsstaat - een belangenafweging plaats bij het bestuursorgaan en de burgemeester die daarover gaat. Die vindt in alle gevallen plaats. Het is geen lopende band.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Als eerste ben ik natuurlijk blij dat de burgemeester de motie omarmt. Ik wil ook voor de rest van de raadsleden aangeven dat het natuurlijk niet alleen vrouwen betreft. Mannen kunnen ook het slachtoffer zijn. Het gaat erom dat deze misdaden worden aangepakt. In dit kader vroeg ik me af of de burgemeester ook had vernomen dat vanochtend in het nieuws op de radio werd gemeld dat er een toename is van ouders die kinderen gebruiken voor kinderporno. Dit geeft de ernst en de noodzaak van deze motie aan.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik kan me specifieke casuïstiek niet voor de geest halen. Dit raakt ook heel erg aan de zorgportefeuille. Ik heb dat nieuws inderdaad ook gezien. Ik kan niet zeggen of dat hier in deze stad of in deze omgeving ook gebeurt. Je kunt niets uitsluiten. We komen in deze prachtige stad die we hebben met elkaar op sommige plekken ook vreselijke ellende tegen. Die raakt aan het welzijn van jonge kinderen. Niemand in deze zaal of in het college zal dat willen tolereren. Het is goed dat dit soort zaken besproken worden en aanhangig worden gemaakt. Maar we moeten ook het oog niet sluiten voor het feit dat het gelukkig - dat zeg ik erbij, want dat punt wil ik wel even maken, anders wordt het heel zwartgallig - met het gros van onze kinderen en het gros van onze inwoners voortreffelijk gaat.

Almelo is een veilige en zorgzame stad, waar mensen graag klaarstaan voor elkaar en voor de hulpverlening, en waar gezorgd voor inwoners in woonbuurten en in wijken.

Dan kom ik bij de organisatie, waar de heer Çete iets over heeft gezegd. Hij zei dat er tientallen mensen zijn weggegaan. Het zijn er zelfs meer. In de afgelopen jaren, sinds 2019, hebben 182 fte's, ongeveer 200 mensen, de dienst verlaten. Er zijn ook zo'n 250 mensen binnengekomen. We hebben de sociale wijkteams overgenomen. We hebben een natuurlijk verloop. Mensen gaan met pensioen of krijgen een andere baan. Ik heb dat wel eens vaker gezegd, het is goed als mensen periodiek een andere werkgever zoeken. We hebben met elkaar, inmiddels ook hier besproken, het sociaal-flankerend beleid toegepast, waarbij wij fiscaal gefaciliteerd afscheid hebben kunnen nemen van medewerkers die wel wat eerder met pensioen wilden gaan en daarvoor een aantal pensioenjaren wilden inleveren. Het was een kleine laag, want het was een vrij dure regeling. Dat kon je niet op 55-jarige leeftijd doen.

Hoeveel heeft dat gekost? Ik heb de bedragen van het SFB, het Sociaal Flankerend Beleid, even niet paraat, maar daar zit de enige kostenpost in. Voor de rest heeft het niets gekost. Integendeel, het heeft geld opgeleverd, omdat het college daarmee ook in dat hele HR-instrumentarium invulling heeft gegeven aan een taakstelling die de raad op de organisatie heeft gelegd. € 3,25 miljoen is er structureel bezuinigd op de organisatie. In de afgelopen twee jaar is dat in vier tranches gerealiseerd. Dat heeft ook een effect op de mogelijkheid om dingen extra te doen, om extra stappen te zetten.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): De burgemeester zegt wel dat het met het personeelsbeleid lijkt te kloppen, maar ik vraag me af hoe hij dit rijmt met het toegenomen aantal externen en inhuur. Hoe kan dat binnen het bestaande budget? Het lijkt erop dat het bijvoorbeeld bij de portefeuilles van de heer Van Rees tot ernstige problemen leidt, want hij kan het werk niet aan. Is daar enig verband?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ja, daar is wel enig verband. In het verleden hebben achtereenvolgende raden en gemeentebesturen een groot deel van het sociale beleid betaald door te bezuinigen op het fysieke beleid. Daar hebben we op achteruit geboerd. Het feit dat wij in de fysieke sector een aantal jaren achter de feiten aanlopen, is de reden waarom het college € 400.000 vraagt om de strategische projectleiderscapaciteit, die wij nu niet meer hebben op het fysieke gebied, weer te kunnen aanvullen. Enkele jaren geleden werden we in het structurele wegenonderhoud geconfronteerd met forse tekorten. Kijkt maar even naar de artikelen over de Zeven Bosjes, waar mensen een actie voeren. Achtereenvolgende gemeenteraden hebben bij begrotingsbehandelingen gezegd dat het onderhoud een paar jaar moet worden uitgefaseerd, want dan spelen we een jaarschijf vrij om sociaal beleid te financieren. Dat is gebeurd in deze gemeente. Dat kan, dat zijn politieke keuzes. Die moeten we inlopen. We hebben accenten verlegd, waarvan we nu zeggen dat we de slagkracht missen om die accenten te bemensen. Dat betekent dat je daarop moet gaan investeren in de organisatie.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Zijn we dan af van het idee dat we een kleine overheid willen? Willen we nu een grotere overheid?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik denk dat wij in de staart van de vorige bestuursperiode een einde hebben gemaakt aan de discussie over sourcing. Dat hebben we misschien niet zo heel pregnant gedaan. Maar toen we met elkaar hebben gezegd dat we de buitendienst niet willen verzelfstandigen, is het vorige gemeentebestuur een bocht omgeslagen. Het thema was dat van een regiegemeente, van dingen wegzetten en in een soort regiestand blijven. Daarvan zeggen we met elkaar - neem alleen maar het voorbeeld van het beheer van de openbare ruimte: als je dat slagvaardig en in directe aansturing wilt kunnen doen, moet je dat binnenshuis hebben. Dat zijn ook de uitlatingen die hier in de raad over zijn geweest. Dus het antwoord op de vraag van de heer Hümmels is dat we de dingen waar we als overheid voor aan de paal staan, ook in eigen beheer willen kunnen uitvoeren.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Het is nu heel moeilijk om een vraag te stellen zonder het te verpersoonlijken. Ik ga het proberen. Dat er rond de 200 mensen zijn weggegaan weten we, want ik herken bijna niemand meer als je hier rondloopt, buiten de gastheer om. Mijn vraag

ging over de mensen vanaf de positie onder de gemeentesecretaris tot aan alle beleidsambtenaren, tot aan alle afdelingshoofden, directeuren, mensen die de stad hiervoor bestuurden vergeleken met vijf jaar terug. Ik heb gezegd dat mevrouw Steenbergen de laatste was die ik kende. Nu zij weg is, ken ik geen enkele topambtenaar meer bij ons in het apparaat. Ik snap de redenering van de burgemeester: hij wil variatie. Hij heeft me heel vaak proberen te overtuigen van het feit dat mensen ruimte moeten maken voor nieuwe mensen. Kan de burgemeester aantonen en mij verduidelijken hoeveel stabiele factoren er nog zijn? Als we kijken naar de top 50 van ambtenaren, hoeveel van die mensen zijn hier nog? Als de burgemeester zegt dat dit absoluut niet belangrijk is, dan hoor ik dat ook. Maar de burgemeester heeft altijd gezegd dat variatie goed zou zijn. Oude mensen blijven, nieuwe mensen komen. Maar er is niemand meer van de oude garde.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Dat is het leven. Mensen komen, mensen gaan. Sommige mensen zijn zeer waardevol voor ons. Dan zijn we blij dat ze hun carrière hier voortzetten. Er zijn ook mensen die een andere werkgever zoeken. Ik zal een voorbeeld geven. In mijn team Veiligheid zit een jonge jurist, een kei op haar vakgebied als het gaat om veiligheid en de juridica daaromheen. Zij neemt na zes jaar afscheid. Ze gaat naar de gemeente Deventer toe. Toen ze me dat meldde, zei ik tegen haar dat ik daar enorm van baalde, want ze is een talentvolle jurist en we doen goede dingen voor de stad samen. Aan de andere kant is dit ook wel wat werkgeverschap inhoudt. We zijn een gemeente, maar geen 100.000+ gemeente met een prachtig loongebouw om mensen binnen te houden. Dus wij snappen dat we jonge academici of jonge hbo-opgeleide mensen binnenhalen, dat zij hier hun vak leren en dat ze ook weer een deur verdergaan. Dat is niet erg.

Bij de leiding - want daar heeft de heer Çete het over - zijn mensen vertrokken die hier heel lang gewerkt hebben. Zij zijn met pensioen gegaan. Vergeet niet dat het nieuwe organisatiemodel dat we in 2019 tot een beslag hebben gebracht er ook toe leidt dat we een andere indeling hebben. We hebben geen sectoren meer waar sectordirecteuren op functioneren. We hebben geen afdelingen meer. We hebben een netwerkorganisatie gecreëerd. Daar heb ik de raad een en andermaal al veel over verteld. We hebben geen top 50, we hebben een top 700. We hebben ongeveer 700 uitstekende medewerkers in alle lagen van de organisatie, die elke dag klaarstaan, niet voor het college, maar voor de stad. Zij komen van heinde en verre, soms uit Almelo, soms van verder weg, om aan deze stad te werken. Dat doen ze zonder dat de heer Çete ze allemaal kent. Zijn partner moet hij kennen. Dat is zijn partner. En mij, uiteraard.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik stel hier de bestuurscultuur ter discussie op een heel voorzichtige manier. Ik zal in de tweede termijn proberen om dit duidelijker te maken. Dat mensen vrijwillig weggaan voor hun ambities, daar heb ik respect voor. Pest de burgemeester mensen weg? Ik kan het niet harder zeggen. Ik kan hier wel voorbeelden van geven. We kunnen het continu onder stoelen en banken stoppen, maar de vraag is: pest hij mensen weg?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Het antwoord is onomwonden "nee". Er is geen enkele vezel in mijn lijf of in dat van de directie of van het college die het werkgeverschap zodanig invult dat wij mensen wegpesten. Zo werkt dat niet. Dat zou te gek voor woorden zijn. Alleen de vraag is al aanstootgevend.

Dat raakt ook het punt dat de heer De Vries maakte en dat ik al heb beantwoord. Hij vroeg: wat gaat het college nu doen voor die € 400.00? Dat is dus voor die strategische projectontwikkelaars, de projectleiders die in staat zijn om, ook met een blik op de nabije en verdere regio, het gemeentebestuur te helpen om die stadsvisie, de stadsontwikkeling op gang te brengen. We moeten niet alle oude tijden in de sloot gooien. Zij hebben in de jaren '80 en '90 heel goede dingen voor de stad betekend. Je kunt er veel van vinden hoe dat gegaan is, maar er zijn toen ruimtelijk stevige stappen gezet in de stad. Dat heeft wel een poos stilgelegen. We zien nu dat we toch weer met die boot moeten gaan roeien.

Tot slot maakte de heer De Olde enkele opmerkingen over participatie. Het toppunt van participatie is het kiezen van de gemeenteraad. De gemeenteraad moet zijn rol verstaan als volksvertegenwoordiging. Natuurlijk hoort daarbij dat je met mensen en organisaties in de stad praat. Dan kom ik bij de Participatieverordening, want daarmee hoop ik de raad te bedienen.

Daar is de raad al bij betrokken. We zijn druk bezig. De griffie heeft daar stappen in gezet. De rest van de organisatie en de raad is ermee bezig om een nieuwe Participatieverordening te maken, deels omdat we dat moeten - het is een wettelijke plicht - maar deels ook omdat we het willen met elkaar.

De heer DE OLDE (PVA): Er wordt regelmatig door inwoners gevraagd hoe zij mee kunnen denken, beleidsparticipatie. Er wordt dan gevraagd of hier spelregels voor zijn.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Die zijn er nu en die blijven er ook in een nieuwe Participatieverordening. We hebben nu enerzijds de formele regels van de Algemene Wet Bestuursrecht. Die horen we toe te passen. Maar we proberen ook om open te staan voor de suggesties en opvattingen die op microniveau in de stad leven. Bijvoorbeeld via de manier waarop wij in de wijken actief zijn, waar we contact proberen te leggen met mensen in de wijken. Dat lukt ook in veel gevallen. Dat moet je met elkaar weten te formaliseren. Daar hoort ook bij dat de gemeenteraad over zijn rol hierin nadenkt. We moeten met elkaar in een situatie komen dat de raad accepteert wat de uitkomst van een participatietraject is of dat de raad zegt dat hij aan het einde van het participatietraject nog een rol wil hebben. Daar gaan we het bij de Participatieverordening met elkaar over hebben.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik bewonder de burgemeester voor zijn manier van redeneren en zijn overtuigingskracht. Maar ik ben soms een beetje de draad kwijt als het gaat om het abstractieniveau bij het sourcen en de keuze die gemaakt is. De burgemeester heeft het erover dat "we een andere kant opgingen". Ik begrijp aan de ene kant dat we nu die slagkracht nodig hebben voor strategische visie en ontwikkeling, onder andere bij stedenbouwkunde en bij woningbouwprogrammering. Ik zou dat ook graag met cultuur willen, want ook daar is het anderhalf man en een paardenkop. Soms snap ik die keuzes niet. We zetten heel sterk in op sociale recherche, dat is ook een keuze. Aan de andere kant zie ik de mensen van de Grondbank die al vijf jaar worden ingehuurd via een bedrijf dat die inleenconstructie met de gemeente uitvoert. Die mensen willen graag in dienst. Het is een soort van permanente schijnconstructie. Ik ben soms de balans kwijt. Ik hoor graag de reactie van de burgemeester hierop.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik begrijp het en ik kan me ook voorstellen dat dit het gevoel bij de heer De Vries is. Het verschilt in zijn verschijningen. De hoofdlijn van het college, van dit gemeentebestuur - dit is ook al in het vorige gemeentebestuur aan de orde geweest - is dat we in de organisatie willen hebben waar wij primair op worden aangesproken. Wij worden aangesproken op afvalinzameling, beheer van de openbare ruimte, veiligheid, zorg, beschikbaarheid van onderwijs. Daar willen we dicht bovenop kunnen zitten. In die zin hebben we afscheid genomen van het algehele adagium van de regiegemeente. Er zijn inderdaad situaties in de organisatie waar momenteel nog wat onduidelijkheid bestaat en waar we met elkaar hopen zo snel mogelijk duidelijkheid in te geven. Daarom vind ik het een voorstelbare opmerking.

De heer WIERTZ (D66): Daarop aansluitend. We zien nu die investering in stadsontwikkeling, maar daar zit ook weer een taakstelling bij op de rest van de organisatie. De portefeuillehouder zei eerder bij de begrotingsbehandeling dat het weleens piept en kraakt in de organisatie. Hoe moeten we die taakstelling zien? Ik heb daarover in eerste termijn gevraagd of we niet over een paar jaar weer gaan constateren dat er ergens anders in de organisatie weer problemen zullen moeten worden opgevangen?

De heer GERRITSEN (burgemeester): In het college hebben we heel nadrukkelijk gesproken over het punt dat de heer Wiertz nu aan de orde stelt. Willen we een taakstelling inbrengen tegenover die investering in de stadsontwikkeling? Dat is ook een bestuurlijke afweging geweest, omdat we de raad niet willen confronteren met alleen maar uitzetten, maar ook willen laten zien dat wij structureel aandacht blijven houden voor de omvang van de organisatie of organisatiedelen. Dat is de achtergrond geweest waarom het college nu in de financiële opstelling een taakstelling van de raad vraagt om enige druk te houden en kritisch te zijn op de omvang van onze organisatie. Ik geef toe dat het college er op enig moment over

dacht om die € 400.000 te vragen en de rest ongemoeid te laten. Wij vonden het toch noodzakelijk om, van de kant van de raad ook, de druk op de organisatie te houden. Dat is ook een gebaar naar de raad toe. Waar die taakstelling landt en hoe deze uitgevoerd gaat worden, daarover gaan we uiteraard met de raad in gesprek. Dat is een belangrijke opdracht die het college ook aan de directie gaat geven.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): De burgemeester heeft al bijna een antwoord gegeven. Is het niet te veel gevraagd als ik de burgemeester verzoek de raad inzicht te geven waar er knelpunten zijn en waar overschotten zijn? Dat klinkt onaardig voor personeel, maar dat kan de raad helpen bij het maken van de juiste afwegingen.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik zou direct willen antwoorden "ja". Maar de heer Hümmels kent ook de huiver die ik en dit college hebben om het te veel over de organisatie te hebben. Dus mijn antwoord luidt: ik ben graag bereid om, als we zover zijn, in een politiek beraad - want dan zitten we wat informeler bij elkaar - dat beeld eens een keer te schetsen. Maar we moeten ook voorkomen dat de gemeenteraad in de haarvaten van de organisatie gaat zitten, want dan verliest de raad de lijn. Ik zeg graag toe dat we te gelegener tijd, als we zo ver zijn, het gesprek over gaan hebben met de raad.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik zal de laatste zijn die zomaar over de organisatie begint te praten, helemaal als het om de poppetjes gaat. Maar als wethouders bij regelmaat aangeven en als reacties op schriftelijke vragen regelmatig luiden "daar komen we niet aan toe" of "dat kan niet", dan begin ik er niet over, maar het college zelf. Vandaar dat ik daar graag duidelijkheid over zou willen hebben.

De VOORZITTER: De burgemeester heeft toegezegd dat we hier in een andere setting met elkaar verder over gaan praten.

De heer GERRITSEN (burgemeester): In aanvulling daarop, de hybride functie die ik heb als uw voorzitter en als burgemeester maakt dat ik vind dat de raad dat inzicht moet hebben. De raad beheert de gemeentelijke portemonnee. Uiteindelijk wordt er door 18 van u bepaald waar het geld aan wordt uitgegeven. Daar hoort ook personeel en organisatie bij.
Tot slot. De heer Stöteler heeft gevraagd naar de keuzes in handhaving. We komen dit najaar met de gemeente in gesprek over de actualisatie van de Algemene Plaatselijke Verordening. Dan kunnen we desnoods hoofdstuk- of artikelsgewijs die effectiviteit en handhaafbaarheid van datgene wat we verordonneren, wat de raad verordonneert in de gemeente, met elkaar bespreken. Het principe dat daaruit spreekt, onderschrijf ik: als we regels hebben, moeten ze handhaafbaar zijn. Maar we hebben niet op elke straathoek vijf boa's staan die in de straat de APV kunnen handhaven. Ik zie ernaar uit om het gesprek rondom de APV met elkaar te hebben.

De heer EKIZKUYU (GroenLinks): Onze fractie had wat opmerkingen geplaatst over veiligheid. Heeft de burgemeester die over het hoofd gezien? Of hebben wij het gemist en heeft de burgemeester hier wel op gereageerd?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Kan de heer Ekizkuyu mij even herinneren? Het staat niet in mijn aantekeningen.

De heer EKIZKUYU (GroenLinks): De burgemeester schrijft in zijn stuk dat er sprake is van verscherping van tegenstellingen, die kunnen leiden tot spanningen. Hij legt dan uit wat de gevolgen zouden kunnen zijn. GroenLinks had opgemerkt dat het de burgemeester zou sieren om met gerichte oplossingen te komen voordat er signalen zijn. Anders blijft het een beetje symptoombestrijding. Dus het gaat hier om de verscherping van die tegenstellingen.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik denk dat wij heel nadrukkelijk inzetten op het verbinden van groeperingen. Deze week zijn we een verbinding aangegaan met Ejmiatsin, mede ten faveure van de Armeense gemeenschap in onze stad. Daarmee laten we zien dat wij

de tradities, cultuur en historie van die mensen in onze stad ter harte nemen. We zijn betrokken bij gesprekken in de stad met mensen van verschillende economische achtergronden, rijk en arm. Als ik kijk naar mijn wijkportefeuillehouderschap voor het Nieuwstraatkwartier, zie ik hoe we daarin zowel langs de lijnen van de herkomst van mensen in de stad, alsook voor hun toekomst die ze in dit land hebben, als autochtone Almeloër, acties ondernemen. Daarmee zijn we bezig met het voorkomen van polarisatie. Dat polarisatie toch plaatsvindt, is deels een proces dat we vanuit het stadhuis niet helemaal in de vingers hebben. Het siert ons allemaal als wij het goede voorbeeld geven, door dat tegen te gaan en het aan de kaak te stellen en het te bespreken. Wij dulden geen racisme in deze stad. We hebben dat gesprek in een politiek beraad al eens gehad. Ik denk dat onze scholen, jongerenwerkers, verenigingen, de raad en het college de goede dingen doen. Ik zie geen tekortkomingen op dat vlak. U mag de menselijke maat van iedereen verwachten. Op het moment dat dingen niet goed zijn, spreken we dit allemaal vanuit ons hart tegen en vinden we daar iets van. Dat doen we als mens, niet als organisatie.

De heer EKIZKUYU (GroenLinks): Dus eigenlijk hoor ik de burgemeester zeggen dat we met elkaar in gesprek gaan. Maar onze opmerking was meer gericht op de vraag of de burgemeester oplossingen heeft hiervoor. Dat in gesprek gaan doen we al jaren met elkaar. Toch is er sprake van polarisatie. Dus we hebben daar nog niet echt een oplossing voor gevonden. Ik zeg ook niet dat wij de oplossing gaan vinden, maar de burgemeester is zelf ook van de symboolpolitiek hier en daar.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik ben helemaal niet van de symboolpolitiek. Ik ben tamelijk executief ingesteld. Ik handel liever dan dat ik aan symboolpolitiek doe.

De heer EKIZKUYU (GroenLinks): Er worden APV's ingesteld die bij wet overbodig zijn. Deze worden overruled door de wet en toch implementeren wij bepaalde APV's. Dat is symboolpolitiek. Maar daar gaat het mij niet om.

De VOORZITTER: Ik denk dat we ervoor moeten waken om stickertjes op mensen te plakken. Graag op de inhoud.

De heer EKIZKUYU (GroenLinks): Mijn vraag is eigenlijk: heeft de burgemeester meer dan alleen "het gesprek met elkaar aangaan" als het gaat om polarisatie? Heeft hij daar andere ideeën over, iets innovatiefs?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Je kunt twee dingen doen: genadeloos de wet handhaven, en dat doen we deels, maar niet genadeloos. We handhaven de regels. Die regels vloeien voort uit de gedeelde waarden die we hebben in dit land, waarlangs we onze normen formuleren, dus de wet. Maar we doen het ook vanuit het oogpunt van medemenselijkheid en burgerschap. Dat is toch het gesprek, de communicatie met elkaar, die je zoekt. Dat kan GroenLinks dan misschien te soft vinden, maar je moet de verbinding zoeken op de verschillen die er zijn tussen religies in de stad, de verbindingen die we bijvoorbeeld hebben met de kerken in de stad of met de moskeeën in de stad. Die verbindingen zijn goed te noemen. Uiteraard bespreken we daar dingen die in het buitenland gebeuren en die hun weerslag hebben op de verhoudingen in dit land. Ik vind dat een plezierige en ook effectieve manier om de lijnen open te houden met elkaar. Dan gebeurt het nog steeds dat mensen in thuissituaties of in clubverband of waar dan ook, polariseren. Dan hoop ik dat er een voetbaltrainer of een voorzitter is, die zegt: dat pikken we niet; dat moeten we niet doen; ga eens even bij elkaar zitten om het daarover te hebben met elkaar.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Dan zou ik willen vragen of de burgemeester concrete voorstellen tegen polarisatie van GroenLinks heeft gehoord en of hij daarop kan reageren. Ik heb ze nog niet gehoord. Misschien heb ik dinsdagavond niet helemaal opgelet, maar misschien heeft de burgemeester daar ook interrupties waargenomen van GroenLinks op polariserende bijdragen.

De VOORZITTER: Ik vind dat het nu een explosieve kant opgaat.

De heer GERRITSEN (burgemeester): De eerste vraag kan ik in alle eerlijkheid met "nee" beantwoorden. Het antwoord op de tweede vraag laat ik even in het midden. Dat is aan de raad zelf.

Ik heb nog vier moties te becommentariëren, dat kan heel kort.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Dit lijkt heel kinderachtig, maar ik wil toch graag van de burgemeester horen van welke partij hij wel of niet kritische kanttekeningen heeft gekregen met betrekking tot de polarisatie in de stad. Je kunt elkaar wel gaan verwijten, maar het gaat erom wat de raad hiermee doet en niet de afzonderlijke partijen. Ik ben benieuwd wat het college daarmee doet.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Volgens mij heeft de heer Hümmels mijn antwoord niet gehoord. Het antwoord op de eerste vraag van de heer Teeuw was "nee". De heer Teeuw vroeg ook misschien wil de burgemeester zeggen wat hij vindt van het feit dat anderen daar niet op in zijn gegaan. Ik heb gezegd dat ik me daar niet aan waag. Dus ik heb daar geen opvatting over. De heer Hümmels creëert nu een tegenstelling naar mij toe, maar volgens mij zijn we het helemaal eens.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik vroeg de burgemeester alleen maar of hij iets vanuit de raad vernomen had. Hij hoeft niet te zeggen dat hij van Leefbaar Almelo niets vernomen heeft. Het gaat er voor mij om of de raad inderdaad zijn werk goed doet.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ja, ik vind weleens wat van de manier waarop de raad zijn werk doet. Binnenkort verschijnt er een interview met mij in Tubantia over de nachtelijke vergaderingen van de raad. Maar ik zie ook moties in deze raad verschijnen met meerdere logo's erboven. Dat zegt iets over de samenwerking. De zeeën gaan natuurlijk wel eens hoog, maar ik heb nog nooit meegemaakt dat iemand hier met een opgestreken zeil de deur uitging en er voorlopig niet meer inkwam. We moeten het niet erger maken dan het is. Er zijn grote verschillen in deze raad. Met 15 fracties is dat nagenoeg onontkoombaar. Maar ze vechten elkaar gelukkig de tent niet uit. Er gebeuren soms idiote dingen - zeg ik er ook maar eventjes bij - zodat je je afvraagt of dat nu allemaal hier moet. Maar uiteindelijk landt deze raad wel op zijn pootjes.

De heer EKIZKUYU (GroenLinks): In reactie op de eerste vraag van de heer Teeuw.

De VOORZITTER: Nee, dat kan niet. U moet een vraag hebben aan de burgemeester. Anders kunt u in de pauze de discussie met de burgemeester verder gaan voeren.

De heer EKIZKUYU (GroenLinks): De burgemeester zei dat zijn antwoord "nee" was op de eerste vraag van de heer Teeuw. We hebben het afgelopen jaar een motie ingediend om discriminatie op scholen te laten behandelen door mensen die ervoor hebben doorgeleerd, om iets aan die polarisatie te doen. Dus het antwoord van de burgemeester klopt niet.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Het antwoord was gericht op deze vergadering, had ik begrepen.

Motie 5 gaat over de rubricering in het integraal veiligheidsbeleid. Daarvan heb ik gezegd dat het college deze graag ondersteunt.

Motie 15 is de motie "De burger beslist mee". Daar zou ik willen verwijzen naar het opstellen van regels: dat is onderhanden werk. Die Participatieverordening ligt momenteel als het ware op de behandeltafel. Ik zou deze motie willen ontraden, omdat die overbodig is.

Motie 16 over het parkeren voor houders van een parkeerkaart gratis maken. Als portefeuillehouder voor de dienstverlening zeg ik dat de producten - dat is een klinisch woord in dit verband - die wij hier vanuit het gemeentehuis leveren aan de stad binnen de groep kostendekkend zijn. Daar hebben we met elkaar voor gekozen, voor dit kostendekkendheidsniveau. Voor de parkeerkaart houden we al rekening met een aangepaste kostendekkingsgraad, die we dan weer verevenen op andere producten. Tegen die

achtergrond, omdat je eigenlijk geen redelijk argument hebt om ten aanzien van dit ene product niet uit te gaan van kostendekkendheid, ontraadt het college deze motie, omdat die de financieringsstructuur van onze producties tenietdoet. Bovendien worden er kosten gemaakt voor een voorziening die je hebt. Natuurlijk is het heel empathisch - die empathie voel ik ook - naar mensen die met een fysieke beperking zo'n parkeerkaart nodig hebben om ergens dichtbij te komen. De gemeente, de overheid, moet kosten maken om die voorziening, die ze nodig hebben, te realiseren. Tegen die achtergrond zien wij geen heil in deze motie.

Dan motie 21 over de heer Pratasevich, die in Belarus gevangen wordt gehouden en op een hele geniepige manier uit een vliegtuig gehaald is. Allemaal eens, maar ik vind dat het gemeentebestuur er is voor het lokale bestuur, voor de uitvoering van regelgeving op lokaal niveau. Moties met de strekking "dat we Wit-Rusland nog één keer waarschuwen" zullen geen effect hebben in Minsk, durf ik te stellen. Dat neemt niet weg dat ik hier als burgemeester en democraat zeg dat wat daar gebeurt - überhaupt wat er in dat land aan de hand is - op geen enkele manier het daglicht kan verdragen. Het is niet zo dat we weglopen voor wat de heer De Olde hier op papier heeft gezet. Dat land deugt niet. Het deugt niet om mensen omwille van wat zij vinden of denken in de gevangenis te zetten. Maar om de motie als formeel onderwerp vanuit de gemeente Almelo aan te gaan vliegen, los van de ondersteuning die wij individueel allemaal aan acties van Amnesty kunnen geven, ligt niet op de weg van het college.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik kan de redenering die de burgemeester net heeft gegeven over de motie "Gehandicaptenparkeerkaart gratis" heel goed volgen. Maar als ik kijk naar wat in het besluit staat, wekt dat bij mij de indruk dat het gaat om het gratis parkeren. Daar zit bij mij wat verwarring. Hoe kijkt de burgemeester naar dat besluit?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik begrijp dat de indiener van de motie gekeken heeft naar de afleverkosten, de prijs, van een gehandicaptenparkeerkaart. Zo heb ik de motie geduid. Er zijn vergelijkende tarieven aangehaald van andere gemeenten. Maar misschien moeten we daar in tweede termijn nog even op terugkomen.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Als ik kijk naar het besluit, gaat het over het gratis parkeren. Volgens mij wordt daar al vanuit ons parkeerbeleid in ruime mate, hoewel niet volledig, in voorzien.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Laten we het dan nog even parkeren voor de tweede termijn.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Misschien ben ik wat kinderachtig, maar ik zou de burgemeester willen vragen om de uitspraak "het land deugt niet" iets te nuanceren naar "de leiding en de leiders van het land deugen niet". We kunnen niet zomaar zeggen dat het land niet deugt.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik heb uit mijn hart gesproken. Uiteraard heb ik daarop gedoeld. Het is een prachtig land als je er plaatjes van ziet. Maar we hebben het uiteraard over het regime dat, in Europa, in ons werelddeel, een heel volk onderdrukt.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Helemaal mee eens. Je kunt zien dat er genoeg tegenstand is geweest tegen de leiding.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Op het gevaar af dat ik iets weer niet goed gehoord heb, zoals net werd verondersteld. Dat is heel goed mogelijk. Ik heb het idee dat er niet is gereageerd op motie 12, inzake de Ideeënmarkt. Ik ben wel benieuwd hoe de burgemeester daarmee om denkt te kunnen gaan.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ja, daar tipt de heer Hümmels een wezenlijk punt aan. Dat is een wat onomlijnde motie, zou je kunnen zeggen. Het college denkt dat de raad hier eerst wat van moet vinden. Daar is de tweede termijn zeer aangewezen voor. Het is een beetje een cafetariamodel, zou je kunnen zeggen. Er zit veel in, het zijn veel verschillende

onderwerpen. Wij hebben daar de raad als zodanig nog niet echt over gehoord. Het college wacht af wat de gemeenteraad van die motie vindt, ook omdat de motie weinig theoretische achtergrond heeft op dit moment. Anders dan de verwijzing naar de Ideeënmarkt. Laten we hier in de tweede termijn met elkaar het gesprek over hebben.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Even terug naar de gehandicaptenparkeerkaart. Er staat bijvoorbeeld ook in dat mensen met een beperking in het lopen extra moeilijkheden ondervinden in het afrekenen bij parkeerautomaten. Ik zou graag iets van de portefeuillehouder willen weten. We hebben in het beleid van Almelo toch vastgesteld dat, wanneer de invalideparkeerplaatsen vol zijn, deze mensen gratis kunnen parkeren op de normale parkeerplaatsen?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Dat is inderdaad het geval, hoor ik van de portefeuillehouder voor de binnenstad. Dat is ook het punt wat mevrouw Ten Seldam al maakte.

De VOORZITTER schorst hierop de vergadering.

(Mevrouw Geerdink en de heer Gelici zijn na de schorsing ter vergadering gekomen.
Bij hervatting van de vergadering heeft mevrouw Bijenhof het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan burgemeester Gerritsen.)

Na hervatting van de vergadering stelt de VOORZITTER aan de orde:

4. Raadsdebat (2e termijn).

De heer DE VRIES (PvdA): Voorzitter! PvdA'er Cor de Vogel was stadsvernieuwingswethouder in een tijd waarin de stad Almelo grote werkloosheid kende, veel fabrieken leeg stonden en de woningnood hoog was. Bij sommige projecten gebruikte hij het Gemeentelijk Woningbedrijf als instrument om plannen te realiseren waarvoor hij de corporaties nog niet warm kon krijgen. Anderzijds stimuleerde hij de corporaties om grote renovatieprojecten door te voeren. Hij was echt een bouwende wethouder. Hij stond ook aan de wieg van een aantal grote wijken in Almelo, zoals Windmolenbroek - denk aan alle vogelnamen, denk aan De Vogel - en Kluppelshuizen. Hij was een echte PvdA-wethouder in de traditie van Schaefer en Wibaut, die zich er hard voor maakte dat iedereen recht had op een goede woning. Hij had nadrukkelijk ook aandacht voor de wijken waar het leven niet makkelijk was, zoals Kerkelanden.

We hebben het over ambities gehad. De PvdA heeft de opbouw van de algemene beschouwingen opgehangen aan volkshuisvesting, met name woningbouw. Dat wil niet zeggen dat wij de herstructurering van bestaande wijken niet belangrijk vinden. Sterker nog: dat moet met gezwinde spoed gebeuren. We hebben bij de wethouder Wonen wel meer ambitie gezien dan we tot nu toe hoopten te zien. Daarvoor dank. Het komt wel traag op gang. Laat ik dat nog een keer zeggen. Hij noemt externe factoren die ten grondslag liggen aan hoe moeilijk bouwen op dit moment is. Dat zal zo zijn, maar onder nadrukkelijke aandacht vanuit de raad merken we dat er nu pas schwung komt in de woningbouwplannen. Als je 1.600 woningen en nog eens 1.500 erbij wilt bouwen, verwachten wij een wethouder in de traditie van de voorgangers van de PvdA om grote volkshuisvestingsplannen te realiseren.

Dat gezegd hebbende, wil ik even ingaan op de amendementen en moties die te maken hebben met woningbouw. De wethouder heeft met betrekking tot de stadsontwikkeling de viermaal € 400.000 toegelicht. Ik kan nog niet helemaal zien of dat beleidsmedewerkers wonen zijn en of die in het hele voortraject zitten. Als er eenmaal gebouwd wordt, is er weinig ambtelijke capaciteit meer nodig, maar daarvoor zijn er best wel veel uren nodig. Ik weet niet of dat voldoende is, maar ik moet het doen met de garantie van de wethouder dat dat goed komt voor alles wat hij bedoelt met stadsontwikkeling, exclusief waar wij om vragen. Ik kan onder die

toezegging het amendement intrekken. Ik vraag nogmaals of wij elkaar goed begrepen hebben en of ik het amendement kan intrekken.

Dan de motie over de structuurvisie, om te kijken wat er buitengaats mogelijk is aan uitleggebieden maar ook aan kleine stukjes. De wethouder heeft gezegd dat hij daar druk mee bezig is in de Stadsontwikkelingsvisie. Hartstikke mooi, prima! Misschien een beetje laat, maar twee dikke duimen in de lucht. Ik vraag wel een toezegging dat dat voor de begrotingsbehandeling klaar is en dat we erover kunnen spreken. Dat praat een stuk makkelijker. Anders kunnen we weer stukken toevoegen aan moties en amendementen richting de begrotingsbehandeling.

De laatste motie gaat over de 30-40-30-verhouding in relatie tot gevarieerd bouwen, bouwen naar behoefte. Ik snap dat die verhouding te hard is en dat die te weinig speelruimte geeft. De wethouder heeft aangegeven dat hij zonder het eerste verzoek best zou kunnen leven met de motie. Ik wil daar graag een bevestiging van hebben. Ik zat nog te denken om het eerste punt te vervangen, maar ik weet de juiste formulering nog niet. Het gaat dan meer om bouwen naar behoefte. Maar bouwen naar behoefte kan heel anders uitgelegd worden door de fractie van de heer Pauwels dan door onze fractie. Daar ontstaat dan weer discussie over. Wij dienen de motie gewijzigd in met het weglaten van het eerste punt.

Dan het bevaarbaar maken van het kanaal. Hier staan fracties tegenover elkaar. Men heeft ons niet horen zeggen dat we tegen het plan zijn. We vinden dit als een uitgewerkt belevingsconcept prima. Het kan een boost geven aan de recreatieve functie van Almelo, voor de Almeloërs zelf, maar ook voor de aantrekkelijkheid van buiten. Ik vind de timing echt hondsberoerd. De heer Pauwels zegt: het zit allemaal in de boeken, het kan allemaal uit, waar klagen jullie over? Ik vind het signaal best lastig. Ik snap dat het dekkingsverhaal niet sterk is. Ik had de heer Trienen dinsdag toen ik de motie indiende, allang aan de tafel verwacht. Maar als je met elkaar het gesprek voert of we het op een andere manier kunnen doen, of we meerdere belevingsconcepten naast elkaar kunnen leggen, dan gaat het weer over participatie, over de Omgevingsvisie. Ik wil geen enquête waarbij het onderaan "ja" of "nee" is. Je kunt het participatie-instrument gebruiken om een bedrag als dit richting de bewoners uit te werken en te vragen wat zij ervan vinden. Dat is participatie.

"Motie 7A.
Gevarieerd bouwen naar behoefte.
De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 29 juni en 1 juli 2021,
gehoord de beraadslaging,
constateert dat:
- Almelo een flinke woningbouwopgave heeft;
- Almelo daarvoor een woningbouwprogrammering dient op te stellen;

overweegt dat:
- de woningbouwprogrammering moet voorzien in ambities over de mix van prijscategorieën en gemengd wonen op basis van verschillende inkomens en wensen (van individuen en communities);
- de woningbouwprogrammering een goede stap richting gemengd bouwen kan betekenen;
- woningen moeten voldoen aan afmetingen en typeringen die passen bij het gebruik van de bewoners/woningzoekenden dan wel aansluiten bij de onderzochte woningbehoefte;
- ontwikkelaars woningen willen bouwen waaraan zij zoveel mogelijk geld verdienen, terwijl gemeenten een publieke opdracht hebben: bouwen naar behoefte van (toekomstig) inwoners;
- kwaliteit boven kwantiteit staat;

verzoekt het college om:
1. in de woningbouwprogrammering te borgen dat aan verschillende categorieën mensen die een nieuwbouwwoning willen (gezinnen, starters, senioren, communities, etc.) verschillende kwalitatieve eisen en bouwstijlen worden gekoppeld;
2. erop toe te zien dat aan innovatie, mede in relatie tot duurzaamheidseisen, voorrang wordt gegeven, zoals prefab-bouw en het realiseren van projecten die gebouwd

worden met hout, zolang er met de geringste ecologische voetafdruk woningen worden opgeleverd,
en gaat over tot de orde van de dag."

De heer ÇETE (Lijst Çete): De heer De Vries heeft afgelopen dinsdag gezegd dat de fractie er nog niet uit was. Nu heeft iedereen een eerste termijn gehad. Ik ben benieuwd wat het standpunt van de PvdA-fractie nu is. Stel dat het Waterstadproject via het amendement van GroenLinks nu uit de Perspectiefnota gaat, gaat hij dan tegen de Perspectiefnota stemmen?

De heer DE VRIES (PvdA): U doelt op de motie van GroenLinks?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik snap de twijfels over Waterstad. In principe is het een goed idee. Ik heb niemand gehoord die daarop tegen is. Maar we vinden dat het te kort door de bocht is om het met een motie in een Perspectiefnota te fietsen. Hoor ik de heer De Vries dat zeggen? Stel dat dat niet gebeurt, verbindt zijn partij daar dan consequenties aan?

De heer DE VRIES (PvdA): Nee, ik heb dat duidelijk gemaakt. Het helpt enigszins dat de wethouder heeft gezegd dat het misschien te kort door de bocht is - dat zijn mijn woorden - en dat het met een nietje aan de Perspectiefnota is bevestigd. Dat was niet onze keuze geweest. Ik had het liever langs een ander proces gedaan. Maar het helpt wel dat we voor de hele behandeling en uitwerking en ook de kredietaanvraag aan de raad nog rustig de tijd kunnen nemen. Ik wacht het toch even af en ga nog geen "ja" of "nee" uitspreken.

De heer PAUWELS (VVD): Almelo Waterstad: fijn om te horen dat de heren De Vries en Çete dat een goed idee vinden. Misschien is het ook aardig om een compliment aan het college te geven voor de voortvarendheid en de slagkracht om zo'n plan nu snel door te voeren.

De heer DE VRIES (PvdA): Dat heb ik eerder gedaan.

De heer PAUWELS (VVD): Ik heb die fracties weleens eerder gehoord over de lamlendigheid van het college of andere termen dat er geen voortgang werd gemaakt. Is de heer De Vries het ermee eens dat er sprake is van een investeringsbudget dat nog naar de raad komt? We gaan er nog over besluiten. Het zit nu verwerkt in de Perspectiefnota en na de begroting komt er een separaat voorstel naar de raad. Is hij het ermee eens dat het correct is dat het een gefaseerd plan is? Er lag eerder een plan dat mogelijk in één keer uitgevoerd zou worden. Dit is een plan over een periode van 2022 tot 2028, in twee of drie stappen. Is dat voor hem goed genoeg of moeten we volgens hem pas in 2040 naar dit soort plannen gaan kijken?

De heer DE VRIES (PvdA): Het is een voldongen feit dat we dit nu behandelen. Ik had het liever volgend jaar bij de Perspectiefnota behandeld, maar die hebben we dan misschien niet meer. Ik vind de timing beroerd. Het is een plan dat is uitgesmeerd over jaren. Met het mes op de keel ben ik blij dat deze fasering duidelijk is gemaakt en dat we op verschillende momenten tot besluitvorming overgaan. Dat geeft mij de ruimte om te kijken hoe wij er als fractie in staan, nu maar ook in een volgende coalitieperiode.

Wij hebben aangekondigd dat wij een motie "Financieel bewust 18+" zouden uitwerken en indienen. Die dienen we niet in, omdat in het gesprek met de wethouder duidelijk is geworden dat er al een project is gestart om jongeren beter voor te bereiden op de verantwoordelijkheid vanaf 18 jaar. We willen als aanvulling op het project graag zien dat iedere jongere in het jaar waarin hij of zij 17 wordt, het boekje van het NIBUD "Geldwijzer bijna 18" krijgt toegestuurd. Kan de wethouder dit toezeggen?

Het amendement "Meer Almeloërs aan het werk" trekken we in. De wethouder heeft dit amendement voor dit moment ontraden. Wij willen graag aansluiten bij de CDA-fractie om tot een gezamenlijke initiatiefnota te komen voor een inclusieve arbeidsmarkt. Om tot een goede initiatiefnota te komen, willen we als fractie wel graag meer inhoudelijke informatie over alle regelingen en projecten die uitvoering geven aan de Participatiewet en willen we inzicht krijgen in welk instrument wel en niet werkt op dit moment. Is de wethouder bereid om hier een politiek beraad over te houden?

Tot slot hebben wij een motie "Regenboogvlag in de raadzaal". Als het goed is, heeft mevrouw Geerdink die rond laten gaan.

"Motie 14.
Regenboogvlag in de raadzaal.
De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 1 juli 2021,
constateert:
- dat het college van B&W Almelo geen gehoor heeft gegeven aan de oproep van COC Twente Achterhoek om tijdens de EK-wedstrijd Nederland-Tsjechië de regenboogvlag te hijsen;
- dat het college via de pers laat weten dat het hele jaar door op allerlei manieren uitdraagt een inclusieve stad te zijn en aandacht vraagt voor sociale acceptatie en veiligheid;
- dat het college een eerdere motie om van Almelo een regenboogstad te maken heeft ontraden;

overwegende:
- dat in het college is gesproken over het al dan niet hijsen van de regenboogvlag afgelopen zondag;
- dat het college wel vlagt op Coming Out Day en een regenboogzebrapad onderhoudt;
- dat het college van mening is dat er aandacht wordt besteed aan lhbti op andere momenten en daarom het hijsen van de vlag niet nodig vond;
- dat er dagelijks mensen worden gepest en zich onderdrukt voelen omdat ze zichzelf zijn;
- dat ieder individu zich welkom moeten voelen in de raadzaal van de gemeente Almelo;
- dat de gemeente Almelo door het plaatsen van een regenboogvlag als symbool laat zien dat iedereen welkom is en het een volgende stap is naar een inclusieve stad;

verzoekt het college
de regenboogvlag frequenter dan alleen op Coming Out Day te hijsen buiten (voor) het stadhuis, om exclusiever uiting te geven aan Almelo als inclusieve stad,
en gaat over tot de orde van de dag."

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De CDA-fractie werd rechtstreeks aangesproken en dan wil ik graag reageren. Ik vind het mooi dat de heer De Vries wil meewerken aan de initiatiefnota. Mochten andere partijen dat ook willen, zou ik zeggen: maak het kenbaar. Wij nemen het initiatief en iedereen is van harte welkom om mee te denken.

De heer PAUWELS (VVD): Een heel goed initiatief op zichzelf, maar is het niet zo dat we ook al zo'n zebrapad hebben liggen? Het een kan volgen op het ander, maar wat volgt er dan weer na de vlag? Gaan we dan nog weer andere dingen doen? Het stadhuis of het stadion in de kleuren zetten? Is dat dan weer een vervolgvraag daarop?

De heer DE VRIES (PvdA): Ik verwijs naar het debat dat wij hadden over de motie "Almelo regenboogstad", die verworpen is. De aanleiding is te lezen in de tekst die voor de besluittekst staat. Alle beetjes helpen. Je kunt ook zeggen dat de Nederlandse vlag staat voor inclusiviteit, maar soms helpt het om extra nadruk erop te vestigen, ook visueel, net zoals bij het zebrapad. Dat zijn kleine beetjes met misschien een groot effect.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Welk groot effect verwacht de heer De Vries dan? Ik ben groot voorstander van vlaggen, laten we dat vooropstellen. Ik vind het heel sympathiek, maar de werkelijke problematiek in Nederland is het toenemende geweld tegen mensen met een ander smaakje dan heteroseksualiteit. Dan kunnen we beter kijken hoe we het geweld tegen kunnen gaan dan een vlag ophangen.

De heer DE VRIES (PvdA): Symbolen zijn niet altijd effectief, dat begrijp ik, maar alle beetjes helpen.

De VOORZITTER: De PvdA-fractie heeft een motie gewijzigd. Motie 7 wordt motie 7A "Gevarieerd bouwen naar behoefte". Daar vervalt het eerste dictumpunt. De gewijzigde motie komt op de lijst.

Amendement 4 is ingetrokken.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Volgens mij is een van mijn onderwerpen niet behandeld, namelijk de indruk die wij maken in de regio. Wellicht is het college er wel op ingaan. Ik bied bij voorbaat mijn excuses aan als ik dat gemist heb.

Ik heb achter de schermen overlegd met wethouder Van Mierlo. Er is welwillendheid om te kijken naar de openingstijden. Wellicht kan hij daarop expliciet ingaan in zijn tweede termijn. Voor mij is het belangrijk dat we op zaterdagen gaan focussen op een ruimere openingstijd omdat daar behoefte aan is. Als dat eventueel budgetneutraal kan omdat het op andere tijden een uurtje eerder dicht of later opengaat, kan ik me daar prima in vinden. Ik moet dat overigens wel even afstemmen met de mede-indieners.

De heer DE OLDE (PVA): Voorzitter! De PVA heeft besloten om motie 16 "Gehandicaptenparkeerplaats", motie 18 "Betaalbare woningen" en motie 19 "Matchingplatform" in te trekken. Wij hebben gehoord dat de mensen met een gehandicaptenparkeerkaart overal vrij kunnen parkeren.

Met motie 21 "Journalist Raman Pratasevich uit Belarus" hadden wij samen met Leefbaar Almelo het signaal willen afgeven dat de vrijheid van meningsuiting een van de bekendste mensenrechten is, dat op veel verschillende onderwerpen betrekking heeft, ook lokaal. Het is belangrijk dat je kunt zeggen en schrijven wat je vindt. Je moet kritiek kunnen uitoefenen op het beleid en de inrichting van de samenleving en bovenal een overheid hebben die luistert naar de wensen van de burger. Is het niet zo dat premier Rutte onlangs zei: parlementaire democratie is om trots en zuinig op te zijn? Vanwege de duidelijke woorden van onze burgemeester hebben wij besloten ook deze motie in te trekken.

Motie 15 "De burger beslist mee" handhaven wij. De gemeente Almelo wil graag een actieve stad zijn, waar mensen zich betrokken, veilig en thuis voelen en waar zorg is voor de kwetsbaren. Het gemeentebestuur wil actief de betrokkenheid van inwoners bij het gemeentelijk beleid bevorderen. Bij het ontwikkelen van gemeentelijke plannen wordt inwoners daarom regelmatig gevraagd om mee te denken. Beleidsparticipatie kan op verschillende manieren en momenten plaatsvinden. Het is voor iedereen die hieraan meedoet belangrijk om te weten hoe beleidsparticipatie werkt. Om ervoor te zorgen dat de participatie zo goed mogelijk verloopt, zal de gemeente Almelo spelregels voor beleidsparticipatie moeten opstellen. De spelregels Almelose beleidsparticipatie maken voor alle betrokkenen duidelijk wat zij kunnen en mogen verwachten en wie zij kunnen aanspreken.

Motie 17 "Houtstook" handhaven wij ook. Er worden steeds berichten gestuurd naar raadsleden dat overlast door stokende buren steeds meer ter discussie staat. Dat is mede door de coronacrisis. Nu veel mensen thuiswerken en ventileren van de woning belangrijk is, komen met name mensen met ademhalingsproblemen in de knel. Mondjesmaat komen gemeenten en lokale politici nu met maatregelen en voorstellen om de overlast aan te pakken.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Wij trekken onze motie 11 "Opruimplicht hondenpoep" in. We zijn tevreden met de toezegging van de wethouder. We zien graag zo spoedig mogelijk een oplossing tegemoet.

Alle moties en amendementen die zijn ingediend over meer groen en blauw in Almelo, die de dekking onderuithalen, zullen wij absoluut niet steunen. Wij zijn ook tegen een nieuwe woonwijk op gronden van de Kanaalsprong.

Dan de invoering van de zelfbewoningsplicht. De wethouder zei: dat doen wij allemaal al. Het probleem zit vooral in de bestaande bouw en niet in de nieuwbouw. Ik vraag me af of de SP de motie gaat aanpassen of intrekken.

Wij zullen motie 5 "Geweld en zedendelicten" steunen. Motie 6 "Openingstijden afvalbrengpunt" willen wij graag betrekken bij het politiek beraad rondom de gemeentewerf.

De heer AKSE (SP): Even voor de duidelijkheid. Over de invoering van de zelfbewoningsplicht hebben wij een amendement ingediend, geen motie. Het gaat er ons met

name om starters op de woningmarkt de gelegenheid te geven om een adequate woning te kopen. Het is dus vooral voor nieuwbouw essentieel dat we dat doen. Het amendement is zo bedoeld.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Dan kom ik bij motie 12 "Ideeënmarkt". Wij zijn van mening dat die niet besluitrijp is. De constatering, de overwegingen en het verzoek zijn niet duidelijk per onderwerp. We moeten maar even kijken hoe de rest van de raad hierover denkt. Naar onze mening is de motie niet besluitrijp.

De initiatiefnota Aanpak werkloosheid. Lokaal Almelo Samen sluit zich graag aan om mee te denken in dit traject. Motie 13 over het maaibeleid betrekken we graag bij de discussie over de kwaliteit openbare ruimte. De PvdA-fractie haalt het eerste punt uit de motie Gevarieerd bouwen, maar wij vragen ons af wat er dan overblijft. Volgens mij blijft er dan over wat we op dit moment eigenlijk al allemaal doen, maar dat horen we straks wel van de wethouder.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik zal even reageren op de opmerkingen over de motie over de Ideeënmarkt. Als men duidelijker kan aangeven waarom die niet deugt, zou ik dat fijn vinden. Ik heb het idee dat er heel duidelijk omschreven staat hoe ermee omgegaan kan worden. Er kan per punt gestemd worden en daar kunnen dan conclusies aan verbonden worden. Veel duidelijker kan ik het niet maken, maar misschien kan de burgemeester daar nog enige invloed op uitoefenen.

In de eerste termijn van het college hoorden we dat de stad geen paradijs mag worden voor gelukszoekers of mensen die het niet zo goed hebben. Ik heb liever een heleboel paradijsvogels in de stad dan alleen maar de bewoners van het paradijs. Ik hoop dat dat een positievere uitwerking heeft dan de gedachte die bij het college lijkt te leven dat je geen goedkope woningen in de stad moet hebben omdat daar vreemd volk op af komt. Daar lijkt het een beetje op. Ik zou het heel erg vinden als dat werkelijk de gedachte was.

De heer PAUWELS (VVD): De interpretatie van de heer Hümmels is een vrije interpretatie van een van de leden van de oppositie, want ik heb vanuit het college niemand horen zeggen dat het een paradijs is voor gelukszoekers. Volgens mij moet de raad die kant niet uit willen. Ik ben het er grondig mee eens dat we die woorden niet zouden moeten gebruiken.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik ga over mijn eigen tekst en de voorzitter grijpt daar eventueel op in als dat niet deugt, maar bedankt voor de hint. Volgens mij heeft de wethouder gezegd dat het geen paradijs is. "Gelukszoekers" heeft hij niet gezegd. Mocht dat nageluisterd worden, dan hoor ik graag de bevestiging.

Ik ga verder met mijn betoog. Ik heb het idee dat, als we te veel doen voor ... Ik ga het niet aardig zeggen, helemaal niet na zo'n interruptie.

De VOORZITTER: Ik ga u even onderbreken. Ik vind het jammer dat u dat zegt. Laten we gewoon een uitwisseling van gedachten hebben. Hier zit toch iets diskwalificerends in en dat is niet leuk.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Dat zat ook in de woorden van de heer Pauwels.

De VOORZITTER: Ik hoop dat we met elkaar goedgemutst deze vergadering kunnen voortzetten. We zijn het niet altijd met elkaar eens, maar we moeten gewoon aardig blijven naar elkaar.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik weet niet of het lukt om aardig te blijven, maar ik zal in ieder geval proberen duidelijk te blijven. Wij hebben in het verleden weleens gezegd dat we bang zijn dat de stad een hekwerk krijgt voor alle mensen die in zorginstellingen in Almelo zitten. Ik hoop ook dat we ervoor waken dat het een gated community wordt voor de welgestelden. Dat zou ik zeker niet willen.

Een ander punt: afvalvermindering. We hebben een heleboel verhalen over het probleem met afval en hoe je daarmee moet omgaan, voor- of nascheiding. Ik hoor te weinig dat we het afval moeten beperken. Het lastige is dat het een rijkskwestie is waar je als gemeente niet zo

heel veel aan kunt doen. Als het Rijk daar als een slapjanus op reageert door de verpakkingsindustrie veel te veel ruimte te blijven geven, vrees ik het ergste voor wat er lokaal gebeurt. Ik hoop niet dat wij het Napels van Twente worden.

Een andere vermindering: energieverbruik. Ik hoop dat het energieverbruik naar beneden kan in plaats van dat we allerlei onnodige zaken bedenken op het gebied van energie waar iedereen moeilijk over gaat doen. De eerste stap is dat je het energieverbruik tot een minimum beperkt. Als we dat zouden kunnen doen, zou dat meer oplossen dan alle dingen waar de PVV op tegen is, zoals zonnepanelen en windmolens.

Ik wil nog graag op iets anders wijzen. Ik dacht dat de heer Langius zei dat er bij geld niet staat dat het ergens aan moet worden uitgegeven. Ik had het geluk dat ik daar een grappig zinnetje over kan bedenken: als je alleen maar doet wat moet, doe je te weinig goed. Ik hoop dat we meer goed doen.

Ik hoorde net ook iemand zeggen dat de Perspectiefnota volgend jaar er niet is. Ik hoop dat we het lef hebben om volgend jaar ook met een goede Perspectiefnota te komen. Hoe die heet, maakt me niet zo veel uit. Ik hoop dat dat het raadsprogramma heet, waar we raadsbreed mee aan de slag gaan, gebaseerd op de verkiezingsprogramma's. Ik denk dat het schandalig is als we volgend jaar geen inhoudelijk stuk hebben. Het gaat al te vaak over geld alleen en dat zou ik doodzonde vinden.

Als we zeggen dat we voor sommige mensen niet zo veel moeten doen, vraag ik me af waarom we voor andere mensen wel heel veel doen. Ik heb geen namen genoemd, maar het heel neutraal gehouden. Dat is toch netjes? Als ik het moet specificeren, komt dat nog wel.

Ik wil nog een keer aandacht vragen voor hoe we met de stad omgaan. Een van de wethouders zei dat veranderingen van het verkeer nogal wat ingrepen vragen op de infrastructuur. Ik weet ook dat we regelmatig in dit college aan de weg timmeren, maar dan op de verkeerde manier: te veel onderhoud plegen aan wegen en dergelijke. Mocht er dan toch wat in het onderhoudsplan tevoorschijn komen, dan kun je het gelijk aanpakken en zorgen dat een weg die nu 50 km is naar 30 km kan, zonder dat dat extra geld kost. Dan kun je gelijk een mooie investering doen in natuur, milieu en duurzaamheid door dat wat je overhoudt, te vergroenen.

Ik wil mede namens de meest bijzondere partijen in de raad, GroenLinks, PvdA, SP en D66 - sorry voor de rest - zeggen dat wij een eerste gebaar maken voor onze investering in natuur, milieu en duurzaamheid. Ik hoop dat het de rest van de raad ook lukt om daarin te investeren. Mochten jullie de weg niet meer weten en het licht nodig hebben, dan kunnen jullie bij ons je lichtje opsteken en mogelijkerwijs het licht zien. Dit heet officieel een grafkaars. Daar is hij niet voor bedoeld, want ik verkeer niet in een grafstemming. Ik zet zo'n ding ook weleens bij mijn ouders. Het gaat er vooral om dat ze niet zomaar uitgaan.

Ik heb nog één vraag. Een van de wethouders sprak over goed sociaal beleid. Ik ben heel benieuwd wat daarmee bedoeld wordt, want ik weet dat het heel makkelijk anders uit te leggen is dan wat ik onder goed sociaal beleid versta. Ik heb daar twee vragen bij. Welke aanpak staat het college daarbij voor en welke resultaten heeft het in gedachten?

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! Dinsdagavond begonnen wij met de uitspraak dat wij in de stad en bij ondernemers een positieve flow zien. Ik heb veel ervaring met eerdere behandelingen van een begroting en een Perspectiefnota en ik zie ook in de raad een positieve flow. Daar draagt zeker aan bij dat we langzaam maar zeker aan investeringen beginnen te denken in plaats van aan bezuinigingen. Om het anders te zeggen: de basis is op orde. Dat is iets wat wij altijd benadrukt hebben. Ik hoop dat we daar het belang van zien en dat we de basis, de financiën, op orde houden.

Ik merk dat we over heel veel dingen eensgezind beginnen te denken. Ik heb dinsdag al mensenhandel genoemd, maar ook biodiversiteit. Zelfs over het kanaal bespeur ik eenstemmigheid. De meeste frictie zit in het proces.

Ik wil in aansluiting op de PvdA iets zeggen over wonen. Onze Woonvisie bepaalt dat we 1.600 woningen gaat bouwen. Er komen er ineens 1.500 bij vanuit de doelstellingen van de provincie. De PvdA vraagt om een structuurvisie en de wethouder zegt dat er een stadsontwikkelingsvisie komt. Het heeft waarschijnlijk ook een relatie met de Omgevingsvisie en uiteindelijk zal ook de Woonvisie, die net is vastgesteld, moeten worden aangepast. De Woonvisie geeft aan dat we gaan inbreiden. We willen nu ook uitbreiden, dus we zullen moeten

nadenken over de contouren daarvan. Wij willen graag als raad tijdig in het proces worden meegenomen. Ik stel de wethouder voor dat onderwerp frequenter te agenderen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): We hebben tijdens de behandeling van de Woonvisie afgesproken om periodiek met elkaar te kijken wat de ontwikkelingen zijn in stad, land en samenleving. Daarvoor laat de Woonvisie genoeg ruimte. Is de heer Teeuw dat met mij eens? Hij vraagt nu iets aan de wethouder. Of ik heb het niet begrepen of de Woonvisie is anders dan ik dacht.

De heer TEEUW (ChristenUnie): De wethouder heeft dat inderdaad gezegd en ook dat hij met een stadsontwikkelingsplan komt. Ik wil het nog wel even doortrekken naar het XL Park, waar ook al woningen werden gesuggereerd. Daar geldt hetzelfde voor, of je nou voor of tegen de Kanaalsprong bent. Daar spelen ook vragen. Wat gaan we doen, een actieve grondpolitiek of een passieve? Laten we voorkomen dat de raad alleen de bestemmingsplannen krijgt. Los van hoe we erin staan, we moeten onze mening daarover bepalen. Een commissie kan wel zeggen dat het de beste plek is, maar uiteindelijk is het onze grond en wij gaan erover, in positieve of in negatieve zin. Wij willen dat bespreken met elkaar. Ook vanwege het kanaal, waar een aantal processtappen zijn gezet, zeg ik: laten we bij deze grote dossiers als raad voldoende betrokken worden. In die context noem ik het.

Er is ook het een en ander gezegd over niet meer bezuinigen en investeren en er is gevraagd of we dan dingen gaan terugdraaien. Volgende week spreken we beeldvormend over de Cultuurvisie. Ik wil de zaak even concreet maken. Er is bezuinigd op de bibliotheek en de positie van de directeur. De discussie moet er niet over gaan of we wel of niet weer een directeur moeten hebben. De discussie moet gaan over de vraag wat voor een bibliotheek er bij een stad als Almelo hoort. Zit daar ook een mediagedeelte in of een fablab? Het gaat om grote stappen en om visie. Hetzelfde geldt voor het Stadsmuseum. Het gaat niet over een conservator voor een dag meer of minder. Het gaat over de vraag of wij een vrijwilligersorganisatie voor het Wevershuisje willen met alle meerwaarde of een soort Fundatie zoals in Zwolle? Laten we vooruitkijken richting de visie. Ik hoop volgende week bij het beeldvormend gesprek over cultuur dat we niet over details gaan praten.

Er is een aantal keren gezegd dat er nog taakstellingen liggen in het sociaal domein. Er liggen geen taakstellingen meer in het sociaal domein. Van de taakstellingen die er liggen, € 900.000, zit € 700.000 in de organisatie. Die organisatie zijn we aan het veranderen, want daar willen we vooral meer visie.

De VOORZITTER: Ik zie dat de heer Hümmels wil interrumperen op het punt over cultuur.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): De laatste zin van de heer Teeuw helpt mij nog verder op weg. Mag ik uit zijn woorden opmaken dat hij vindt dat de huidige coalitie en het college te weinig visie hebben, op welk terrein dan ook?

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik zou bijna zeggen dat de heer Hümmels op een ander raadslid begint te lijken, die je weleens woorden in de mond legt. Volgens mij hebben wij allemaal geconstateerd dat er op de organisatie heel veel bezuinigd is. De uitvoering gaat door, maar hebben wij nog de visie om over grote ontwikkelingen na te denken? Het ging over de organisatie en niet over de coalitie. Maar we mogen het ook op onszelf als raad betrekken. Zijn wij te veel met de details bezig of kijken we naar de grote visie?

De heer AKSE (SP): Hoeven we de bezuinigingen van € 6 miljoen op het sociaal domein dit jaar en volgend jaar niet meer te doen?

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik heb me na dinsdagavond nog eens extra laten informeren over de taakstellingen die nog openstaan. Ik heb begrepen dat er nog € 900.000 aan taakstellingen openstaan, waarvan ongeveer € 200.000 in het fysiek domein, de nieuwe manier van werken. De rest zit allemaal in de organisatie.

De heer AKSE (SP): Dan hoor ik graag van de wethouder of dat inderdaad klopt.

De VOORZITTER: Wij vervolgen de tweede termijn met de heer Akse van de SP.

De heer AKSE (SP): De SP-fractie laat de tweede termijn door de heer Teunis doen.

De heer TEUNIS (SP): Voorzitter! Wat voor ons leidend is in deze Perspectiefnota hebben we al aangegeven. Veel onderwerpen zijn al aan de orde gekomen en over veel andere komen we na het reces nog te spreken. Daarom wil ik mij beperken tot het amendement dat wij hebben ingediend, amendement 3 "Invoering zelfbewoningsplicht". Daar zit een foutje in. Er staat twee keer Leefbaar Almelo in en D66 staat niet genoemd als mede-indiener.

Na overleg met de mede-indieners hebben wij besloten om, ondanks het antwoord van het college dat het amendement overbodig is, het amendement in stemming te brengen. Voordat het verwijt komt dat dit een amendement voor de bühne is: ik was verbaasd over het antwoord van de wethouder, in positieve zin. In februari heeft de SP hier al aandacht voor gevraagd via schriftelijke vragen en toen was het antwoord nog: dat kan niet. In maart hebben we hier bij de Woonvisie uitgebreid stilgestaan, er aandacht voor gevraagd en zelfs een motie in stemming gebracht. Toen was het antwoord: dat kan niet, want het is in strijd met de wet. Het was volgens de wethouder niet mogelijk om zelfbewoningsplicht voor nieuwbouw in te stellen, omdat het in strijd is met de wet. Ik heb het nog even nagezocht. Ons voorstel heeft zich altijd beperkt tot nieuwbouw. Voor bestaande bouw zijn wij het volledig met elkaar eens. Wij hebben dat in onze schriftelijke vragen en bij de Woonvisie aangegeven. Daarom was ik verbaasd.

Ik had een heel inhoudelijk verweer voorbereid waarin ik uitleg waarom dit niet in strijd is met de wet. Dat hoeft nu blijkbaar niet meer. Dat kan in de prullenbak. Ik had me ook voorbereid op een inhoudelijk debat. Ik probeer me altijd in anderen te verplaatsen. Je kunt best argumenten aanhalen waarom je op de inhoud tegen kunt zijn.

De heer STÖTELER (PVV): Ziet de SP die zelfbewoningsplicht als een kettingbeding, dat overgaat op koper na koper na koper?

De heer TEUNIS (SP): Daar hebben we over nagedacht. Als je een vorm van antispeculatie gaat toepassen, bijvoorbeeld een doorverkoopverbod of een zelfbewoningsplicht, moet je wel een vorm van kettingbeding hanteren, omdat je anders als koper trucjes kunt bedenken, waardoor je via een tussenpersoon op een sluwe manier om die zelfbewoningsplicht heen komt. Ik laat de uitvoering daarvan aan het college, maar als ik wethouder Wonen zou zijn, zou ik dat er zeker bij meenemen.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De heer Teunis zegt dat het amendement alleen betrekking heeft op nieuwbouwwoningen, vooral voor starters. Dat is maar een beperkt aantal. Ik heb van de wethouder begrepen dat het al wordt toegepast, daar waar het gaat om grond die eigendom is van de gemeente en die wordt verkocht voor woningbouw. Daar waar de grond geen eigendom is van de gemeente, ontbreken de wettelijke mogelijkheden. Dus waar het geregeld kan worden, wordt het toegepast, maar niet alles is wettelijk afdwingbaar.

De heer TEUNIS (SP): Dat klopt. Zo hebben wij het ook begrepen. Bij nieuwbouw heb je simpel gezegd twee scenario's. Het eerste is dat de gemeente zelf een grondpositie heeft. Daar staat het de gemeente vrij om bij de uitgifte van een bouwkavel af te dwingen dat er een zelfbewoningsplicht wordt gehanteerd. In situaties waarin de gemeente geen grondpositie heeft, kan de gemeente - ik ben wat in het vastgoedrecht gedoken - als voorwaarde voor planologische medewerking bij anterieure overeenkomst voorwaarden stellen, zoals een anti-speculatiebeding met kettingbeding, doorverkoopverbod en zelfbewoningsplicht. Dat was het verweer dat ik hier wilde houden.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Dat roept bij mij twee vragen op. Als je een overeenkomst aangaat, probeer je overeenstemming te bereiken. Is de heer Teunis bereid om dan te zeggen:

nou, dan gaat het plan niet door, want de zelfbewoning is belangrijk? De meeste sturing heb je als je zelf de gronden bezit. Is hij dan weer voor een actieve grondpolitiek?

De heer TEUNIS (SP): Om met de laatste vraag te beginnen: ik denk dat die tegenstelling er niet hoeft te zijn. In beide gevallen heb je die instrumenten. Als je zelf de grondpositie hebt, staat het je vrij. Maar ik zie ook in gevallen waar de gemeente geen grondpositie heeft de juridische mogelijkheid om het toe te passen. Ik zie geen noodzaak tot actief grondbeleid als je in beide gevallen dat instrument hebt. Ben ik bereid om te zeggen: dit is de voorwaarde en als u daar niet aan wilt voldoen, dan maar niet? Ik denk dat het maatwerk per project is. Daarom hebben we dat bewust in het amendement gezet.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Als je maatwerk moet leveren, heb je ergens een referentiekader nodig. Ik ben op zoek tot hoever de heer Teunis bereid is te gaan. Zegt hij: dan maar niet, die ontwikkeling? Of zegt hij: die ontwikkeling is belangrijk. Ik ben op zoek naar hoever wij gaan in het normenkader rondom maatwerk.

De heer TEUNIS (SP): Dat is een politieke afweging. Die is aan eenieder. Als je een nieuwbouwproject wilt realiseren en een makelaar zegt dat het koopwoningen zijn, dan moeten dat ook koopwoningen zijn. Dan vraagt Almelo: wat is uw intentie met dit bouwproject? Als de intentie is om koopwoningen voor starters neer te zetten, hebben de aannemer en de gemeente geen probleem met het vastleggen dat ze niet kunnen worden opgekocht door een belegger maar dat ze beschikbaar komen voor starters voor € 180.000. Dat is mijn afweging daarin. Het is natuurlijk vooral een ideologische afweging.

De VOORZITTER: Vroeger ging dat om de collectivisatie van de productiefactoren. Maar dat was heel vroeger.

De heer TEUNIS (SP): Dan steek je het te links in.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Er wordt heel veel op gehamerd dat er alleen maar mogelijkheden zijn als de gemeente zelf eigenaar is. Het blijkt dat er wel degelijk mogelijkheden zijn - en andere gemeenten passen die al toe - voor andere manieren. Als de gemeente dusdanig ver gaat dat ze allerlei regelingen in werking stelt om starters te stimuleren, moet ze ook de daad bij het woord voegen. Bij projecten die bedoeld zijn voor starters - als de deal is dat wij daarom meewerken en de vergunning verlenen - moeten we ook hard zeggen dat dit de eisen zijn. Als partijen dan afhaken, waren hun intenties niet oprecht. Zo kijk ik er tegenaan. Dan zou ik er ook geen moeite mee hebben dat ze vertrekken. Hoe denkt de heer Teunis daarover?

De heer TEUNIS (SP): Een vraag met een heel lange aanloop. Ik vind het een mooie vraag omdat die, om in huizentermen te spreken, wel in mijn straatje past. Ik denk daar natuurlijk positief over. Laat ik nog een voorbeeld noemen, omdat ik denk dat mijn antwoord richting het CDA wel wat beter had gekund. Stel dat je belegger bent en je huizen wilt hebben met de intentie om die te verhuren. Dan staat het je vrij om die huizen hier te bouwen. Doe een bouwaanvraag bij de gemeente en zeg: ik wil graag huurwoningen realiseren. Dan staat het je vrij om die investering te doen. Wat wij willen tegengaan, is dat hier huizen worden gebouwd en dat een belegger zich meldt als concurrent voor een woningzoekende bij dat nieuwbouwproject en dat wel helemaal wil hebben. Dat willen we hiermee tegengaan.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Het beeld wordt geschetst dat dit de oplossing is voor het tekort voor starters op de woningmarkt. Maar de duur waarvoor je het kunt opleggen, is feitelijk maar één jaar. Ik trek ernstig in twijfel dat het langjarig opgelegd kan worden.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Mevrouw Ten Seldam stelde een vraag aan de SP waar geen concreet antwoord op kwam, namelijk over de actieve grondpolitiek. Ik wil die vraag weleens terugstellen, want zij is wel een type die de zaken onder controle wil hebben. Is zij voorstander van actieve grondpolitiek vanuit de gemeente?

De VOORZITTER: Die vraag mag u niet aan mevrouw Ten Seldam stellen. U mag in uw eigen termijn proberen om een antwoord uit te lokken. U kent de regels. U loopt lang genoeg mee.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): De heer Teunis zegt dat, als zo'n projectontwikkelaar bij de gemeente Almelo komt en tien starterswoningen wil bouwen, hij wel groen licht krijgt. Ik denk dat het probleem zit in de definitie van een starterswoning. Tot welk bedrag kun je het nog een starterswoning noemen? Is dat tot € 200.000 of tot de Nationale Hypotheekgrens van € 325.000? Dat is onbetaalbaar voor een starter. Ik denk dat hij het veel meer in die richting moet zoeken. Wat is voor de gemeente Almelo de definitie van een starterswoning?

De heer TEUNIS (SP): Ik kan het fout hebben, maar volgens mij heb ik het woord "starterswoning" niet gebruikt. Ik heb gezegd: stel dat je je bij de gemeente meldt met de intentie om woningen te bouwen met als doel die te verhuren. Ik heb niet bedoeld om het woord "starterswoning" te gebruiken. Je kunt het inderdaad hebben over de definitie van een starterswoning. Die is vooral aan prijs gebonden. Ik denk dan ongeveer aan een bedrag waarvoor een enkeling met een modaal inkomen hypotheek kan krijgen. Er zullen vast wel definities zijn, maar die heb ik niet paraat. Ik kan bijvoorbeeld € 180.000 zeggen of € 300.000. Met de huidige huizenprijzen en de bouwkosten wordt het sowieso lastig voor starters om een huis te laten bouwen. Daarnaast heeft het college al gezegd dat een starterswoning misschien niet de juiste manier is. Er worden huizen gebouwd voor doorstromers en de woning die zij verlaten, komt dan beschikbaar voor starters. Ik zie de wethouder knikken. Dat is mijn antwoord richting de heer Kampman.

Ik had het over het inhoudelijke verweer dat je hierop kunt hebben. Je kunt bijvoorbeeld zeggen: dit vergt ambtelijke capaciteit en daar zijn we op tegen. Je kunt zeggen: we maken ons zorgen om de uitzonderingsgronden die mogelijk gewenst zijn, zoals een ouder die een kind een huis wilt schenken. Je kunt ook het rapport van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, de OESO, aanhalen - vorige week gepubliceerd - waarin men zegt dat het hanteren van een zelfbewoningsplicht averechts kan uitpakken. Maar dat hoor ik hier tot nu toe niet en daaruit maak ik op dat er op de inhoud draagvlak is bij de fracties en bij het college. Sterker nog: het antwoord was dat we het al doen.

Het antwoord "waar het kan, doen we het al" vindt de SP wat vaag en zwak. Het toont wat weinig ambitie. Ik was ook verbaasd, want het breekt met eerdere communicatiemomenten van het college met zowel de raad als de media. Toen was het antwoord nog dat het niet kan omdat het breekt met de wet. Deze week was er nog een interview in Tubantia. Als het onze ambitie was en als we het al doen, had het toch ook in de Woonvisie kunnen staan? In welk ander stuk staat dat we dit doen? Of voeren we het stilletjes uit? Als we het doen, is het beleid, en als het beleid is, staat het vast ergens op papier.

Ik hoor van meerdere fracties en van het college dat dit als een actueel probleem wordt gezien. Dan was het zo mooi geweest als de raad het eerder had geweten of als het op andere manieren duidelijk was geworden. Blijkbaar gaat er in de communicatie wat mis. Als zelfs de grootste coalitiepartij in de veronderstelling is dat Almelo geen zelfbewoningsplicht hanteert voor nieuwbouw en hiervoor een motie aankondigt, die op het laatste moment aanhoudt en dit uitgebreid in de krant etaleert, gaat er hier wel iets mis.

Daarom willen we het amendement graag in stemming brengen. Er staan veel ambities in de Perspectiefnota die voortborduren op bestaand beleid. Dit is een actueel onderwerp en het verdient een plek in de Perspectiefnota. Het verdiende een plek in de Woonvisie, maar heeft die niet gekregen. In de herkansing verdient dit een plek in de Perspectiefnota. Daar zoek ik graag de verbinding op met de raad.

Ik wil het amendement aanpassen, want nu klopt het technisch niet. We willen van "invoeren" "hanteren" maken, want we doen het blijkbaar al. Ik wil er ook expliciet "waar mogelijk" aan toevoegen om tegemoet te komen aan de opmerking. Waarom willen we dit? In de Perspectiefnota kijk je vier jaar vooruit. Dit is een actueel probleem in onze gemeente en

daarom verdient de stelling een duidelijke plek. We trekken amendement 3 in en vervangen die door motie 3A.

Mijn volgende vraag aan de wethouder gaat over net iets anders. Zodra het mogelijk wordt om voor bestaande woningen een zelfbewoningsplicht in te stellen, voor gebieden waar we dit een probleem vinden, gaan we dat dan ook doen? Is het college dan bereid om dit instrument toe te passen.

De wethouder heeft gezegd dat we dit al doen. Hoe doen we dat dan? Hoe ziet dat er precies uit? In Almelo Noord gebeurt dit voor een periode van één jaar. Ik ben van mening dat dit langer zou kunnen, voor een periode van wel vijf jaar om maar een getal te noemen. Welke instrumenten passen wij toe? Er zijn er meerdere. Hoe lang is de woonplicht opgelegd? Kan die worden opgelegd? Welke voorwaarden stelt de gemeente en hoe worden die bepaald? Die vraag werd net mij gesteld vanuit het CDA, maar ik schuif hem door naar het college. Als wij dit doen, is het beleid en dan wil ik weten hoe dat beleid eruitziet. Langs deze weg vraag ik dat op.

"Motie 3A.
Zelfbewoningsplicht.
De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 29 juni en 1 juli 2021,
verzoekt het college om:
Voor de nieuwbouw van koopwoningen een zelfbewoningsplicht te hanteren. Een zelfbewoningplicht voorkomt dat woningen worden opgekocht door beleggers en verhuurd worden.
De zelfbewoningsplicht wordt toegepast zodra wij als gemeente de grond uitgeven.
Bij gronden van derden wordt dit opgenomen in een anterieure overeenkomst.
Dat is maatwerk per project.

Toelichting:
Deze motie voorkomt dat investeerders nieuwbouwwoningen opkopen en zodoende deze voor starters op de woningmarkt onbereikbaar maken.
Tevens voorkomt deze motie dat koopwoningen worden onttrokken aan de woningmarkt en ingezet worden voor het hogere huursegment.

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer PAUWELS (VVD): Voorzitter! De heer Teunis had een mooi betoog. Dat biedt een mooie opening om met elkaar de samenwerking te zoeken. Misschien moeten we dat straks in de schorsing maar eens proberen te doen. Dat sluit aan bij wat de heer Teeuw al heeft gezegd: positief. We werken met elkaar heel wat meer samen aan de stad dan we weleens eerder hebben gedaan. Ik kreeg net een berichtje van een van de kijkers thuis, die mij dat letterlijk schreef. Zij zit met haar team naar deze raadsvergadering te kijken en schrijft: ik zie weer een raad die gezamenlijk aan het werk is voor deze stad. Dat compliment breng ik namens haar graag over.

Ik ga niet alles herhalen. De VVD-fractie heeft al veel gezegd. We zijn dinsdag begonnen met de laatste Perspectiefnota van dit college. Ik heb toen gezegd: niet een luxe Perspectiefnota, maar een realistische. De VVD-fractie is daar heel blij mee. We hebben echt een perspectief voor de stad. Ik heb opgeschreven: onze stad staat er weer. De heer Teeuw noemde ook al de positieve connotatie in de regio. Ik heb daar ook iets over gezegd. Wat ons betreft, moeten we daar vooral mee doorgaan. De meningen verschillen soms weleens, maar we moeten proberen elkaar te vinden en samen te werken.

Ik wil nog wel één ding meegeven, zonder het een al te grote lading te geven. Het gaat over het lijstje van Langius. Ik wil ervoor waken dat we dat te snel een eigen leven laten leiden. Laten we alles op alles zetten om de financiën in onze stad op orde te houden. Lastige taakstellingen zijn doorgevoerd, voor menigeen met bloed, zweet en tranen. We moeten die niet te snel en te eenvoudig terugdraaien. Dat heb ik de heer Langius overigens ook niet horen zeggen. Als we daarover het gesprek voeren, moeten we opletten dat we niet iets over ons heen trekken als raad, als stadsbestuur, wat we misschien niet willen, hoe goed de intenties ook zijn.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Blijkbaar heeft het raadslid dat net gesproken heeft moeite met lijstjes. Ik wil hem uitdagen om een lijstje te produceren, of te reproduceren, van waar geld is weggegaan en waar geld is bijgekomen, welke effecten dat heeft gehad en wat de Almelose bevolking daar uiteindelijk aan heeft.

De heer PAUWELS (VVD): Ik begon zo vriendelijk. De heer Hümmels maakt een opmerking, misschien is het wel een open uitnodiging. Op zich is het prima om daar met elkaar het gesprek over te voeren op enig moment. Ik heb geen hekel aan lijstjes, maar ik vind dat we niet te snel een beeld naar buiten moeten brengen dat het financieel de betere kant opgaat, waardoor de zaken die in gang zijn gezet te snel worden teruggedraaid. De heer Hümmels weet zelf ook hoe ontzettend ingewikkeld het is om te komen waar we zijn gekomen. Daar hebben we elf jaar lang met elkaar aan gewerkt. De laatste slagen die we de afgelopen jaren hebben gemaakt, waren daar onderdeel van. Het hoort bij het pakket. Dat geeft nu weer perspectief op de stad en de mogelijkheid om ambities te realiseren. Ik zei vanmiddag al: alles en iedereen staat er nog. Alle organisaties zijn er nog, alle besturen zijn er nog en de directies zijn nog steeds allemaal in positie.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): De heer Pauwels doet alsof het heel erg is om een keer iets anders te doen. In het verleden hebben we een kanaal dichtgegooid. Wanneer gaat dat bijvoorbeeld weer bij het Kanaal Almelo-Nordhorn gebeuren? Ik vind het wat ingewikkeld dat hij heel selectief op dingen reageert. Ik ga met hem rond de tafel zitten en wij gaan samen een lijstje produceren. Ik vraag aan de voorzitter van de raad of dat toegestaan is, want het zou ook nog wel eens wat narigheid kunnen opleveren. Ik daag de heer Pauwels uit om samen een lijstje te maken.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik ben blij dat de raad complimenten krijgt. Ik ben ook blij met de opmerking richting de SP over meedenken. In een interruptiedebat met de heer De Vries hebben wij al duidelijk gemaakt dat wij in principe over het idee Waterstad wel te spreken zijn. Ik vind het een mooi idee. Ons probleem ligt in het erin fietsen via een motie, zonder het goed te onderbouwen. Dan zegt de ene partij "enquête" en de andere zegt: direct morgen beginnen. Kan de heer Pauwels in de schorsing nadenken over een middenweg waarover een groot deel van de raad tevreden is? Wil hij daarover meedenken?

Dan het lijstje van Langius. De heer Langius heeft niks verkeerds gezegd. Hij heeft alleen gezegd: er is nog geen structureel bedrag, er is nog geen nieuwe regering, we komen daar later op terug. Als er een regering is in Nederland, zijn wij er volgens mij allang niet meer. Dan is het aan de toekomstige raad om te kijken of men wel of geen lijstjes maakt, of men bezuinigingen terugdraait of niet. We moeten geen stempel drukken met een lijstje van Langius, want daarmee doet de heer Pauwels de wethouder tekort.

De VOORZITTER: Dat is helder. Ik heb de heer Pauwels al "ja" zien knikken op de eerste vraag, maar misschien kan hij dat nog even bevestigen.

De heer PAUWELS (VVD): Ik zal daar kort op antwoorden. Dat nadenken hebben we allang gedaan. Er ligt een gefaseerd plan en er komt een kredietvoorstel naar de raad. We gaan daar op een later moment nog over spreken. Almelo Waterstad is een gefaseerd plan dat gefaseerd doorgevoerd wordt over de jaren heen in een periode van 2022 tot en met 2028. De vraag is bij dezen meer dan positief beantwoord. We hebben het al gedaan.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik heb het niet over mezelf. Het is duidelijk dat ik de afgelopen drie jaar best heftig oppositie heb gevoerd. Vooral een partij als de PvdA, waarmee de VVD de afgelopen jaren toch op de een of andere manier heeft samengewerkt, doet de heer Pauwels tekort door te zeggen: dit is het al, het is al gefaseerd, we hebben het al gedaan. Nee, er zijn genoeg leden in de raad die iets meer tijd willen nemen.

De VOORZITTER: Ik denk dat de heer De Vries op zijn hoede moet zijn als de PvdA door u in bescherming wordt genomen.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik laat het hierbij wat dit betreft. Ik vind het jammer dat de heer Pauwels het nodig vindt om dat schrikbeeld te cultiveren van een lijstje van Langius, of hoe je het ook noemt. Ik vind het ook dom. Hoe komt hij erbij om dat hier nog een keer te benadrukken?

De heer PAUWELS (VVD): Ik wil benadrukken hoe we met elkaar gezamenlijk aan het werk zijn voor de stad. De enige kanttekening die ik erbij heb gemaakt, is: laten we oppassen voor het te snel terug herstellen van taakstellingen. Die oproep doe ik. Ik wil graag de vrijheid nemen om dat te zeggen. Dat mag men van ons verwachten. Men heeft al elf jaar lang uit mijn mond, en daarvoor uit die van mijn voorgangers, kunnen horen dat het huishoudboekje financieel op orde moet zijn. Dat zullen we blijven zeggen en in dit geval doe ik dat nog een keer naar de heer Langius, zonder het al te veel te framen.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Als we het over lijstjes hebben, ontstaat bij mij het beeld van lijstjes met Sinterklaas en verjaardagen. Daarmee organiseer je over het algemeen je eigen teleurstelling. Ik hoor de heer Pauwels zeggen: laten we niet van die lange lijstjes maken, maar laten we met elkaar gaan dromen over wat deze stad nodig heeft, zoals we dat met groen en blauw gedaan hebben.

De heer PAUWELS (VVD): Deze woorden zijn te mooi om in stilte voorbij te laten gaan. Dank. Die gezamenlijke droom hebben we samen beetgepakt en is verder uitgewerkt in het stuk dat vandaag voorligt. Ik denk dat mevrouw Ten Seldam het heel mooi samenvat. Dat is exact wat wij bedoelen. Wij zitten op dezelfde lijn.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Ik houd dezelfde volgorde aan qua thema's. Ik heb er dit keer zes.

Jeugdzorg. Ik heb niets gehoord over de aanbeveling die we hebben gedaan ten aanzien van het rekenkamerrapport, niet van de fracties en niet van het college. Daar staan bijzondere dingen in om te komen tot meer goede zorg tegen betaalbare prijzen. Wat kunnen we leren van elkaar?

Economie en participatie. Dank voor de beantwoording van wethouder Maathuis en dank aan de PvdA en Lokaal Almelo Samen voor hun bereidheid om samen aan een initiatiefnota te werken om tot een inclusieve arbeidsmarkt te komen.

Binnenstad. Het antwoord van de wethouder over de BIZ triggerde ons even. Wij hebben een verordening vastgesteld die betrekking heeft op de winkeliers, de ondernemers. Er werd gezegd dat de raad meteen uitsluitsel kreeg met betrekking tot vastgoedeigenaren, de pandeigenaren, maar krijgen we dan ook een raadsvoorstel daarvoor? Vorige keer was het ook al een spannend proces.

Ik ben blij dat wij in september kunnen spreken over het voorstel over de mogelijkheden van de Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek. Dat brengt mij bij een ander punt. Ik vind het niet erg - dus laten we het niet groter maken dan het is - maar als ik dit had geweten, had ik de tekst helemaal niet hoeven opschrijven. Ik merk dat ook bij andere fracties. Het geeft maar weer eens aan dat er behoefte is aan een soort jaarplanning van waar het college mee bezig is en wat wij kunnen verwachten. Dat zou buitengewoon dienstig zijn in het ~~WOB~~ BOB-proces. Dat scheelt mij in een andere hoedanigheid een hoop ellende en gemopper. Ik ben benieuwd hoe het met de jaarplanning staat.

Mijn vijfde punt is misschien maar een klein puntje, maar de impact van de coronacrisis kan weleens heel groot zijn. De CDA-fractie vindt de activiteiten voor jeugd en ouderen prima, maar er is niet ingegaan op ons verzoek om ook te kijken naar een bijeenkomst om stil te staan bij de mensen die ons ten gevolge van corona zijn ontvallen en die ten gevolge van corona nog steeds diep in de ellende zitten, al is het maar vanwege het herstel.

Mijn zesde punt. De jeugdzorg is van € 19 miljoen in 2015 gestegen met € 13 miljoen, ofwel naar € 32 miljoen in 2019. Ik hoorde de wethouder zelfs zeggen dat het nu € 34 miljoen is.

In zes jaar is dat een totale stijging van € 15 miljoen. Van het Rijk krijgen we € 7,8 miljoen. We hebben het gat eigenlijk al gedicht. Nu krijgen we € 7,8 miljoen. Daardoor krijgen we wat meer financiële armslag. Laten we daar heel zorgvuldig mee omgaan. Dat wil niet zeggen dat we nu weer terug moeten draaien wat we vijf jaar geleden bespaard hebben. We moeten kijken naar het heden en naar wat Almelo in de toekomst nodig heeft. Laten we op een zorgvuldige manier gebruikmaken van de financiële armslag die dit rijksbesluit betekent voor Almelo. Ik heb gezegd dat er een aantal heikele punten liggen, zoals de stijging van de kapitaallasten van de Nota kapitaalgoederen, het wegvallen van het dividend van Cogas, maar ook de effecten van de meicirculaire. Dan praat ik al over € 5,7 miljoen. Laten we ons niet rijk rekenen met die € 7,8 miljoen. Het geeft een beetje meer lucht, maar behoedzaamheid blijft nodig.

Dan over het kaarsje van de heer Hümmels. Ik heb geen kaarsje bij me, maar wij begonnen onze bijdrage al met het lichtknopje dat je omschakelt zodat het niet zomaar donker is. Ik zou willen zeggen: het samenspel van donker en licht onthult de schoonheid van het leven. Mijnheer Hümmels, speciaal voor u.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Mevrouw Ten Seldam ging heel snel, maar ik wil een vraag stellen over het eerste punt. We gaan nog spreken over het rekenkamerrapport over jeugdzorg. Het valt mij op dat het CDA zich zorgen maakt dat in de jeugdzorg alleen de grote jongens overblijven. Daar ben ik het mee eens. Tegelijkertijd zie ik bij de PvdA juist een oproep om de systeempartijen in de benen te houden. Ik hoor graag een reflectie van mevrouw Ten Seldam.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Het gaat er de CDA-fractie vooral om dat je goede selectiecriteria hebt, die niet verzanden in een grote bureaucratie, en dat je kwalitatief goede jeugdzorg overhoudt. Dat is het belangrijkste. Dat geldt eigenlijk ook voor de zorg die Wmo-gerelateerd is. We moeten aan de voorkant kwalitatief goede zorg regelen, niet te bureaucratisch. Het moet niet zo zijn dat het zo bureaucratisch is dat bijvoorbeeld een jeugdcoach met een particuliere praktijk afhaakt omdat het veel te ingewikkeld is. Dat moeten we voorkomen. Het gaat mij erom dat de specialistische zorg bereikbaar en betaalbaar blijft.

De heer DE VRIES (PvdA): Die systeempartijen, de grote jongens, hebben tijd en capaciteit om een nieuwe methode te ontwikkelen. Dat kost gewoon geld. Dat weten we allemaal. Kijk naar de farmaceutische industrie. Ook hier geldt dat je alles kunt afknijpen, maar dat je ook de waarde van grote partijen als Ambiq en Karakter moet herkennen en erkent dat diagnostiek en het verzamelen daarvan wat kost. Je moet investeren in nieuwe behandelwijzen.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Het beeld dat geschetst wordt dat alleen maar grote partijen zoals Ambiq innovatief kunnen zijn, weerleg ik. Ook het individu of de kleine particuliere praktijk of organisatie kan dat. Het gaat erom of je buiten de lijntjes kunt denken. Dat moet nooit een doel op zich zijn. Je hebt altijd promovendi. Het ene onderwerp is innovatiever dan het andere. Het gaat erom dat we moeten blijven innoveren en - daarom pleit ik ook voor de aanbevelingen van het rekenkamerrapport - kijken wat andere gemeenten doen. Wij moeten het geld goed besteden, niet omdat wij het boekhoudtechnisch goed moeten doen, maar omdat het effect moet hebben bij de kinderen. Daarom vragen wij ons af of alles wat wij jeugdzorg noemen wel jeugdzorg is.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Voorzitter! Een aantal onderwerpen zijn al voorbijgekomen, maar ik grijp even terug naar de eerste termijn van onze fractie en de reactie die wij hebben gekregen van het college.

De heer Langius begon met een mooie inleiding. Hij was enthousiast en blij met de reacties uit de raad. Mensen zijn positief gestemd over de Perspectiefnota en het meerjarenperspectief zag er goed uit. Maar hij zei ook heel voorzichtig "broos". De fracties van VVD en CDA willen natuurlijk niet hebben dat de heer Langius voor Sinterklaas gaat spelen, ook al zitten we in juli. Om dat te voorkomen, wil ik benadrukken dat onze fractie van mening is - en we willen graag dat de heer Langius dat straks uitspreekt - dat hij geen lijstjes moet gaan genereren zoals die waar de heren Hümmels en Pauwels naar gaan keken, zoals net in een deal is besloten. Het is een taak van de raad om tijdens de begroting met initiatieven te komen, als

wij wat willen, met dien verstande dat er nog steeds risico's in de meerjarenbegroting zitten. Ook tijdens het proces en in de naweeën van corona kunnen we nog voor veel meer risico's komen te staan als gemeente. Onze fractie is blij met het meerjarenperspectief. Zorg dat je de risico's afdekt waar mogelijk en ga geen geld op voorhand uitgeven waar onze gemeente en onze inwoners aan gewend zijn en op dit moment ook blij mee zijn.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Politiek is keuzes maken. Daar is Democraten.Nu altijd heel duidelijk is. Als het om een zwembad, fysiek of andere dingen gaat, is er geld genoeg in Almelo. Dan wil de heer Gerritsen in één vergadering € 80.000, € 90.000 of € 100.000 structureel in 30 jaar meegeven. Waar is hij nu eigenlijk bang van met het geframede lijstje van Langius? Misschien is het helemaal niet aan hem of aan mij, maar aan een volgende raad. Waar is hij bang voor? De burgemeester zei het al: 18 beslist. De heer Gerritsen heeft geen 18 en ik heb geen 18. Als er 18 zijn voor het lijstje van Langius of ertegen, zien we het wel.

De VOORZITTER: U legt mij betekenissen in de mond. U impliceert dat ik gezegd heb dat de meerderheid, welke meerderheid dan ook, een soort dictatuur kan voeren. Even voor de helderheid, want de dag is lang en de geheugens kort. Er moet niet blijven hangen dat ik dat gezegd zou hebben. Ik heb het gehad over de besteding van de gemeentelijke middelen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Een democratische meerderheid beslist in Nederland hoe de zaken gaan.

De VOORZITTER: Uiteraard hoopt deze burgemeester dat u dat zo eenstemmig mogelijk doet.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Ik vond het leuk dat u even met elkaar een debatje hebt. De vraag die mij werd gesteld, ging heel concreet over het zwembad. Structureel doen wij een meerjarige investering die in de toekomst kosten zal besparen. We kunnen met eigen middelen daar een investering doen in het belang van Almelo en ook als regionale functie.
En dan het lijstje. Als aan het einde van de rit de raad tientallen dingen die we vorig jaar met elkaar hebben vastgesteld, op een rij zet, zal de meerderheid op een bepaald moment kiezen. Maar de situatie is nog steeds zo dat wij een begroting moeten vaststellen met deze raad. Zoals ik het nu beluister - en daar moet je je soms bij neerleggen - tekent er zich een meerderheid af die tegen wethouder Langius zegt: stop met voor Sinterklaas spelen, lever geen lijstjes aan, kijk naar het meerjarenperspectief, dek de risico's goed af en zorg niet voor toekomstige problemen. Wat de heer Çete zegt, kan en wil ik niet onderbouwen en ondersteunen. Ik hoop dat hij vanavond eens zegt: meneer Gerritsen, ik ga met u mee, want dat toekomstperspectief wil ik tot maart volgend jaar ondersteunen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik heb vanmiddag al gezegd dat ik met redelijk veel dingen meega, maar als ik een keer met de heer Gerritsen meega, leert de ervaring dat ik heel voorzichtig moet zijn.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik begon zelf al te twijfelen aan het nut van mijn interruptie. Ik was verbaasd over de opmerking van de heer Gerritsen dat hij het bijzonder vindt dat twee raadsleden proberen om iets helder te krijgen. Ze gaan dat echt wel met de raad delen. Wat is zijn probleem? Waarschijnlijk komt hij bij de verkiezingen zelf ook met een lijstje. Het lijkt alsof hij moeite heeft met lijstjes.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Ik heb geen moeite met lijstjes, maar wel op de manier zoals het hier gepresenteerd wordt en naar mijn gevoel door de heer Langius is toegezegd. Prima als raadsleden met elkaar afstemmen, maar dat betekent nog niet dat er een meerderheid is voor de lijstjes, afhankelijk van wat er wordt ingediend bij de begroting. Ik vind dat we ons meerjarenperspectief goed in de benen moeten houden en dat we ruimte moeten creëren om investeringen in de stad te doen. Laten we niet onverhoopt en klakkeloos dingen uit de kast halen en terugdraaien. Dat was mijn bijdrage naar aanleiding van het financiële perspectief. Ik hoop op een antwoord van de heer Langius.

Dan de Vloedbeltverbinding. Onze fractie maakt zich daar ongerust over. We praten er hierover en er zijn signalen in de krant gekomen die zijn geuit. Er is een stevig punt neergezet. Onze fractie ondersteunt dat, maar ik ben benieuwd hoe er wordt gereageerd door de inwoners, die wonen aan de straat langs Oud Heracles en langs het Kolleveld. Is het niet verstandig om een keer met de inwoners daar in de buurt te gaan praten? Ik vermoed dat mensen niet goed inschatten wat het risico is en wat hun overkomt als daar straks een snelweg komt. Ik wil meegeven dat we wel naar een oplossing moeten, maar dat die niet ten koste mag gaan van de gemeente Almelo en haar inwoners.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik ben benieuwd welke inwoners de heer Gerritsen bedoelt. De bewoners van het Tusveld zijn er heel actief bij betrokken en nodigen ons veelvuldig uit. Diverse raadsleden en collegeleden zijn daar letterlijk en figuurlijk met de benen door de modder gegaan. Of bedoelt hij inwoners die, als de in onze ogen verkeerde variant wordt gekozen, de dupe worden van de effecten daarvan?

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Ik ben misschien niet duidelijk geweest. Het komt erop neer dat dat voor ons de keuze is die voor ons negatief zou uitwerken, namelijk de variant waar wij tegen zijn. Het verbaast mij dat die groep inwoners daar zich niet bewust is van wat er eventueel gebeurt als die variant door zou gaan, ongeacht wat onze burgemeester of wij daarvan vinden. Aan het eind van de rit heeft het effecten voor de inwoners daar.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Dan is het wellicht een ~~goede~~ goed idee om daar extra aandacht voor te vragen en te bieden als wij hier nog uitvoerig over te spreken komen en om hen die uitzendingen, die veel inzicht zullen bieden, te laten volgen. Goed idee, meneer Gerritsen?

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Helemaal mee eens. Wij moeten de inwoners betrekken bij eventuele positieve of negatieve gevolgen van alle keuzes die we maken. Om even terug te komen op het voorbeeld van het zwembad: daar zijn veel mensen bij betrokken. We hebben daar in de samenleving heel brede steun voor.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik proef uit deze discussie dat de heer Gerritsen betwijfelt of de bewoners zich wel realiseren wat er gebeurt. Heeft hij ook een beeld hoe hij die bewoners wakker kan schudden? Als je participatie wilt, zullen zij eerst op de hoogte gebracht moeten worden.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Dat is dezelfde vraag die ik net heb gesteld: hoe gaan we het doen, hoe gaan we het inrichten? Ik heb positief gereageerd op de laatste opmerking van mevrouw Ten Seldam met de bedoeling om de inwoners op de juiste manier te bereiken. Ik heb geen pasklaar idee om een brief te sturen of op bezoek te gaan. Daar moet je afspraken over maken.

Dan het afval, het nascheiden. Wethouder Van Mierlo had een fantastisch mooi betoog. Ik kan me vinden in het doel dat hij wil bereiken. Er zouden nog onderzoeken volgen en vragen die gesteld zijn, worden nog beantwoord. Hij heeft gesproken over een aanbesteding en over Twence. Ik zou graag van hem horen dat het nascheiden op dit moment de beste methode is om het afval, zeker uit de PMD-bak, op de juiste manier te verwerken. In de toekomst kunnen we een keuze maken om met minder bakken verder te gaan in Almelo.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Dit is een van de weinige punten waarop de heer Gerritsen en ik het bijna helemaal eens zijn. De toezeggingen die wethouder Van Mierlo in eerste termijn heeft gedaan, heeft geen enkele eerdere collega van hem ooit gedaan. Wanneer is de heer Gerritsen tevreden? Moet hij morgen met een antwoord komen? Hij heeft gezegd dat er in september een uitkomt van het onderzoek komt en dat we er dan over gaan spreken. Wat wil de heer Gerritsen? Wanneer moet het gebeuren?

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Ik heb in een eerdere interruptie gezegd dat ik voor de begroting graag keuzes wil maken. De vraag die ik net stelde, komt uit een ander

perspectief. Ik heb die keurig beantwoord gekregen. Het kan zijn dat de heer Çete dat anders heeft begrepen. Daarom probeer ik het nu nog een keer duidelijk te maken.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Ik zocht al vijf minuten de aandacht. De heer Gerritsen vraagt of de wethouder wil bevestigen dat nascheiding de beste oplossing is. Ik heb de heer Gerritsen daarnaar gevraagd op dinsdagavond en hij zou mij nog wat rapporten sturen waaruit die conclusie blijkt. Ik heb niks gezien.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Het klopt dat ik gezegd heb dat ik die zou toesturen. Ik wil graag met de heer Buitenweg gaan zitten en die met elkaar doorscrollen. Als hij tijdens mijn betoog even gaat kijken op google, komt hij bij de gemeente Rotterdam terecht en dan kan hij zien dat nascheiding op dit moment perfect werkt. Je doet een onderzoek met een perspectief. Wethouder Van Mierlo heeft altijd gezegd dat nascheiding best een heel goede optie zou kunnen zijn. Ik vond dat in het verleden niet. Onze fractie heeft daar heel sterk in gezeten. Maar je merkt nu in de ontwikkelingen dat er veel meer mogelijkheden zijn. Mijn vraag richting de wethouder is of de ruimte en mogelijkheden er zijn en of hij die wil ondersteunen. Daar zou ik heel blij mee zijn en dan kunnen we bij de begroting een mooie conclusie trekken.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Heel veel woorden van de heer Gerritsen, maar kan hij mij even die rapporten toesturen?

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Goed, dat is geen enkel probleem.

Ik wil nog ingaan op het punt van de woningbouw. Wij maken ons daar druk om. Ik mis in het gedachtegoed het eigengrondprincipe. Ik heb daar geen antwoord op gekregen. We hebben heel veel gronden in Almelo die ons eigendom zijn. Dat betekent kleine kavels, grote kavels, verschillende kavels waar wij zelf activiteiten kunnen ontplooien, waar nog geen ideeën voor ontwikkeld zijn. Tijdens de Perspectiefnota 2020 en de begroting 2021 heb ik daarnaar gevraagd. Dat is bevestigd door de heer Langius. Het college zou dat inzichtelijk maken en laten zien wat we met de gronden van de gemeente zouden kunnen doen. Ik hoor daar verder niks op terug. Aan het einde van de rit moeten we wel bouwen. Met 160 woningen per jaar gaan we het niet redden. Het college probeert een balans te vinden. We moeten stevig op de trommel slaan bij de provincie om meer ruimte te krijgen en ontwikkelingen te kunnen doen, maar dan moet er ook perspectief zijn. Met eigen grond kun je eerder beginnen dan met gronden die nog in bestemmingsplanprocedures lopen.

Ik heb daarbij de vraag gesteld hoe het met de startersleningen zit. Is dat budget op? Ik heb in eerste termijn gevraagd: is er nog budget, kunnen we daar wat mee? Er zijn mensen die op dit moment die mogelijkheid willen hebben, omdat de huizenprijzen aan alle kanten de pan uitstijgen. Vooral in de categorie jongeren, met huizenprijzen vanaf € 180.000 tot maximaal € 220.000, is het op dit moment een drama. Ik hoor graag hoe het ermee staat.

Ik kan zo nog wel even doorgaan tot aan zonneparken en dergelijke.

De heer ÇETE (Lijst Çete): In een interruptiedebat heeft de heer Pauwels een soortgelijke vraag gesteld aan wethouder Van Rees. Hij zei: om de onderhandelingspositie voor ons niet te gek te maken, moeten we daar heel voorzichtig mee omgaan. De heer Gerritsen zegt nu: we hebben eigen gronden en we moeten het doen. Heeft hij het interruptiedebat gevolgd en is hij het ermee eens dat we dat soort dingen niet in het openbaar moeten bespreken? Dat maakt onze positie als stad niet voordeliger.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Vorig jaar heeft onze fractie heel duidelijk gevraagd wat onze grondposities in de gemeente Almelo zijn die eigendom van de gemeente zijn. Het gaat er niet om dat het gronden zijn van tig hectare. Ik noem maar wat: een school die gesloopt is in Aadorp of locaties in de binnenstad die vrij zijn. Mensen moeten een perspectief kunnen zien waar zij eventueel iets kunnen ontwikkelen. Een heel simpel voorbeeld. Mij is een vraag gesteld: ik zou in de binnenstad graag willen bouwen, is daar ruimte voor? Hoe zit het met Talamini? Is dat al verkocht of wordt daar gebouwd? Er zijn mensen die dat vragen. Mijn vraag is heel concreet: geef onze grondposities aan, wat ons eigendom is en waar wij activiteiten kunnen ontplooien.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik moet eerlijk toegeven dat ik het op een heel andere manier heb begrepen. Nu begrijp ik het.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Afrondend ben ik heel blij met de sfeer hier vandaag. Ik zie dat een bepaalde balans wordt gezocht tussen een aantal fracties. Verschillen mogen er zijn. Daarom hebben we verschillende partijen. Ik zie het meerjarenperspectief en de begroting die wij gaan behandelen met veel vertrouwen tegemoet.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! In het interruptiedebat met wethouder Maathuis zei ik: kom op, u doet net alsof er honderden mensen naar Almelo en het zijn er maar 20, 30 of 40. Ik zei nog: ik ken ze niet. Toen zei mevrouw Ten Seldam: ik ken ze wel. Zij brengt mij altijd aan het denken, dus toen dacht ik: ik ken ze wel. Ik ben van mening dat allen die van buiten Almelo met recht op een uitkering naar Almelo komen, oud-Almeloërs zijn. Ik heb genoeg voorbeelden in mijn eigen omgeving gevonden. Mensen die uit Almelo zijn vertrokken, maar die hun werk of hun partner hebben verloren of die zijn gescheiden. Het zijn mensen die hier terugkomen en op een of andere manier hier een sociaal netwerk hebben. Een bijstandsfamilie leeft ongeveer van € 300 tot € 400 per maand vrij te besteden. Ik ga er niet vanuit dat een bijstandsfamilie in één keer van de ene hoek in Nederland naar de andere gaat trekken. Ik snap het frame van de VVD hierin wel, maar er zijn genoeg andere mogelijkheden waarbij we een betere winst voor stad en volk kunnen halen. Laten we dit niet continu framen om het ideaal van de VVD te kunnen realiseren. Laten we niet doen alsof we honderden sociale huurwoningen meer in Almelo hebben. Dat is niet het geval.

Wat had de voorliggende Perspectiefnota eigenlijk voorgesteld als we het huizenvraagstuk niet hadden, Waterstad er niet in hadden staan? Dan hadden we volgens mij vandaag geen enkele discussie gehad. Dat maakt een Perspectiefnota goed. Als je minimaal ambitieus bent, is de kans maximaal dat je slaagt, heeft een collega-raadslid in het verleden tegen mij gezegd. Is dat erg? Nee, als er maar duidelijkheid is. De vraagstukken zijn gesteld en er komt op een of andere manier een antwoord op. Ik zie dat collega's toenadering zoeken en vinden.

Nu een reactie naar de burgemeester. Ik vind het moeilijk om die politiek correct te verwoorden. Als ik niet reageer op zijn betoog, verloochen ik mezelf. Als ik zonder onderbouwing reageer op zijn betoog, loop ik het risico dat hij zegt dat ik te ver ga.

De VOORZITTER: Er is eerst een interruptie van de heer Pauwels.

De heer PAUWELS (VVD): Ik heb een korte vraag. De heer Çete roept en passant dat de instroom van mensen van buitenaf, die gebruikmaken van sociale huurwoningen dan wel het sociale systeem, in zijn beleving bijna allemaal oud-Almeloërs die na een familiedrama elders terugkeren naar de stad. Ik zal niet zeggen wat ik daarvan vind. Is hij het ermee eens dat er een rapport ligt dat vrij onomstotelijk de correlatie weergeeft tussen het aanbod van sociale huurwoningen en een daarmee samenhangend geheel van gebruikmaken van de sociale voorzieningen? Kent hij dat rapport? Wil hij een reactie geven wat hij daarvan vindt? Of weerlegt hij dat rapport?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Dit is een typisch voorbeeld van waar ik altijd met de VVD-fractie in beland. Ik refereer aan de voorzitter, die zei: probeer elkaar alsjeblieft niet te overtuigen op punten waar dat toch nooit lukt. De heer Pauwels en ik weten dat we elkaar hierin nooit kunnen overtuigen. We zitten hier al jaren over te vechten. Als hij het framet als een lijstje van Langius, ga ik hem, zijn fractie en zijn wethouder vragen hoe hij dat onderbouwt. Hij komt met rapporten. Als ik nu zou vragen welke rapporten hij bedoelt en of hij die heeft bestudeerd, zal hij keihard "ja" zeggen, maar daar heb ik mijn twijfels ook over. Ik geloof hierin. Daarom zeg ik het. Ik zeg niet dat het directe familiaire banden zijn, maar ik kan me heel goed verplaatsen in mensen die van een uitkering leven. Ik weet dat je voor € 300 tot € 350 per maand niet zomaar van de ene stad naar de andere verhuist. De heer Pauwels framet dat. Ik ben dat niet met hem eens. Hij kan er honderd onderzoeken tegenaan gooien. Hij kent me langer dan vandaag. We gaan elkaar hierin niet overtuigen. Dat neemt niet weg dat ik het

continu ter discussie breng. Hij doet net alsof dat aantal van 2.000 niet te realiseren is omdat er honderden mensen naar Almelo komen. Ik blijf dit bestrijden.

De heer TEEUW (ChristenUnie): De analyse van de heer Çete is interessant. We hebben het net even nagezocht. Van iedereen die in de bijstand instroomt, komt 27% van buiten. Wat voor mensen zijn dat en kennen we die? Zoals we deze stad met het bouwen van huizen voor de rijken geen ander profiel geven, zullen we dat ook niet doen met het slopen van sociale woningen. Dan komen we weer op de discussie die we eerder hadden: hoe krijgen we het profiel van deze stad anders? Is de heer Çete dat met mij eens?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik ben het daar absoluut mee eens. Politiek is ook een vak en de kunst om de uiterste hoeken van verschillen te vinden. Godzijdank vinden we in Nederland uiteindelijk polderend de middenweg. Vandaag is een mooi voorbeeld van waar we mee bezig zijn.

De heer AKSE (SP): Ik ben benieuwd of de heer Çete weet - en misschien weet de heer Pauwels het anders wel - welk erkend bureau dit rapport heeft gemaakt.

De heer ÇETE (Lijst Çete): De heer Akse en ik zijn al elf jaar collega's. Hij kan mij bijna nooit betrappen op onderbouwing met rapporten en onderzoeken. Ik doe het meestal met emotie, gevoel en mijn eigen verstand. Ik sta met beide benen in de samenleving. Degenen die rapporten noemen, zijn verantwoordelijk als zij dat doen. Ik was niet degene die een rapport benoemde.

De heer AKSE (SP): Ik kan hem wel wat wijzer maken. Er is namelijk geen erkend technisch bureau mee bezig geweest. Het is een intern rapport van wat samengeraapte cijfertjes, dat in één keer de conclusie trekt dat er een verband bestaat tussen een beroep doen op sociale voorzieningen en het huren van sociale huurwoningen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Zonder te weten of de heer Akse of de heer Pauwels gelijk heeft, zegt mijn hart dat de heer Akse gelijk heeft. Kan ik het onderbouwen? Nee.

Ik ga naar een volgend punt. Ik ga heel voorzichtig het debat met de burgemeester voortzetten. Hij zegt zwart, ik zeg wit, of andersom. Gaat het er mij om dat hij gelijk heeft of dat ik gelijk heb? Absoluut niet. Wat mij meer triggert, is dat de burgemeester de laatste anderhalf jaar - en hij is een meester met woorden, hij zegt het heel mooi - continu zegt: raad, hier gaat u niet over, raadsleden, dat mag u niet. Daarmee zoekt hij voor mij continu de grens op.

Ik ben er hard mee bezig. Ik heb nog geen antwoorden. Ik ga in het zomerreces mij hier heel goed op beraden en met collega's in gesprek. We gaan zeker een politiek beraad houden, maar ik zit te denken aan een onderzoek naar de tevredenheid in ons ambtelijk apparaat. Hij doet heel luchtig over 200 mensen die zijn vertrokken, maar ik maak me daar zorgen om. Nogmaals, het gaat niet om zijn gelijk of om mijn gelijk. Het gaat mij om de stabiliteit van de gemeente Almelo. Hij is straks weg, ik ben straks weg, maar het apparaat moet een fundering zijn om alle fouten uit het verleden niet meer te herhalen.

Als de heer Stork iets wil vragen, moet hij dat via een interruptie doen. Dan zal ik proberen het uit te leggen. Vooral als het niet binnen onze politieke kleur valt, kunnen wij hard door de bocht gaan. Ik ben daar zelf ook heer en meester in. Dat verwijt ik niemand.

Ik denk dat dat mijn strijd gaat worden de komende maanden. Ik heb het ook gevraagd aan wethouder Van Mierlo, maar hij heeft er geen antwoord op gegeven. Hij bestrijdt fraude en dat moet hij vooral blijven doen, maar uiteindelijk is het enige wat hij zegt: van een kale kip kun je niets plukken. Dat vraag ik niet. Ik zeg: u bestrijdt fraude, wat heeft u binnengehaald? Dezelfde discussie heb ik lang geleden al met de heer Maathuis gevoerd. Hij heeft fraude bestreden, maar wat heeft het ons opgeleverd? Hoe heeft hij het onderbouwd? Had hij algoritmes zoals de Belastingdienst? Ik krijg geen antwoorden. Ik ben maar een eenmansfractie. Ik weet wat ik wel of niet kan, maar godzijdank mag ik dankzij onze Grondwet op zijn minst mijn bedenkingen uiten. Of een meerderheid van de raad hierin meegaat of niet, of we transparant bestuur willen zijn of niet, of de bestuurscultuur een voorbeeld is, zoals de burgemeester het benoemt, of dat het een ramp is, zoals ik het benoem, dat laat ik open. Maar niks maar dan ook

niks zal mij tegenhouden om al mijn bevindingen te blijven benoemen en te blijven vechten voor het welzijn van Almelo en de Almeloërs. Ik ben vandaag eigenlijk heel lief tegen een paar wethouders.

Dan de lijst Langius. Ik weet dat hij straks in tweede termijn interrupties krijgt, maar van mij krijgt hij al carte blanche. Hij was in mijn ogen open en eerlijk. Hij wordt neergezet als Sinterklaas - er komen verkiezingen aan - maar mijn zegen heeft hij al. Het zou de heer Pauwels, gezien zijn collegialiteit voor coalitiepartijen en college van de afgelopen jaren, sieren om het framen een beetje te verzachten.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik waardeer het grote vertrouwen dat de heer Çete in de heer Langius heeft. Ik zei al tegen de heer Pauwels dat lijstjes kunnen leiden tot teleurstellingen. Ik ken de heer Langius als een behoedzaam portefeuillehouder Financiën. Is de kans niet aanwezig dat de heer Çete hier nu net zijn eigen teleurstelling heeft georganiseerd?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ja, maar dat is toch leven? Met de kennis van nu, zeggen wij altijd. Als ik nu terugkijk wat ik in de afgelopen drieënhalf jaar of mijn hele leven al heb fout gedaan ... Met de kennis van nu is dat makkelijker. Ik heb dit gezegd en op dit moment voel ik het zo. Dan ben ik misschien over zes maanden teleurgesteld, maar ik kan niet in de toekomst kijken.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Als de heer Çete dan boos wordt, spreek ik hem aan op deze woorden.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik ken mevrouw Ten Seldam niet anders. Daarvoor blijven we elkaar kritisch volgen. Ik wacht het af.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik heb de woorden van de heer Çete gehoord. Ik ben het niet met alles oneens, maar ik herinner hem aan een belofte. Mevrouw Ten Seldam heeft afgelopen dinsdag gezegd dat hij heeft teruggeblikt. Dit is de Perspectiefnota en de heer Çete zou vandaag ontvouwen wat zijn perspectief is. Ik heb het nog niet gehoord.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Maar ik was ook nog niet klaar. In politieke zin ben ik het niet zo vaak eens met betogen van de heer Pauwels, maar nu daagt hij mij echt uit. Zijn algemene beschouwingen waren niet slecht. Hij zegt dat dik € 200 miljoen bezuinigd is. Hiervoor trok hij het altijd naar de VVD toe, maar hij is nu gelukkig zo collegiaal om toe te geven dat raad en college het in meerderheid hebben gedaan, ook de vorige besturen. Tijdens de bezuinigen van € 200 miljoen is het ons als stad gelukt om een nieuw stadhuis, een versterkt kanaal en binnenstadsontwikkelingen te realiseren.

De VOORZITTER: Ik ga u even onderbreken. Het is een antwoord op een interruptie. U moet nu echt wel tot een antwoord op de vraag komen. U bent inmiddels ruim over uw eigen tijd heen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Het idee van Waterstad is niet erg. Het idee van het zwembad is niet erg. Maar als we terugkijken, wil ik ook heel voorzichtig de toekomst inkijken. In plaats van duizenden woningen in één keer te realiseren, wil ik er tientallen realiseren. In plaats van € 12,4 miljoen Waterstad in een Perspectiefnota realiseren, wil ik het misschien in tienen delen en realiseren. In plaats van een Trommel in de binnenstad alleen te verven, zou ik die willen veranderen. In plaats van alleen naar de bijstandsgerechtigden te kijken als cijfers, wil ik ze als mensen zien. In plaats van dat extra middelen voor zorg als geld wordt gezien, wil ik het in de toekomst zien als ontiegelijk kwalitatieve inzet voor onze mensen. In plaats van in geld te denken, wil ik in de toekomst in mensen denken.

Nogmaals, ik weet mijn plaats. Ik ben een eenmansfractie. I have a dream, I have a dream. Soms komt het overeen, maar soms heeft men een ander standpunt.

De heer WIERTZ (D66): Voorzitter! Ik kan het kort houden. Ik zou naar aanleiding van de eerste termijn nog heel veel kunnen zeggen, maar mijn indruk is dat heel veel van deze

discussies de afgelopen maanden al hebben plaatsgevonden. Ik weet dus niet of dat nog heel zinvol is.

In de eerste termijn leek er een soort opening te zijn. De financiële handrem kan eraf. De vraag is nog waarvoor.

Waterstad is een mooi plan. Het is geen nieuw idee. Ik sloeg vorige week het masterplan van zeventien jaar geleden nog eens open. Ook daarin stonden Almelo Waterstad en groen en blauw al benoemd. Ik kan me vinden in wat de heer De Vries erover zei: de timing is wel wat beroerd.

Wij hebben ook moeite met de enorme verhoging van de precariobelasting. Mijn fractie is ook teleurgesteld over het antwoord inzake de cultuur. Het college spreekt zichzelf tegen. De wethouder zegt: het is voldoende gestoffeerd, we geven veel subsidie. Maar dat is een beetje in strijd met wat er in de Perspectiefnota staat, namelijk dat de instellingen het moeilijk hebben en dat er een risico is dat het culturele aanbod verschraalt. Dat is toch niet hetzelfde?

Een aantal fracties heeft gepleit voor investeringen in de openbare ruimte. Wij kunnen ons dat goed voorstellen. Eerder is ook gepleit voor een inclusieagenda. Dat geldt ook voor de openbare ruimte. Ik heb al eens eerder de suggestie gedaan om zelf eens in een rolstoel door de binnenstad te gaan. Dan merk je dat onze openbare ruimte niet altijd is ingericht voor mensen met een beperking. Ik kreeg deze week een mail van iemand die in een scootmobiel zit. Hij zei: op die fietspaden stuiter ik van de ene naar de andere kant. Het is vandaag gegaan over een inclusieve arbeidsmarkt, maar ik zou hopen dat het ons ook lukt om de openbare ruimte zo in te richten dat we echt een inclusieve samenleving kunnen zijn.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Ik begin bij wethouder Langius. Hij zei dat we op eigen kracht uit dit financieel debacle zijn gekomen. Hij zei in dezelfde zin: niet dankzij de provincie, de regio of de buurgemeenten. Hij zei daarbij "verre van dat". Wat bedoelde hij daarmee?

Dan kom ik bij wethouder Maathuis en het XL Park. Het verdozen van industrieparken staat ter discussie, niet alleen hier in de stad, maar ook in de media en in de landelijke politiek. Er gaan nu geluiden op dat er toch weer sturing moet komen vanuit de rijksoverheid op de ruimtelijke ordening. Hoe denkt hij daarover?

De bijstandsgerechtigden werden genoemd in verband met het bestand. Bij de woningbouw werden ze genoemd door wethouder Van Rees. Bijstandsgerechtigd zijn, is niet alleen geen werk hebben. Het komt vaak voort uit verslaving, ziek zijn, psychische problemen. We zullen daar anders naar moeten kijken dan alleen maar denken dat het bestand ooit op nul komt. Er is een groep mensen die daar nooit uitkomt. Dat moet je accepteren. Er zitten ook mensen in die misschien in de WIA hadden moeten zitten, maar nu bij de gemeente zitten. Die discussie moet je op landelijk niveau voeren.

De heer WIERTZ (D66): Mijn interruptie heeft betrekking op de verdozing. Ik snap het punt van de heer Buitenweg, maar je zou ook kunnen kijken hoe we het bedrijventerrein zo kunnen inrichten dat het er wel aantrekkelijk uitziet. Op die manier kun je toch een bedrijventerrein hebben en een hoop werkgelegenheid naar Almelo halen.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Daar heb ik weleens over nagedacht. Ik zag laatst een documentaire over Hongkong. Daar zit zo'n grote doos onder de grond: zes etages onder de grond. Dat is natuurlijk heel duur. Je kunt hem ook half onder de grond stoppen en de bovenkant met zand bedekken. Dan heb je een mooie heuvel die je kunt beplanten. Er zijn meer opties om het beeld van verdozing tegen te gaan. Als je nu van Wierden komt rijden, is het een vreselijk gezicht, al die blokkendozen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): De heer Buitenweg zegt: dan doen we er een mooi deksel op. Dat was niet de bedoeling.

Ik wil reageren op de uitspraak hoe we op eigen kracht uit het dal zijn gekropen. Heeft de heer Buitenweg niet het idee dat het helemaal niet op eigen kracht is gebeurd, maar mogelijkerwijs zelfs ten koste van de Almeloërs?

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Die stelling kun je ook innemen, maar die woorden

heeft de heer Langius niet gebruikt. Daarom noemde ik de woorden die hij gebruikte: de regio, de provincie en de buurgemeenten.

De heer TEEUW (ChristenUnie): In het verleden richtten we ons er vooral op om de meest kansrijken uit de bijstand te krijgen. Er is bewust vanuit de raad beleid gekomen voor jonge gezinnen. Hoor ik de heer Buitenweg nu zeggen dat er een groep is die we moeten afschrijven omdat we daar toch niks meer mee kunnen?

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Dat vind ik wel vrij oneerbiedig. Ik zou nooit het woord "afschrijven" gebruiken. Dat doe je bij een auto en niet bij mensen. Je kunt mensen die langdurig psychische problemen hebben of die langdurig verslaafd zijn, wel sociaal activeren tot vrijwilligerswerk of andere dingen, maar niet tot een betaalde baan, zoals hier beoogd wordt. Dat gaat echt niet werken. Accepteer nou gewoon dat er zo'n groep is en streep die van het lijstje van 2.000 af.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Maar we moeten er wel wat mee. Dan zijn we het eens.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik vind die dozen niet prachtig maar ook niet lelijk. Als de heer Buitenweg een keuze moet maken tussen werkgelegenheid en het niet optimale kunstzinnige uitzicht, wat zou hij dan kiezen? Zo'n uiterlijk is per persoon anders. Wat de heer Buitenweg als een doos ziet, zie ik als een kunstwerk.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Mijn bezwaren gaan nog iets verder. De vorm van de dozen kun je misschien nog wel mooi maken, zoals de parkeergarage hierachter ook mooi gemaakt is. Het gaat ook om het gebruik van de grond. Er gaan in de toekomst weinig mensen in die dozen werken. Albert Heijn heeft een groot magazijn voor de toelevering van de supermarkten. Daar werkt bijna niemand, alleen nog een verdwaalde ICT'er, die de computers laat draaien. Dan heb je het gehad.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Als we het zo bekijken, moeten we de innovatie van de afgelopen honderd jaar ook weggooien, want dan hadden we de kolenmijnen met dezelfde redenatie open moeten houden en de textielfabrieken ook. Het wordt innovatiever en het brengt qua personeel misschien niet zo veel op als honderd jaar geleden, maar het blijft toegevoegde waarde hebben voor Almelo. Dat het voor de heer Buitenweg niet het juiste uiterlijk heeft, snap ik.

Ik wil nog iets over de bijstand zeggen. In het granieten gedeelte zitten mensen die heel erg ziek en afhankelijk zijn. Als ze door het UWV worden gekeurd, komen ze eerst in de WIA, maar na vijf jaar komen ze in de IVA. Ik denk dat dat de toekomstige oplossing voor de bijstandsgerechtigden is. Heeft de heer Buitenweg hierover met zijn landelijke partij gesproken of zullen wij een keer samen de landelijke overheid vragen om de verantwoordelijkheid voor het granieten bestand bij ons weg te halen? Dat scheelt voor ons allemaal wel wat.

De VOORZITTER: Ik waardeer dit soort interrupties op de inhoud, maar we moeten oppassen dat die niet leiden tot gesprekken die de hoofdspreker helemaal uit balans halen of de eenheid in het debat verstoren. Anders gaat het alle kanten op.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Ik kan heel kort reageren. De heer Çete vraagt naar mijn landelijke partij. Wij zijn van mening dat er voor sommige groepen een basisinkomen moet komen. Dat is misschien antwoord op zijn vraag.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijn interruptie sluit daarbij aan en bij de kritiek op de aanpak van mensen die afhankelijk zijn van de gemeente, bijvoorbeeld door een uitkering. Gaat het erom dat er een realistische aanpak is met meer maatwerk in plaats van mensen gedwongen naar werk zien te krijgen?

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Ik vind dat je moet aansluiten bij wat mensen willen. Die discussie hebben we hier weleens eerder gevoerd bij de verplichte tegenprestatie. De groep

die ik bedoel, is niet in staat om een betaalde baan te accepteren. Dan moet je met andere middelen, met maatwerk, perspectief bieden, maar niet pressen tot iets wat die mensen nooit kunnen, waardoor ze worden afgestraft.

Ik was bij de sociale huur. Een teveel aan sociale huurwoningen wordt gezien als aantrekkende werking. De wethouder zei: ze komen van west naar oost, omdat er in het westen te weinig woningbouw is. Dat heeft volgens mij alles te maken met het VVD-beleid in de Tweede Kamer.

Een andere oorzaak kan zijn - en veel partijen hebben dat hier gewild - een Karelskamp, een Dimenz. Mensen gaan, als ze uit de Karelskamp of uit Dimenz komen, in de stad op zoek naar een woning. Dat heeft ook effect op de woningbouw. Ik ben daar niet tegen, maar het is niet zo dat mensen alleen van buitenaf komen.

Dan het bevaarbaar maken van het Kanaal Almelo-Nordhorn. Wij vinden de timing verkeerd. Niet nu, stel het even uit. Vandaar het amendement om het on hold te zetten. GroenLinks is nooit tegen bevaarbaar maken, maar dan wel van het hele kanaal, tot Nordhorn dus. In het verleden had je hier Waterweg Terug, een club van Ben Harstra. Sommige mensen zegt dat nog iets.

Ik heb het in onze bijdrage gehad over eenzaamheid. Ik ben tevreden met het antwoord dat de coalitie Erbij over voldoende middelen beschikt om een aantal dingen te kunnen doen en activiteiten te organiseren. Een punt daarbij heeft te maken met de AVG. Je mag waarschijnlijk niet zomaar mensen aanmelden voor iets zonder dat ze daar zelf van op de hoogte zijn.

Het CDA zei iets over het stimuleren van zonnepanelen op daken. Mevrouw Ten Seldam dacht dat te kunnen doen of dat het verplicht kan worden dat daken een goede constructie hebben. Volgens mij is het heel moeilijk om dat te realiseren, maar je zou mensen kunnen verleiden door een lagere grondprijs: een lagere grondprijs als u uw dak belegt met zonnepanelen; zo niet, dan betaalt u de hoofdprijs.

Dan het punt van de houtstook. Op de website zag ik laatst een melding over hout stoken in de zomer in de tuinen. Misschien kan die boodschap worden uitgebreid naar het stoken van hout binnenshuis, zodat mensen op de hoogte zijn van de risico's daarvan.

Wethouder Van Rees sprak over de binnenstad en over de aanpak van de Grotestraat-Noord en -Zuid. Daar loopt nog een onderzoek naar parkeren, want dat werkt nu belemmerend voor het ombouwen van winkels en andere panden tot wooneenheden en appartementen. Soms is de eis "parkeren op eigen terrein", maar dat gaat niet altijd. Wanneer kunnen we dat onderzoek verwachten?

De motie "Niet maaien in mei" werd afgeraden. Er wordt nu gezocht naar extra geld voor groenonderhoud, ook in de Perspectiefnota. Misschien is het wel goedkoper om het op die manier te doen en dan te koppelen aan ecologisch groenbeheer. Je kunt op andere punten besparen en dat geld inzetten voor waar je wel behoefte aan hebt in het beheer.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik weet niet of ik de heer Buitenweg goed verstaan heb. Gaf hij aan dat het niet maaien in mei goedkoper is of vraagt hij of het goedkoper is? Ik heb de indruk - en ik heb links en rechts wat gegoogeld op advies van de heer Gerritsen - dat niet maaien in mei over het algemeen duurder is. Wat zei hij precies?

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Ik zei dat het goedkoper zou kunnen zijn.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Maar hij weet het zelf dus niet?

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Nee, ik weet het niet zeker. Maar ik heb wel gegoogeld en daaruit blijkt dat andere gemeenten die ecologisch groenbeheer doen, het goedkoper doen dan voorheen. Er zijn wel mogelijkheden, maar het gaat allemaal heel planmatig. Je moet het niet hap-snap doen.

Over de moties van GroenLinks inzake de bomenevaluatie en het geschikt maken van wegen voor 30 km werd gezegd dat daar ambtelijk geen capaciteit voor is. Ik constateer dat er wel heel veel capaciteit was voor het onderzoek en het uitrekenen van het bevaarbaar maken van het kanaal.

Dan kom ik bij de burgemeester. Ik heb hier Omgevingswet neergezet, maar weet niet goed waarom. Volgens mij is hij daar wel verantwoordelijk voor. O, het is wethouder Van

Mierlo. Onlangs was er op tv een item over bedrijven die veelvuldig de regels aan hun laars lappen. Er is een onderzoekscommissie van Jozias van Aartsen die al die tekortkomingen op een rij heeft gezet. Hij zegt dat de Omgevingsdiensten er niet toe in staat zijn en niet de middelen hebben om dat goed aan te pakken. Ik wil daar graag een reactie op.

Dan het punt dat de burgemeester iets actiever zou kunnen zijn ten aanzien van de polarisatie. Er zijn groepen, zoals het COC, maar ook andere gemeenten, die hebben gevraagd om samen te werken. Het college heeft gezegd: dat gaan we niet doen. De heer Ekizkuyu heeft al het punt van antidiscriminatie genoemd. Daar hebben we op bezuinigd, maar dat zijn net de groeperingen die ons kunnen helpen bij het voorkomen van polarisatie op deze gebieden.

De VOORZITTER: Was het niet Douwe Harstra?

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Nee, die woonde in Wierden.

De VOORZITTER: Ja, dat weet ik. Hij was op het vlak van ecologie en verantwoord ruimtegebruik een buitengewoon actieve inwoner van onze streek.

Tot slot is het woord aan de heer Stöteler van de PVV-fractie.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! In verband met de keuze voor onderwerpen in de eerste termijn en de tijdsdruk die daarop staat, hadden we nog wat doorgeschoven naar de tweede termijn. Ik zal één onderwerp noemen: de wachtlijstgarantie op de woningmarkt voor statushouders. Bij de behandeling van de begroting hebben wij daar een toezegging over gehad van het college. Ik hoor graag van het college welke wijzigingen er nu zijn doorgevoerd met de woningbouwcorporaties op het gebied van bijvoorbeeld prestatieafspraken.

Vanuit de eerste termijn is blijven liggen de precariobelasting 2022. Daar hadden wij een motie voor beloofd. Ik dien die bij dezen in.

"Motie 27.
Precariobelasting.
De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 29 juni en 1 juli 2021,
gehoord de beraadslaging,
constaterende dat:
- de meeste (vrijheidsbeperkende) coronamatregelen door het kabinet zijn opgeheven;
- Almelose bedrijven (waaronder horeca) eindelijk hun terrassen en deuren weer hebben mogen openen;
- veel Almelose (horeca)bedrijven tijdens de lockdown gebruik hebben moeten maken van overheidssteun (NOW, Tozo, TONK, TOGS, TVL, etc.);
- de coronasteun niet in alle gevallen een gift is geweest maar ook moet worden terugbetaald;

overwegende dat:
- de raad van de gemeente Almelo lokale bedrijven tijd wil gunnen om weer op (financiële) adem te komen;
- precariobelasting tot en met 31 december 2022 kan worden geschrapt omdat het geen onderdeel uitmaakt van financiële dekkingsmiddelen over (ontwikkelings)plannen;

verzoekt het college:
- van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022 geen precariobelasting te heffen en dit te verwerken in de begroting 2022,

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer STÖTELER (PVV): We zijn ons ervan bewust dat er een amendement ligt van D66. Daarover gaat eerst gestemd worden. Als dat wordt aangenomen, is deze motie overbodig. Dan zullen wij de motie alsnog intrekken.

Ik heb mij vanaf dinsdagavond geërgerd aan één punt. Ik heb in de schorsing daar een stuk tekst over geschreven en wil u vragen of ik dat mag voorlezen.

De eerste termijn van de PVV eindigde met een interruptie van de SP. Mijn antwoord op de vraag van de heer Akse is in de opnames van de vergadering helaas weggevallen. Ik weet nog wel wat ik ongeveer zei, namelijk dat de PVV waarschijnlijk de meest democratische partij

van Nederland is. Wat volgde was hoongelach en zelfs een opmerking van de voorzitter over het aantal leden van onze partij. Of je nou in de lach schiet of water spuugt over de vloer, maakt voor mij niet zo veel uit, maar het ridiculiseren van een serieuze inbreng van een collega vind ik weinig professioneel en van weinig respect getuigen.

Maar laten we even ontleden wat democratie is. Democratie is een samenvoeging van de Latijnse woorden "demos" en "cratie". "Demos" betekent volk en "cratie" betekent heerschappij. Het volk heeft het dus voor het zeggen in een democratie: volksheerschappij. De democratie in Nederland is in feite een indirecte democratie, een vertegenwoordigingsdemocratie. Het volk laat zich vertegenwoordigen door door haar gekozen parlementariërs, statenleden en gemeenteraadsleden.

Die democratie manifesteert zich in het stemhokje, met een rood potlood, eens in de vier jaar per vertegenwoordigingslaag. De verkiezingsdag, de dag waarop wij het stemhokje in mogen, volgt op een lange campagne waarin de mensen die zich kandidaat stellen, zich profileren op basis van verkiezingsprogramma's om met de inhoud daarvan de "demos", het volk, te overtuigen op hem of haar te stemmen. Het volk dat haar vertegenwoordigers kiest, gaat ervan uit dat die vertegenwoordiging plaatsvindt op basis van de inhoud van de verkiezingsprogramma's. Zo zit het. Punt. Dat is vertrouwen en dat is onze democratie.

Tot 1983 stond in de Grondwet: "De leden der vergadering van hunne hoogmogenden brengen hoofdelijk hunne stem uit zonder enigen last te ontvangen of ruggespraak te houden met hun departement. Zij zijn wegens hun gedrag in de vergadering van hunne hoogmogenden gehouden aan de departementale besturen gene verantwoording schuldig." Thans luidt, sinds 1983, artikel 67 lid 3 van de Grondwet: "De leden stemmen zonder last". De definitie van "last" is onder andere bevel, commando, bezwaring en boodschap. Het stukje "ruggespraak" is eruit gehaald, omdat men vond dat je wel overleg mocht hebben.

Het principe van een ledenpartij doet aan die kwalificatie "last" afbreuk. Als tijdens de zittingsperiode van de volksvertegenwoordigers een ledencongres wordt gehouden waarin de accenten worden verlegd en standpunten worden gewijzigd, wordt van de volksvertegenwoordigers van die partij verwacht dat zij zich naar die nieuwe lijn schikken. Dat doen ze in overwegende mate ook, want anders weten ze zeker dat ze over vier jaar geen zetel meer hebben. Inschikken of opdonderen. Als ledenpartijen al iets zijn, zijn de uitwerking en het effect eerder in strijd met de Grondwet dan dat ze kenmerkend zijn voor en de definitie dragen van het principe van democratie.

De democratie vindt niet plaats op ledencongressen. Bovendien is onze democratie om te stemmen zo mogelijk drempelloos. Zo hoort het ook. Onze inwoners, de mensen die wij vertegenwoordigen, hoeven niet te betalen om naar het stemhokje te mogen lopen. Ik benadruk nog maar even tegenover iedereen die hier namens grote landelijke ledenpartijen zit: u heeft lidmaatschapsgeld. Bij u moeten mensen betalen voor inspraak. U noemt dat democratie.

Het is bekend dat op die ledencongressen in overwegende mate beroepspolitici komen. Daar komen nauwelijks nog betrokken burgers om het partijbestuur en de parlementariërs tot de orde van het verkiezingsprogramma te roepen. Als dat een enkele keer wel gebeurt, reageert de top van de partij vooral verbolgen en worden voorstellen van de leden door de volgzame meerderheid naar de prullenbak verwezen. Is dat nou democratie? Is democratie dat volksvertegenwoordigers verantwoording schuldig zijn en afleggen aan ledencongressen met mensen die betalen voor hun ledenpas? Of is democratie dat zij met hun stemgedrag en inbreng verantwoording afleggen aan het volk?

De PVV heeft inderdaad geen leden die zij de schuld van zwabberend beleid in de schoenen kan schuiven. De PVV legt verantwoording af aan de kiezer. Of alles wat ik heb genoemd de reden is voor de oprichter van de PVV, de heer Wilders, om dat zonder leden te doen, weet ik niet, maar het is wel de reden waarom wij ons er thuis voelen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik blijf ondanks het duidelijke verhaal toch wat verward achter. Zijn de leden van een partij, of ze nu wel of niet betalen, niet ook gewoon onderdeel van het volk? Of is dat een heel andere alien?

De VOORZITTER: Dit beweegt zich buiten de kaders van de Perspectiefnota. Natuurlijk mag er een antwoord komen, maar laten we niet met elkaar de theorie ingaan.

De heer STÖTELER (PVV): Of ze betalen of niet, doet op zich aan het principe niet af dat je je door het volk laat kiezen op basis van een verkiezingsprogramma en dat vervolgens een select groepje je beleid laat bijsturen. Dat strookt sowieso niet met elkaar, of er nu voor betaald wordt of niet.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik blijf in verwarring achter. Ik heb niet heel veel kennis over de PVV. Is het daar niet zo dat één persoon de koers kan wijzigen?

De heer STÖTELER (PVV): Men heeft mij dat meerdere keren horen uitleggen. Het heeft zelfs geleid tot water over de vloer. Ik ga dat niet herhalen. Het heeft niets met de Perspectiefnota te maken.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik vind het jammer dat mijn collega van de PVV het zich zo zwaar aantrekt. Ik wil in het openbaar wel een keer gezegd hebben dat de actie van vorige week dinsdag een spontane actie was. Ik kan best spelletjes spelen in de politiek, maar ik kan zonder het antwoord van de heer Stöteler te weten moeilijk water in de mond nemen en spugen. We hebben een interruptiedebat gehad, we hebben de krant gehaald, maar ik wil dit voor eens en voor altijd afsluiten. Als ik mijn collega onbedoeld heb beledigd, bied ik mijn diepste excuses aan.

Dan wil ik ook het volgende zeggen. Hij zet een heel idee neer van wat democratie in zijn ogen is. Daar heeft hij recht op. Ik herinner mij zijn eerste termijn, waarin migranten, moslims, communisten, zo'n beetje iedereen die tegen zijn partij-ideaal is, enorm zijn neergezet. Dan vraag ik hem: durft hij het aan om polarisatie niet in onze eigen stad toe te staan? Natuurlijk mogen we elkaar bekritiseren en bevragen. Dat doen wij continu. Waar ik fout ben, bied ik mijn excuses aan. Maar als kind van een migrant verwacht ik dan ook dat hij excuses aanbiedt aan de communisten van de SP, migranten en moslims. Want zo heeft hij ons wel neergezet.

De heer STÖTELER (PVV): Ik heb van niemand excuses nodig. Over het incident met het water is toen iets gezegd en dat is voor mij voldoende. Afgelopen dinsdag is er niets over gezegd en daarom doe ik het nu. Dat is voldoende.

Dan kom ik bij polarisatie. Als het benoemen van problemen die je signaleert in de samenleving al polarisatie is, weet ik het ook niet meer. Aan de islam valt sowieso niets te polariseren. Onze samenleving, onze normen en waarden zijn gebouwd op individuele vrijheid en verantwoordelijkheid. De islam gaat tegen al die dingen in. Het is precies het tegenovergestelde van waar wij allemaal voor staan. Daar valt niets aan te polariseren.

De VOORZITTER: Dit prikkelt iedereen weer om daar iets over te gaan zeggen. Ik ga dat niet toelaten, want dan drijven we mijlenver af van datgene wat nu aan de orde is. De heer Stöteler heeft een statement gemaakt, dat op instemming en waardering van een aantal luisteraars kan rekenen. Hij heeft aan de hand van interrupties een aantal verduidelijkingen kunnen geven. Daarmee wil ik de termijn van de gemeenteraad afsluiten.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter, nu zegt u dat het betoog van de heer Stöteler op instemming kan rekenen. U geeft ruimte voor een heel betoog buiten de orde en wij moeten op onze handen zitten omdat er dingen gezegd worden waar we het niet mee eens zijn. Het enige wat ik wil zeggen, is: ik had het voorrecht om de raadsvergadering van mei te openen. Ik zou tegen de heer Stöteler willen zeggen: kijk dat nog eens na en herzie uw mening.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik sluit mij aan bij de woorden van de heer Teeuw. Ik waardeer het bijzonder dat de heer Çete zijn excuses heeft aangeboden. Wat mij betreft, is daarmee dit hoofdstuk gesloten.

De VOORZITTER: Dat was wat mij betreft al het geval, want daar had de voorzitter al iets over gezegd. Wij ronden de tweede termijn van de gemeenteraad hiermee af. Het college heeft behoefte aan enig beraad voor de beantwoording in tweede termijn. In onze agenda staat nu een pauze voorzien. Daarna volgen de beantwoording door het college en de besluitvorming.

De VOORZITTER schorst hierop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering stelt de VOORZITTER aan de orde:

5. Reactie van het college (2e termijn).

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Staat u mij toe om te beginnen om mij in de hoedanigheid van wethouder c.q. portefeuillehouder Financiën te verweren tegen de misschien wel vileine pogingen in de raad om mij van mijn voetstuk af te trekken. Daar ik als rood vlees in uw midden lig, rest mij niets anders dan het vege lijf te redden door alle wensenlijstjes maar op voorhand te honoreren. Ik wil het volgende zeggen. De voorzitter weet als geen ander dat ik hecht aan mijn profiel van wat stugge onverzettelijkheid bij het bewaken van de Almelose schatkist. Dat was zo in de tijden dat er niets in zat en dat blijft zo in de tijden dat hij met positieve saldi gevuld is.

Kort en goed: er zijn geen lijstjes van wethouder Langius. Er is niet meer dan wat er nu in de Perspectiefnota staat. Met de mogelijke positieve saldi voor de komende jaren zal het college uiterst terughoudend omgaan, al was het maar vanwege de financiële uitdagingen die ons in de toekomst nog te wachten staan. Ik verwijs dan naar het lijstje van mevrouw Ten Seldam. Als raadsfracties bij de begroting met wensenlijstjes komen via moties of amendementen, zal het college op dat moment in het kader van de integrale afweging daarover een rechtvaardig oordeel vellen.

Dat brengt mij bij de opmerkingen van mevrouw Ten Seldam over jeugdzorg. Wij spreken af dat wij daarover naar aanleiding van het rekenkamerrapport in augustus en september uitgebreid met elkaar komen te spreken, ook over de zaken die zij aandraagt inzake de aanbevelingen "innoveren" en "leren van". Daar zitten inderdaad een aantal sleutels.

GroenLinks verzoekt een toelichting te geven op de uitspraak "verre van dat". Ik heb gesproken over de eigen kracht waarmee Almelo in haar zelfredzaamheid uit het diepe dal is opgeklommen. Wij hoeven niet deemoedig te buigen voor de omgeving uit dankbaarheid. Ik bedoelde daarmee te zeggen dat het wellicht ook anders had kunnen zijn. Wij hebben een lange voorgeschiedenis, waarin wij ook bij de regio te rade zijn gegaan, bijvoorbeeld inzake het ons toestaan om de aandelen Twence te verkopen. Was dat in 2017 gebeurd tegen een redelijk bedrag, dan hadden wij het herstelplan met twee tot drie jaar kunnen bekorten en dan waren we mogelijkerwijs eerder in de flow terechtgekomen van het herpakken van onze verantwoordelijkheid en een stuk ambitie. Dat heeft langer geduurd. Ik kijk ook naar dossiers als het afboeken op woningbouwlocaties en het afboeken op de bedrijvenlocaties, twee jaar geleden nog. Allemaal zaken die we nu aan het terugdraaien zijn. Dat had mogelijkerwijs anders gekund. Daar doelde ik op met de uitspraak "verre van dat".

Dan rest mij nog de motie van de PVV over het niet invorderen van precario in 2022. Onder aanhaling van de argumenten die ik wisselde in het kader van het amendement van D66 voor totale afschaffing, is het niet redelijk om op deze manier zonder enige directe aanleiding ook voor 2022 de precario niet te innen. Er is een verordening en die zegt dat voor gebruik van gemeentegrond een redelijke vergoeding moet worden betaald. Er is geen directe aanleiding te vinden in de situatie dat er geen gebruik van kan worden gemaakt. Daar preluderen we tenminste op. Er is dus ook geen aanleiding om te zeggen: u gebruikt het weliswaar, maar u hoeft er niet voor te betalen. Dat zeggen we ook niet tegen de eerste de beste pachter, een boer die het misschien vanwege andere economische tegenwind ook weleens een jaar moeilijk heeft.

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Ook vanuit mijn kant een aantal punten die nog op de zeef zijn blijven liggen in de tweede termijn. De PvdA stelde een vraag over het verstrekken van de NIBUD-geldwijzer voor 17-jarigen. Wij gaan dat uitvoeren. De tweede vraag is of we een politiek beraad willen organiseren en alle informatie die er is over wat er nu al gaande is op die inclusieve arbeidsmarkt op een rijtje te zetten, zodat de raad een vervolgslag daarin kan maken. Het antwoord is: ja, we faciliteren de raad daar graag in. We zullen in overleg treden met het presidium om daar een geschikte datum en tijdstip aan te hangen.

Het derde punt dat ik wil behandelen is het XL Business Park. Er zijn opmerkingen gemaakt over de betrokkenheid van de raad daarbij. Ik heb in eerste termijn al gezegd dat de raad wordt meegenomen in de ontwikkelstrategie. Op een gegeven moment kom je op een punt waarop men zich daartegen kan verzetten. We nemen ook aspecten mee die spelen in het land, zoals landschappelijke inpassing, verduurzaming, maar ook het circulaire bouwen. Dat zijn allemaal eisen die je kunt stellen aan nieuwe ontwikkelingen. De heer Van Rees heeft al gezegd dat we op dit moment weinig geplaagd worden door de stikstofdiscussie, maar het is altijd goed om dat soort aspecten af te wegen voordat je daaraan begint. Kortom, het komt terug op de agenda.

Tot slot het punt van Leefbaar Almelo, die vroeg naar de aanpak en het resultaat van een goed sociaal beleid. Hoe goed je dingen bereikt, is natuurlijk sterk afhankelijk van de politieke keuzes die je maakt. Over een aantal dingen zijn we het wel eens. Het college verstaat onder goed sociaal beleid het geven van mogelijkheden tot ontplooiing aan mensen. Tegelijkertijd moet de kansenongelijkheid in de stad worden tegengegaan. Ik heb daar in eerste termijn een vurig pleidooi over gehouden. Wij zien de aanpak terug in bijvoorbeeld ontwikkelingen als het Schuldenlab. Dat is positief. We moeten kijken hoe we dat verder kunnen uitbouwen. Je kunt van mening verschillen over het instrumentarium dat je inzet om datgene wat je op abstract niveau formuleert te kunnen bereiken.

De rest van de discussie over economie en participatie heb ik vooral beschouwd als een discussie van de raad onderling. De Vloedbeltverbinding komt terug.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! Ik heb drie punten beluisterd die nog niet beantwoord zijn. De eerste vraag is van de fractie Democraten.Nu over de nascheiding. Men wil van mij een antwoord hebben over wat wel of niet de beste verwerkingsmethode van PMD is. Ik heb in eerste termijn gezegd dat wij momenteel onderzoek doen naar allerhande scenario's rondom de Almelose situatie. Dat rapport volgt. Ik laat mij niet verleiden om daarop vooruit te lopen.

Het tweede thema is het AVG-probleem van GroenLinks rondom het signaal over eenzaamheid. Dat is geen probleem, want vanuit het landelijk programma Eén tegen eenzaamheid is daar goed over nagedacht. Het is de bedoeling om tijdens een huisbezoek meteen toestemming te vragen om de noodzakelijke gegevens te registreren, maar ook moet iemand altijd de ruimte krijgen om "nee" te zeggen. De inwoner moet de mogelijkheid worden gegeven om niet in gesprek te gaan, om geen toestemming te verlenen om gegevens vast te leggen en om zich direct te kunnen laten uitschrijven. Dat zit in een landelijk protocol dat vanuit het programma Eén tegen eenzaamheid wordt aangeboden en daar moet bij de inrichting van het signaalpunt rekening mee worden gehouden. Men is zich daarvan bewust.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Als je eenmaal bij iemand binnen bent, is er toestemming verleend voor het gesprek. Maar hoe komen dan de adressen terecht bij het signaalpunt?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Eenieder kan zich melden bij dat signaalpunt. Wij communiceren dat er een signaalpunt is en mensen kunnen daar signalen afgeven. Dat krijgt vervolgens opvolging en dan moet je de juiste AVG-regels in acht nemen. Daarvoor is landelijk instrumentarium, dat lokaal zijn doorvertaling krijgt.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Dat snap ik. Maar het probleem bij eenzaamheid is dat mensen dat vaak niet melden. Het is vaak een derde die dat doet. Met de AVG mag dat niet meer.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Dat is precies het punt. Veelal meldt men zich niet zelf, maar komt de melding uit het sociale netwerk, buren, kennissen en vrienden. Daar kunnen de signalen vandaan komen. Die komen terecht bij het signaalpunt. Vervolgens vindt, als er contact wordt opgenomen met de cliënt, de uitwerking van het protocol plaats. Daarmee volgen we de landelijke kaders die daarvoor worden aangereikt.

De heer DE OLDE (PVA): Ik had dezelfde vraag. Worden oudere mensen en

hoogbejaarden altijd bezocht?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Niet alle mensen worden standaard bezocht. We hebben ouderencontactfunctionarissen via Avedan, een soort ouderenadviseurs. Daar vinden ook bezoeken plaats, maar het is niet standaard dat iedereen boven een bepaalde leeftijd ergens uit een systeem wordt gehaald en daarmee per definitie bezoek krijgt. Het is een ander aspect van het totale instrumentarium dat we op het gebied van welzijn bieden. We hebben de coalitie Eén tegen eenzaamheid, waar Avedan ook een verbinding mee heeft, maar tegelijkertijd hebben we ouderenadviseurs in het welzijnswerk dat Avedan voor ons invult.

Het laatste punt is motie 6. De kern van de motie is dat bij het afvalbrengpunt de tijden op zaterdag moeten worden uitgebreid om verkeersonveilige situaties ter plekke te voorkomen. We hebben na de lunch deze middag een snelle uitvraag gedaan bij Twente Milieu. Het blijkt bij de openingstijd eigenlijk altijd druk te zijn, of dat nu 13.00 uur of 09.00 uur is. Het is mogelijk om aan de hand van de registratie van pasjes te kijken wat drukke en rustige momenten zijn, ook op andere dagen van de week, maar er kan niet een-op-een geschoven worden gezien de kosten, die op zaterdag hoger liggen.

Zoals door een aantal leden is gesteld, gaan er ontwikkelingen rondom de huisvesting van onze dienst Uitvoering fysiek plaatsvinden. Je kunt nu tijden uitbreiden in de opdrachtverstrekking aan Twente Milieu, met dito kosten, maar een andere kijk op het vraagstuk is om het te betrekken bij de problematiek rondom de ontwikkelingen van de gemeentewerf. Mijn collega Langius is daartoe bereid. Dan werk je ook aan een wat structurelere oplossing.

Dan ben ik door mijn punten heen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik heb het gevoel dat de wethouder twee punten overslaat: het beperken van de afvalstromen en het beperken van het energieverbruik. Dat zou als prioriteit moeten worden meegenomen in plaats van al die andere, mogelijkerwijs geldverslindende maatregelen.

De heer VAN MIERLO (wethouder): We hebben daar al eens over gesproken in een politiek beraad over circulaire economie. We hebben toen geconcludeerd dat we daar wellicht later dit jaar of begin volgend jaar een aanzet mee maken om te kijken hoe we circulariteit verder vormgeven in ons beleid. Dus: ja, maar nu nog even niet. Dat komt later, want we kunnen niet alles tegelijk aanpakken. Ik heb eerder in deze zaak gesproken over het energieverbruik. De heer Hümmels heeft gelijk: alles wat je niet gebruikt, hoef je ook niet op te wekken. Dat heb ik al een aantal keren eerder door deze microfoon geroepen en dat blijft altijd een goed streven. Het is goed om dat op die manier uit te dragen, maar dat neemt niet weg dat we afval hebben en daar een oplossing voor moeten vinden. Dan komt dat vraagstuk vanzelf weer aan de orde.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik kom er niet voor niets op terug. De wethouder geeft aan dat er iets mee gebeurt, maar ik vind de Perspectiefnota daar een belangrijk stuk bij. Die geeft voor een wat langere periode aan wat er gebeurt en dat er wat moet gebeuren.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Dat klopt, maar we kunnen niet alles tegelijk aanpakken. Het thema circulaire economie heeft zijn voetsporen gekregen in het programma Duurzaamheid. Daarin is het benoemd. Alles op zijn tijd.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik vind het antwoord van de wethouder een beetje kort door de bocht. We willen best flexibel meedenken over een latere openingstijd op een later moment, maar ik vind het niet realistisch om te zeggen: we wachten wel een jaar, want er is een nieuw plan. Dat helpt op dit moment niet. Het verruimen van de openingstijden moet niet zo heel erg ingewikkeld zijn. Op de zaterdagen wordt er heel veel weggebracht en het antwoord van de wethouder biedt voor de komende jaren geen oplossing hiervoor. Ik kan me hier niet in vinden.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Dat mag het oordeel van mevrouw Pol zijn. Ik doe het voorstel om het wat meer structureel op te lossen. Daarmee is het inderdaad niet op de eerstvolgende zaterdag opgelost. Als je zo'n stap zou zetten, heeft dat een financieel-technisch gevolg. Ook dat kan, maar dat krijgt zijn verwerking in de afvalstoffenheffing en de verordening. Dat heeft ook betrekking op komend jaar, want dat kunnen we niet regelen in een soort nacalculatie. Onder het portefeuillehouderschap van collega Langius worden nu stappen gezet om waarschijnlijk in Q4 richting de raad te communiceren over de ontwikkelingen rond de gemeentewerf.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Ik mis nog twee dingen in de beantwoording van de wethouder. Als eerste het punt van de houtstook. Mijn suggestie was om houtkachels en open haarden te betrekken bij de voorlichting op de website. Nu staat er alleen iets op over de zomer, het barbecueën en brandschotels buiten. Je zou dat 's winters ook kunnen benoemen. Het gaat over veilig en schoon stoken.
Het tweede punt is het punt van de Omgevingsdienst.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Toen de heer Buitenweg het toelichtte, kwamen we tot de conclusie dat dit laatste punt speelt op het gebied van handhaving en dus de portefeuille van de burgemeester betreft.

De VOORZITTER: Het ging niet om de Omgevingswet, maar om de Omgevingsdienst. Ik kom daar straks op terug.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Oké.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Ik heb in eerste termijn gereageerd op de motie over houtstook. Die heeft een negatief preadvies gekregen. Ik snap de vraag rondom voorlichting. Wellicht heeft u recent nog gezien op de Almelo-pagina in het Almelo's Weekblad dat we daarover gecommuniceerd hebben. We doen dat op gepaste momenten. De website leent zich qua opzet niet om daar uitgebreide informatie over op te nemen. Er is heel veel rijksinformatie over dit onderwerp. Daarom hebben we voor deze manier gekozen om gerichte voorlichting te kunnen geven op gezette momenten via de ons beschikbare communicatiekanalen, onder andere in het Almelo's Weekblad.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Maar er wordt wel informatie gegeven over het stoken buiten in de zomer. Die staat op de website.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Die informatie is onderhevig aan de seizoenen.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Ja, en in de winter stook je de open haard. Dat is ook een seizoen. Daarom mijn verzoek om het in de winter ook te doen.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Er is ook een aparte informatiestroom, ook vanuit de rijksoverheid en het RIVM. Er is ook een website stookwijzer.nl. Er is van alles, maar dan verval ik in herhaling. In het kader van de bewustwording over eventuele effecten en de gezondheidsaspecten heb ik met diverse inwoners gesproken. Zij hebben gevraagd om daar op gezette momenten over te communiceren. Dat doen we via de kanalen die ik net heb genoemd.

De heer VAN REES (wethouder): Voorzitter! Ik begin bij het onderwerp volkshuisvesting, met name de stadsontwikkeling en alle visies die we hebben. We hebben de Omgevingsvisie, de Woonvisie, de Stadsontwikkelingsvisie. Misschien moeten we die laatste maar laten vallen en gaan praten over een stadsontwikkelingsplan en een stadsontwikkelingsagenda. We gaan daar projectleiders voor inhuren. We zijn daar volop mee aan het werk en zullen daar voor de begroting richting de raad op terugkomen, zodat we daarover kunnen praten. Er wordt dus aan het verzoek van de raad voldaan.
In de motie "Gevarieerd bouwen" is de eerste bullet weggehaald, maar ik houd moeite

met de onderste bullet. Er is een maatregel vanuit het Rijk, Bijna Energieneutraal Bouwen. Deze motie gaat verder, want daarin staat dat we daar voorrang aan moeten geven. Als wij een kavel verkopen in Almelo Noordoost is het lastig om iemand te verplichten om een bepaalde aannemer te nemen die met hout gaat bouwen. Het heeft ook consequenties voor de hypotheken die mensen kunnen krijgen. Met dat onderdeel is de motie heel lastig uit te voeren. Punt 1 van de motie is onderdeel van de Woonvisie. Daarin staat dat wij juist willen bouwen voor de behoefte van onze bewoners in Almelo.

Dan kom ik bij het amendement 3 van de SP, dat een motie wordt. Met de aanpassingen die er nu in zitten, kan het college die motie overnemen.

De heer TEUNIS (SP): De eerlijkheid gebiedt dat ik het nog met mijn mede-indieners moet bespreken.

De heer VAN REES (wethouder): Dan wacht ik dat af en zal ik daarna reageren.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De wethouder zegt dat hij dan zal reageren, maar moties kunnen ingediend worden tot en met de besluitvorming plaatsvindt. De wethouder heeft nu zijn tweede termijn, maar hij heeft geen derde termijn. Zou hij hypothetisch kunnen reageren? Dan zijn we er ook uit.

De heer VAN REES (wethouder): Dat is een mooie tussenoplossing. Stel dat de motie op deze manier wordt ingediend, dan is de motie voor het college acceptabel.

De heer AKSE (SP): Voor de duidelijkheid: het was een amendement en nu wordt in overweging gegeven om dat te veranderen in een motie. Daarover moeten we nog even overleggen.

De VOORZITTER: Na afloop van de termijn van het college is daar nog even ruimte voor. Dat is ook de tijd waarin de griffie de stemmingslijst gaat maken.

De heer VAN REES (wethouder): De heer Gerritsen vraagt nog eens goed te kijken naar het eigengrondprincipe. Dat doen we de hele tijd. We zijn vooral bezig met het realiseren van projecten op onze eigen gronden, in Almelo Noordoost, maar ook op andere plekken. We kijken of we door middel van het invullen van oude bouwclaims bouwprojecten kunnen realiseren binnen de stadsgrenzen van de gemeente Almelo.

De starterslening is tot nu toe 30 keer aangevraagd. Ik kan een hele waslijst opsommen. In totaal is € 110.000 toegekend en € 250.000 is op dit moment gereserveerd voor aanvragen.

De heer DE VRIES (PvdA): Nog even over het antwoord richting de fractie van Democraten.Nu. Wij hebben een overzicht met bladzijden vol met wat ons eigendom is. Als je dat kadastraal moet gaan zoeken, is dat heel ingewikkeld. Ik zou het prettig vinden als je dat wat meer visueel kunt krijgen. Dan weet je: daar zit veel grond en daar juist niet. Als ik de hele lijst moet gaan nazoeken, wordt dat helemaal niks.

(Mevrouw Wind komt, te 17.51 uur, ter vergadering.)

De heer VAN REES (wethouder): Ik ga in overleg met mijn collega Vastgoed, die hiervoor verantwoordelijk is. We zullen kijken of we de raad op een visueel goede manier kunnen informeren hierover.

De heer Wiertz maakte een koppeling tussen de mogelijkheden om in de openbare ruimte te bewegen als mindervalide en de inclusieagenda. Ik kan melden dat wij in de binnenstad in 2022 gaan deelnemen aan een project MKB Toegankelijke routes. Dat is een initiatief van de organisatie Ongehinderd. Wij hebben het centrum aangemeld en zijn door de organisatie geselecteerd. We gaan begin 2022 samen met die organisatie de toegankelijkheid van onze binnenstad in kaart brengen. Ik denk dat dat een mooi initiatief is.

De heer Buitenweg vroeg naar het parkeeronderzoek. Het parkeeronderzoek is gekoppeld aan de ontwikkeling van de stadskade. Parallel daarmee zullen we de raad informeren over de

discussie rond parkeren.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Het parkeeronderzoek is dus breder dan alleen de koppen van de Grotestraat.

De heer VAN REES (wethouder): Ja, zeker. In de ontwikkeling van de Stadskade zit ook de grootste parkeergarage. Een en ander hangt met elkaar samen. Als je daar iets wilt, moet je voor het hele parkeren een goede oplossing vinden. We zijn daar serieus naar aan het kijken.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Toen ik in tweede termijn het woord voerde over de BIZ, heeft de wethouder non-verbaal antwoord gegeven, maar dat is onhandig voor in de verslaglegging, mocht ik hem er ooit aan moeten houden. Graag nu verbaal.

De heer VAN REES (wethouder): Mijn excuses. Ik vergat inderdaad de BIZ. We moeten de verordening voor de lopende BIZ intrekken. De raad zal een nieuwe verordening moeten vaststellen. Wij sturen er op dit moment hard op dat zowel de vastgoed-BIZ als de ondernemers-BIZ tegelijkertijd terugkomen in de raad. Daar wordt hard aan getrokken. Ik denk dat dat de beste oplossing is voor de binnenstad: één keer een peiling voor beide. Ik hoop van harte dat het gaat lukken, maar kan dat helaas niet garanderen.

De heer STÖTELER (PVV): De wethouder is nog iets vergeten. Hij heeft een toezegging gedaan over de statushouders op de woningmarkt bij de begrotingsbehandeling verleden jaar. Wat heeft de wethouder sindsdien gedaan met woningcorporaties om dat ingeregeld te krijgen?

De heer VAN REES (wethouder): Dat is geen vraag die gesteld is in het kader van deze Perspectiefnota, ook niet door de heer Stöteler. Het is wel een vraag die gesteld is. Ik wil de heer Stöteler graag buiten de vergadering informeren over wat ik daarmee gedaan heb.

De VOORZITTER: Kunt u het misschien kort benoemen? Ik denk dat de vraag ook de belangstelling van anderen heeft.

De heer VAN REES (wethouder): We zijn erover in gesprek met de wooncorporaties.

Mevrouw BUIKEMA-ALBERS (ChristenUnie): In december vorig jaar hebben we vastgesteld dat het raadsbesluit inzake de BIZ zou ingaan per 1 januari 2021. Die datum gaat ook veranderen?

De heer VAN REES (wethouder): Ja, de verordening die de raad vorig jaar heeft vastgesteld, trekken we in en dan wordt er een nieuwe verordening door de raad vastgesteld.

(Burgemeester Gerritsen draagt hierop het voorzitterschap van de vergadering over aan mevrouw Bijenhof.)

De heer GERRITSEN (burgemeester): Voorzitter! Mevrouw Pol zei dat ik de positie in de regio wat heb laten liggen. De gemeente Almelo neemt deel aan de samenwerking rondom de Twente Board, de Gezondheids GR, de recreatieve voorzieningen, de Omgevingsdienst Twente, Twente Milieu. U kent de hele rits en begrijpt waar ik naartoe wil. Daarvoor levert de gemeente Almelo ambtelijke capaciteit en bestuurlijke inzet door portefeuilles te behartigen of DB-functies te bekleden. Natuurlijk neemt onze gemeente - maar daar zijn wij niet de enige in - op bepaalde onderdelen zelfbewuste stellingen in, omdat wij vinden dat intergemeentelijke samenwerking aanvullend, complementair moet zijn op het belang dat wij als gemeente te behartigen hebben. Samenwerking in de regio is subsidiair, moet aanvullend zijn, en niet primair. Er zijn ook bestuurders die zeggen: we moeten primair dingen samen doen en pas daarna kijken of we ze alleen kunnen doen. Dat is wat het gemeentebestuur van Almelo betreft het paard achter de wagen spannen.

Dat wil niet zeggen dat wij overal geborneerd bij zitten en zeggen: we zitten hier tegen onze zin. Helemaal niet. Wij doen actief mee in tal van de samenwerkingen die ik net deels noemde. Wij hebben bijvoorbeeld de Twenteraad aangeboden om zich hier te huisvesten. Dat zit allemaal nog in de pijplijn. Onze portefeuillehouders in het college spelen hier en daar nadrukkelijk de eerste viool op allerlei thema's die in de regio aan de hand zijn. Eerlijk gezegd, was ik wel aangesproken door de bijdragen in eerste termijn van zowel de heer Teeuw als de heer Pauwels. Zij zeiden: er wordt over het algemeen zeer positief gesproken over Almelo. Wij zijn zelfbewust. We zijn het niet altijd met elkaar eens, maar we doen de goede dingen met elkaar, tot welzijn van de stad en de gemeente, maar ook tot welzijn van de regio Twente. We zitten niet op een eiland.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik heb het idee dat mijn vraag niet helemaal begrepen wordt of dat het wellicht een verkeerde kant opgaat in de beantwoording. Ik begrijp dat wij in bepaalde samenwerkingen deelnemen. Wellicht heb ik het verkeerd begrepen toen ik het las. In de afgelopen jaren proberen wij als Almelo een beetje de centrumgemeente te zijn. We willen de stad zijn voor onze omliggende gemeenten, voor de kleinere dorpen, qua voorzieningen. Aan de ene kant willen we het voortouw nemen omdat we een iets grotere stad zijn, maar aan de andere kant lees ik regelmatig in krantenartikelen dat onze stad op de een of andere manier andere gemeenten voor het hoofd stoot in die samenwerkingen en dat we de confrontatie zoeken. Nu ben ik niet iemand die per se de confrontatie uit de weg gaat ...

De VOORZITTER: Kunt u tot een vraag komen? De inleiding duurt wel heel erg lang.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik heb het gevoel dat mijn vraag niet is begrepen. Daarom wil ik die even rustig toelichten. Volgens mij heb dit jaar in deze sessie nog niet veel gezegd.

De VOORZITTER: Daar gaat het niet om, mevrouw Pol. Het gaat er niet om of u veel heeft gezegd of niet.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik vind dit wel vervelend. Ik heb in mijn bijdrage ...

De VOORZITTER: U richt zich nu tot de burgemeester en maakt uw vraag af.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Had me daar dan inderdaad toe in de gelegenheid gesteld. Ik vind het jammer dat het op het eind op deze manier afloopt. En daar acht ik u verantwoordelijk voor, voorzitter.

De VOORZITTER: Die discussie ga ik nu niet aan. We gaan naar de burgemeester.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik zal graag antwoorden. Een regionale journalist heeft mij eens als een Enterse bok omschreven. Die zijn koppig. In de Twentse samenwerking is ons college - door mijn invloed of door de andere heren, die bij tijd en wijle ook behoorlijk koppig zijn - weleens koppig geweest. Dat is niet iets dat vervelend is of waar je voor wegloopt. Dat heeft met zelfbewustzijn te maken. Misschien is het "joa" wel een beetje de volksaard in Twente. Ik kan dat volmondig zeggen, want ik ben een Twent. Maar dat "joa", waarin je elkaar niet confronteert met wat ongemakkelijk is in de samenwerking, leidt tot sluimerend ongenoegen bij iedereen, bij ons maar ook bij andere partners. Wij vinden het van belang dat je in de regionale samenwerking vertelt wat je op je hart hebt, omdat je het daardoor beter maakt.

Een mooi voorbeeld daarvan is dat wij in de samenwerking die wij onder de vlag van de Regio Twente hebben, dat ook hebben gedaan. Daar waren wij diepongelukkig over. We hebben hier gesprekken gehad en de raad steunde het college daarin. Juist door het hart op de tong te hebben, maak je duidelijk waar het niet lekker zit. En dat doet weleens pijn. Eerlijk gezegd: van ons wedervaren in de regio, persoonlijk en collectief als college, ondervinden wij geen vervelende ressentimenten. Men weet wat men aan ons heeft en dat is het belangrijkste. Almelo argumenteert met open vizier.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Het is de vraag of dat waar is. Ik proef bij de burgemeester dat onze gemeente geen wrevel oproept. Het lijkt misschien een aanval op de burgemeester, maar er zijn verschillende vertegenwoordigers van onze gemeente op verschillende momenten. Je ziet in krantenberichten terugkomen dat we niet altijd warm ontvangen worden. Ik vraag me af of dat verstandig is. Misschien moeten we in de toekomst een iets andere houding aannemen, dit ter overweging.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Wij besteden ruime aandacht aan goed relatiebeheer in de regio. Ik denk even aan de samenwerking tussen wethouder Van Abbema en wethouder Maathuis op het Soweco-dossier. We hebben een buitengewoon goede, intensieve en open samenwerking. Ik wijs op de rol die wethouder Van Mierlo neemt in de regionale aanpak van de zorgfraude, samen met wethouder Christenhusz, die, als het gaat om de lijnen van intergemeentelijke samenwerking, toch een andere doctrine vertegenwoordigt, maar met wie we een heel goede samenwerking hebben. In het AB van de Regio Twente, waar ik woordvoerder van het gemeentebestuur ben, hebben we het onlangs over de transitie van de regio gehad en daarover hebben af en toe wel geclasht. Dat is niet erg. Dat gaat goed.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Zou het ook nog zo kunnen zijn dat we in zulke verschillende kringen verkeren dat we totaal verschillende signalen opvangen? Ik vind het nogal verrassend dat sommige raadsleden zo positief geïnformeerd worden. Ik zeg niet dat mijn bubbel of een andere bubbel goed is, maar er zit wel een ernstig verschil in. Ik ben benieuwd hoe dat verklaard kan worden.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik ben er niet op uit om altijd verschillen te overbruggen. Ik ben burgemeester en lid van het college van de gemeente Almelo. Wij harken ons tuintje aan en wij onderkennen dat wij een stad in de regio zijn met een groot verzorgingsgebied, waarin wij onze relaties hebben met gemeentebesturen en partijen daarbuiten - het zijn niet alleen maar colleges en raden maar ook marktpartijen en maatschappelijke partijen. Daar hebben wij eerlijk gezegd heel goede ervaringen mee. Natuurlijk kom je in situaties waarin je het met elkaar niet eens bent. Dan kijk je wat het belang is om daar wel uit te komen en dan ga je daarin investeren. Soms is het belang dat je zegt: dit is zo principieel en zo'n belangrijk punt voor ons dat wij ons standpunt vasthouden. Als dat kan, is het een mooie zaak. Als je eruit komt is het ook een mooie zaak, maar eruit komen om eruit te komen - samen lachen samen huilen - is niet de lijn die het college aanhangt. Dat hebben wij een- en andermaal uitgestraald als het ging om zaken die in de regio spelen. Wij voelen ons ook zeer gesteund vanuit de raad op dat punt.

Ik wil dan graag doorgaan naar een ander punt. Mevrouw Ten Seldam kan ik melden dat de planning ten behoeve van het presidium in overdrachtelijke zin in de envelop zit en verstuurd kan worden. Ik ga binnenkort naar het presidium toe. Dat is een klussenlijst. We hebben altijd gezegd dat het een beeld is waarmee het presidium bij de caseloadverdeling in de cycli rekening kan houden. Ja, we zijn heel erg druk met de economische gevolgen van corona: gelden hier, gelden daar, discussies daarover.

Zij legt terecht de vinger op het feit dat corona ook een groot persoonlijk verdriet is geweest in heel veel huishoudens, ook in onze gemeente. Er zijn heel veel mensen die blijvende gevolgen ondervinden van een infectie met corona. Het is een heel grillige ziekte. Ik ben besmet geweest, maar had geen klachten. Er zijn mensen die maanden uit de running zijn, dan terugkomen en nog weer eens maanden uit de running raken. Het is een vreselijke aandoening, die ook in geestelijk opzicht klappen nalaat, helaas soms bij nabestaanden als er overlijdens te betreuren zijn, maar ook bij mensen die het leven weer moeten hervatten na een stevige infectie. Ik reik graag haar en anderen die daarop gehint hebben de hand om over de zomer heen hier eens naar te kijken. Ik weet dat het kabinet denkt over een landelijk moment om daarbij stil te staan. Dan wordt het wel erg symbolisch. Met elkaar moeten we op Almelose schaal na de zomer het gesprek hebben over wat die mentale impact van corona op de samenleving geweest is en hoe we daarbij zouden kunnen stilstaan. Ik wijs er overigens op dat wij natuurlijk aandacht hebben voor mensen die door rouw of op een andere manier in de problemen komen. Daar proberen we langs de reguliere zorgwegen bij te komen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): De burgemeester zei dat de jaarplanning naar het presidium zou gaan. Ik neem aan dat die ook voor de raad beschikbaar is. We vragen er al een eeuwigheid om en er komt al heel lang niets van terecht. We hebben nog steeds een ongelofelijk verwarrende planning, met de ene keer niks en de andere keer veel te veel. Ik hoop dat wij op tijd op de hoogte zijn. Het is meer dan alleen een agendaplanning, het is ook een inhoudelijke voorbereiding.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Correct. Daar is de planning ook voor bedoeld. We moeten echter voorkomen dat de jaarplanning een politiek document als zodanig wordt, want dat is het niet. Daar hebben we goede afspraken met het presidium over gemaakt. Het is geen geheim stuk, integendeel. Het is een soort werkdocument tussen college en presidium om ervoor te zorgen dat de raad op tijd zijn voorbereiding kan doen op thema's. Als de raad bijvoorbeeld weet dat er in december een belangrijk thema over woningbouw aan de orde komt, kan de raad dat op tijd zien en ook bij anderen dan het college te rade gaan of bij het presidium vragen of er een hoorzitting of een excursie over kan worden gepland. Volgens mij is dat wat ermee bedoeld wordt.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik ben blij met de toezegging dat we inzicht gaan krijgen over wat er allemaal aan stukken aan gaat komen die gedeeld moeten worden. Ik ben ook blij met de kanttekening dat het een levend document is. Het is een planning en er kan van alles tussenkomen, maar dan hebben we tenminste iets waarover we in gesprek kunnen.

Met betrekking tot het aandacht besteden aan corona deel ik de mening dat er al heel veel aandacht is vanuit de zorgkant. Onze opmerking is veel meer bedoeld in de context van activiteiten en festiviteiten. Wij denken graag met de burgemeester mee.

De heer GERRITSEN (burgemeester): We nemen dat na het zomerreces gezamenlijk ter hand.

Dan maakte de heer Buitenweg een punt over de Omgevingsdienst. Het rapport van de commissie-Van Aartsen is op 4 maart 2021 door de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat aan de Tweede Kamer aangeboden. Het rapport gaat vooral over de door de commissie gevoelde noodzaak om de omgevingsdiensten een zwaardere, gezaghebbender positie te geven. Feitelijk zijn dat nu gemeenschappelijke regelingen, die weliswaar verplicht zijn maar waarbinnen er heel veel geschakeld kan worden over de mate waarin je die OD's bevoegdheden geeft. In Twente hebben we het zo geregeld dat de omgevingsdiensten adviseren aan de lokale gezagen, de lokale besturen. De lokale besturen zetten daar hun handhavingsacties op. Het kan gebeuren dat een lokaal bestuur zegt: dat vinden wij niet ernstig genoeg om op te handhaven. Dan krijg je verschillen in de regio. Dat kan in theorie. Je kunt ook in een situatie komen waarin een omgevingsdienst adviseert om niet te handhaven, terwijl het lokale gezag er wel actie op wil zetten.

De commissie-Van Aartsen zegt: je zou eigenlijk die vrijheid bij gemeenten moeten weghalen. Je zou moeten opschalen naar dat niveau en de omgevingsdiensten meer de functie van een autoriteit moeten geven die die mogelijkheid heeft. Dat ligt nog in de schoot van de kabinetsformatie besloten, want dit kabinet zal daar geen uitlatingen meer over doen. Op de vraag of het probleem herkenbaar is in de regio, moet ik antwoorden dat het niet voorkomt. Het beeld dat ik heb, is dat wij een-op-een verbonden zijn met de Omgevingsdienst Twente. Er zit weinig licht tussen wat men daar vindt en wat wij bij de handhaving ondervinden.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Ik begrijp dat de burgemeester het eens is met de commissie-Van Aartsen om het op te schalen en meer autoriteit en gezag te geven.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Technisch gezien wel, omdat je meer eenheid krijgt. Principieel gezien komen de raden verder op afstand te staan. Ik vind dat handhaving democratisch gecontroleerd moet kunnen blijven worden, want anders wordt het amorf. De raad moet als lokale gemeenteraad het beslissende toezicht kunnen blijven houden op die taakuitvoering. Ik ben het er technisch mee eens, want we moeten daar slagkracht hebben, maar principieel hebben de beide Kamers en het kabinet daarover nog een aantal gesprekken te voeren.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): De burgemeester zegt dat de raad dan wat meer op afstand komt, maar nu is het risico dat vooral veelplegers herhaaldelijk in de fout kunnen gaan en dat er dan niets gebeurt.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ja, dat is mogelijk. Daarom is het van belang dat je in de Omgevingsdienst die wij hebben, met 14 gemeenten en de provincie, de bestuurlijke lijnen kort houdt en het met elkaar over dat fenomeen hebt. Ik heb niet het gevoel dat de Twentse gemeenten en de provincie slap of afkerig zijn in dat nalevings- en handhavingsgedrag.

De heer Buitenweg heeft een punt gemaakt over polarisatie. Ik wijs op bladzijde 14, paragraaf 2.4.3, waar we verteld hebben wat onze acties zijn: signalen herkennen, trainen op het herkennen daarvan, preventie toepassen, sleutelfiguren, maatschappelijk netwerk warm houden en benutten, de verbinding tussen zorg en veiligheid waarborgen. Je kunt zeggen dat dat nogal week is, maar daar zit het wel in. Dat is de belangrijkste fundering die wij onder ons anti-polarisatie- en anti-radicaliseringsbeleid hebben liggen. Ik kan in tweede termijn niets toevoegen aan wat ik daar in eerste termijn over heb gezegd.

Dan kom ik bij de heer Çete. Hij maakt zich zorgen over de stabiliteit van de organisatie. Wij worden het niet eens. Ik kan wel zeggen dat ik juist door de reorganisatie overtuigd ben van die stabiliteit. Ik heb zijn uitspraak opgeschreven: dit wordt mijn strijd. Hij is zijn eigen baas, maar er zijn andere strijden die geleverd kunnen worden en waar we zij aan zij kunnen staan.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Het is ook voor mij het vinden van de juiste woorden. De strijd gaat niet om mij of om de burgemeester, maar om Almelo. De kans dat ik hem overtuig of dat hij mij overtuigt, is in dit dossier heel klein. Ik heb ook gezegd dat hij continu zegt hoe wij als raad of raadsleden moeten handelen. Ik ga daarover nadenken, maar als het ons niet lukt, moeten we andere politieke middelen vinden waardoor het wel duidelijk wordt. Dat is mijn strijd.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Overigens legt de heer Çete mij in de mond dat ik steeds weer zeg: de raad gaat hier niet over en de raad gaat daar niet over. Dat is niet waar. Ik wijs er heel nadrukkelijk op dat de raad geld heeft meegegeven om een organisatie te reorganiseren. Wij denken dat wij daarin geslaagd zijn door de raad een goede machine aan te bieden, die de politieke wensen van de raad kan vertalen. Voor die politieke wensen is het college de gesprekspartner van de raad, en niet de organisatie. Dat is de oude discussie weer. De raad zou zijn focus op de buitenkant moeten leggen, want wij bieden hem een machine aan waarmee hij die buitenkant kan besturen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Nogmaals, we gaan elkaar vandaag niet overtuigen. Dit is het gevoel dat er leeft en het is ook onze taak om het gevoel bij beide kanten weg te nemen. Ik zal mij in het reces goed beraden. Ik wil het vanavond een keer leuk afronden.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Dit onderwerp is natuurlijk altijd leuk te houden. Laten we dat vooropstellen. Het is een zakelijke discussie die we met elkaar hebben. Waarom zou die ontaarden in iets dat niet leuk is? Het enige punt is dat ik denk dat de raad politiek effectiever kan zijn aan de buitenkant van dit stadhuis dan aan de binnenkant.

De VOORZITTER: U heeft beiden uw punt gemaakt. Ik heb nog een interruptie van de heer Hümmels.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): De burgemeester zegt dat het college de gesprekspartner van de raad is. Dat vind ik wat pijnlijk, want wat gebeurt er als wij benaderd worden door ambtenaren? Moeten wij dan zeggen: gaat u maar naar het college?

De heer GERRITSEN (burgemeester): De heer Hümmels probeert het nu met een schaartje te knippen. Ik bedoel het in politieke en staatkundige termen. Het college is politiek verantwoordelijk voor wat er door de gemeente gebeurt. In de politieke rol van de raad is het

college de gesprekspartner. Daar hamer ik op. Dat vind ik een belangrijke lijn om te blijven herkennen met elkaar.

Tot slot de aanvulling op de lijst van moties, de motie over de regenboogvlag van de PvdA. Wij ontraden die motie, omdat wij al enkele malen per jaar mee vlaggen op allerlei thema's die maatschappelijk relevant zijn. Wij vlaggen bijvoorbeeld op de zaterdag voor 29 juni in het kader van de Veteranendag. Wij vinden dat een belangrijk maatschappelijk thema om als gemeentelijke overheid te ondersteunen. Op 25 november vlaggen wij voor de internationale dag van de uitbanning van geweld tegen vrouwen. Wij vlaggen op bepaalde landelijk gedragen collectedagen voor goede doelen. Op 11 oktober vlaggen wij voor Coming Out Day. Op 31 maart vlaggen wij met de regenboogvlag voor de dag van de transgendervisibiliteit.

Wij vlaggen dus als gemeentelijke organisatie en als bestuurlijke en politieke organisatie mee met die vlaggenmasten voor de deur op de dagen waarop dat in Nederland gebeurt rondom door de Verenigde Naties of andere belangenorganisaties erkende dagen. Daarmee geven wij uiting aan het feit dat wij staan voor al die zaken die behartigenswaardig zijn. De Nederlandse vlag, die buiten wappert, en de Almelose vlag staan voor het universele van alle waarden die wij met elkaar belangrijk vinden. Die staan voor artikel 1 van de Grondwet, die staan voor het feit dat de democratie in dit land zegeviert boven onderdrukking, die staan voor vrijheid van meningsuiting. De motie vraagt om enkele malen per jaar te vlaggen. Wij relateren dat aan thema's die maatschappelijk op dat moment onomstreden maatschappelijk beleefd worden. Tegen die achtergrond zeggen wij: er zijn al twee momenten per jaar waarop wij de regenboogvlag laten wapperen: op 31 maart en op 11 oktober.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Dat deze motie wordt ingediend, is natuurlijk niet voor niks. Afgelopen zondag: het provinciehuis, de gemeenten Zwolle, Hengelo, Enschede. Er is opgeroepen tot het hijsen van de regenboogvlag, omdat er binnen Europa een land is dat een homowet heeft aangenomen. De gemeente Almelo zegt: wij doen al genoeg. Er is een discussie over geweest in het bestuur van de gemeente Almelo. Ik snap niet dat die discussie plaats moest vinden. Het college had gewoon kunnen zeggen: oké, wij gaan hier in Twente over tot het hijsen van die vlag.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Dat is een heel ander onderwerp dan de motie. Het zegt wel iets over de aanleiding.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Dat is wel de aanleiding voor de motie geweest. Dagelijks worden er honderden mensen in Nederland en Europa onderdrukt, uitgescholden en gepest, alleen maar omdat ze zijn wie ze zijn. Er is al eerder een motie door mijn collega ingediend om in beleid uit te dragen dat wij iedereen accepteren zoals die is. Dat daar een discussie over moet plaatsvinden! Dat is toch bijzonder?

De VOORZITTER: Kunt u tot een afronding komen? Uw punt is duidelijk. U heeft hier een motie over ingediend. We hebben het antwoord van het college gehoord en het is aan de raad hoe er gestemd wordt.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik heb nog een korte reactie. Een oproep mag je ook naast je neerleggen. Gedwongen sympathie is geen sympathie. Dat stel ik in dit verband voorop, maar ook in alle andere verbanden. Waar het om gaat, is dat wij dagen hebben waarmee we uiting geven aan alle verbindingen die wij voelen. Maar de gemeente is geen regenbooggemeente. Daar heeft de gemeenteraad een uitspraak over gedaan. Wij hebben wel uiting gegeven aan het feit dat wij inclusiviteit, ook ten aanzien van de lhbti-plusgemeenschap tot uiting laten komen met een zebrapad, in de uitingen die wij doen en in de bijdragen die wij leveren aan maatschappelijke discussies hier of elders over dat thema. Het is een feit dat er geweld tegen homo's, transgenders of anderszins plaatsvindt en daar helpt een vlag niet tegen. Daar helpt tegen dat men voorlichting geeft, dat je preventief bezig bent, dat je aanwezig bent, dat je je uitspreekt op het moment dat je dat ziet. Tegen die achtergrond hebben wij gezegd: dit is een protestactie die allerlei motieven heeft. Het college vond het niet op de weg van de gemeente liggen om daar een bijdrage aan te leveren. Ik heb gezien dat u met een aantal van uw getrouwen heeft geprobeerd om dat gat dicht te lopen. Het college heeft de oproep naast

zich neergelegd. Meer kan ik daar niet over zeggen.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Misschien had een meerderheid van de raad het toch op prijs gesteld als het college die actie wel had ondernomen die zondag. Bijna elke gemeente in Nederland deed dat wel.

De VOORZITTER: Meneer Buitenweg, die discussie gaan we nu niet voeren. Het gaat over een motie die is ingediend door de PvdA. U kunt die straks steunen. De burgemeester wilde nog even reageren op mevrouw Geerdink en volgens mij kunnen wij het punt hiermee afronden.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Afrondend op dat punt: we willen juist voorkomen dat we met enige regelmaat met elkaar in discussies komen over waar we wel en niet een actieve protestbijdrage aan leveren. Die discussies moeten we niet hebben met elkaar. We dragen breed uit waar wij staan op dit thema en dat doen wij op de momenten die ik zo-even heb genoemd.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik heb net met de griffie overlegd voor een schorsing. De griffie heeft aan een halfuur genoeg om de stukken klaar te zetten op iBabs en de site van de gemeente Almelo.

De VOORZITTER schorst hierop de vergadering.

(Tijdens de schorsing heeft mevrouw Bijenhof het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan burgemeester Gerritsen.)

Na hervatting van de vergadering stelt de VOORZITTER aan de orde:

6. Besluitvorming over amendementen, raadsvoorstel Perspectiefnota 2021 en moties.

De VOORZITTER: Dames en heren! Als het goed is, heeft u allemaal de meest actuele stemmingslijst gekregen. Ik deel u nog een paar kleine correcties mee. De motie 3A "Zelfbewoningsplicht" staat niet op de lijst, maar wel in iBabs. Na amendement 24 mag u dus toevoegen motie 3A. De motie betreft de uitspraak die de raad gevraagd wordt te doen, mede naar aanleiding van het overleg dat tussen het college, de heer Teunis en anderen heeft plaatsgevonden.
Voorts geef ik u aan dat motie 8 "Structuurvisie Woningbouw" is ingetrokken. Die motie maakt geen deel meer uit van de stemming.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mede gezien de reactie van Lokaal Almelo Samen over de motie "Ideeënmarkt", is het misschien goed als ik probeer om die toe te lichten. Mochten we er niet uitkomen, dan heb ik een probleem.

De VOORZITTER: Inderdaad is dat een punt dat ik nu even aan de orde wil stellen. De fracties hebben zich daarover op de inhoud niet uitgelaten. De motie vergt dat de raad tien keer stemt over de zaken die daar staan. Er zit verder weinig theorie bij, anders dan wat wij uit iBabs halen wat is ingebracht bij de Ideeënmarkt. Ik denk dat we even moeten kijken of de raad bereid is om dat te doen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik wil het wel even toelichten. Ik ga ervan uit dat iedereen met het volle verstand betrokken is geweest bij de Ideeënmarkt. Mijn geheugen werkt ook niet altijd optimaal, maar de titel van alles staat er. Het gaat er alleen om dat je aangeeft of je daar voor of tegen bent. Als er een meerderheid voor is, moet het in behandeling worden genomen bij het college. Er hoeft nog geen geld bij te zitten. Als je ergens tegen bent, kun je tegen stemmen en dan komt het te vervallen.

De VOORZITTER: Idealiter zouden het negen voorstellen moeten zijn geweest. Ik denk dat collega's daar een beetje tegenaan lopen.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Ik wil graag een punt van orde maken over deze motie. Het lijkt mij verstandig om voor of tegen de motie te stemmen. Als de meerderheid tegen is, hoeven wij de motie niet verder te behandelen. Als de meerderheid voor is, kunnen we naar een alternatief kijken.

De VOORZITTER: Het ordevoorstel is om over de motie te beslissen of niet. Als de raad zegt mee te willen werken aan het idee dat de heer Hümmels te berde brengt, namelijk om separaat te besluiten over die negen onderwerpen, gaan we dat doen. Of de raad zegt: wij vinden dat we het separaat moeten kunnen bezien en bespreken.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Een tweetal onderwerpen is volgens mij uitgewerkt in een aparte motie. Ik zou zeggen: doe dat met de andere onderwerpen ook. Anders weten we niet waar we over stemmen. Een aantal onderwerpen is uitgewerkt in een aparte motie. Daar is het gesprek over geweest en dan kunnen we erover stemmen.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Er ligt een motie voor. Mijn voorstel is: zijn we voor of tegen de motie? Is er een meerderheid voor de motie, dan zou je over kunnen gaan tot een uitwerking om daarover te besluiten. Dat is mijn voorstel.

De VOORZITTER: Ik denk dat dat op dit moment het meest duidelijk is. Dat is het stuk dat voorligt. Dan gaan we het zo doen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik doe een laatste poging. Misschien is het dan het meest verstandig om de motie aan te houden en te splitsen in negen aparte moties. Ik kan me voorstellen dat iedereen het eenvoudig vindt om tegen te stemmen als men zich niet overal in kan vinden.

De VOORZITTER: We zitten aan het eind van de beraadslaging, dus dan moet u die op een ander moment indienen, na het zomerreces.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ja, dan krijg je een motie vreemd of zo.

De VOORZITTER: Motie 12 maakt geen deel meer uit van de besluitvorming van vandaag.
We gaan eerst stemmen over de amendementen, daarna over het al dan niet gewijzigde voorstel en vervolgens over de moties. De raad krijgt eerst gelegenheid om een stemverklaring af te leggen over de amendementen. Na stemming over de amendementen krijgt de raad de gelegenheid om een stemverklaring af te leggen over het voorstel in hoofdzaak, al dan niet gewijzigd. Vervolgens geef ik de raad de gelegenheid om een stemverklaring te geven over de moties. U hoeft niet bij elke motie een stemverklaring af te leggen, want dat zien we uiteindelijk in uw stemgedrag, maar alleen als u een specifiek punt wilt maken.
Ik geef de raad de gelegenheid om een stemverklaring af te leggen en over de amendementen.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Wij zullen beide amendementen steunen. De kapitaallasten gaan de komende jaren oplopen en we hebben eindelijk weer een beetje lucht in de financiën. Wij zouden liever zien dat die besteed wordt aan het sociaal domein en aan onze mensen in plaats van aan vastgoedzaken als het kanaal.
Tijdens de beraadslaging had ik al gezegd dat wij het amendement om de precariobelasting af te schaffen, zullen steunen.

<u>Aan de orde is de stemming over amendement 1 (On hold zetten bevaarbaar maken Kanaal Almelo-Nordhorn)</u>.

Over amendement 1 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het is verworpen met 14 tegen 20 stemmen.

Voor het amendement hebben gestemd de leden van de fracties van D66, Forum voor Rechts, GroenLinks, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PVA, PvdA, PVV en SP.

Tegen het amendement hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, Democraten.Nu, Lokaal Almelo Samen en VVD.

Aan de orde is de stemming over amendement 24 (Afschaffen precariobelasting).

Over amendement 24 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het is verworpen met 8 tegen 26 stemmen.

Voor het amendement hebben gestemd de leden van de fracties van D66, Democraten.Nu, Lijst Çete, PVA en PVV.

Tegen het amendement hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, Forum voor Rechts GroenLinks, Lokaal Almelo Samen, Leefbaar Almelo, PvdA, SP en VVD.

De VOORZITTER: Dat betekent dat nu ter vaststelling voorligt het voorstel Perspectiefnota 2021 in ongewijzigde vorm, zoals door het college is aangeboden.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel Perspectiefnota 2021.

De VOORZITTER: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring over het raadsvoorstel.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Het spijt de fractie van GroenLinks te moeten meedelen dat wij tegen deze Perspectiefnota gaan stemmen. Dat komt vooral doordat ons verzoek om het bevaarbaar maken on hold te zetten voor een, twee of drie jaar niet is gehonoreerd. Wij willen het niet afschieten, maar on hold zetten. Wij vinden dat je het op dit moment niet kunt maken om zo veel geld uit te trekken voor het bevaarbaar maken van het kanaal. Dat zullen veel mensen in de stad niet begrijpen.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Forum voor Rechts heeft een vergelijkbare motivering en zal tegen stemmen. In de algemene beschouwing is al aangegeven dat dit onverantwoord wordt geacht door Forum voor Rechts, zeker gezien de bezuinigingen die er de afgelopen jaren zijn geweest en de prille situatie waarin wij ons bevinden. In volle overtuiging tegen dus.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik heb het gevoel dat, als ik voor stem, ik overal voor stem en dat zie ik niet zitten. Als ik tegen stem, heb ik niet het gevoel dat ik overal tegen stem. Een beetje raar, maar waar.

De heer AKSE (SP): Voorzitter! Wij zullen tegen deze Perspectiefnota stemmen. De ene reden is dat het on hold zetten van het bevaarbaar maken van het Kanaal Almelo-Nordhorn niet gebeurt. Je maakt daar een principekeuze en wij kunnen niet overzien wat de geldelijke gevolgen zijn voor Almelo. Ten tweede vinden wij nog steeds dat het Maatregelenplan 3, waar nu € 6 miljoen en volgend jaar ook € 6 miljoen bezuinigingen in staan, niet kan. Daarom stemmen we tegen.

De heer DE VRIES (PvdA): Voorzitter! De behandeling dezer dagen was in ieder geval geen slachtpartij, hoewel de vijf bokken en het vlees van de heer Langius hier in het midden mij tot een heel ander beeld brachten. Ik laat dat maar snel achter me. Er zit hoofdpijn genoeg in de Perspectiefnota, maar de PvdA-fractie stemt toch met enige overtuiging voor. Dat heeft ermee te maken dat wij ons hebben gefocust op twee dingen: de stadsontwikkeling en het bevaarbaar maken. Bij het eerste, de woningbouw, is de mist opgetrokken wat door het college. Wij zien voldoende ruimte om de komende maanden samen met het college daar invulling aan te geven. Ook zien wij dat de procesgang van het bevaarbaar maken stapsgewijs ruimte biedt om in gesprek te gaan. Alles overwegende, zijn wij onderaan de streep voor.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik heb ergere Perspectiefnota's gezien. Omdat het on hold zetten niet wordt gesteund, stem ik tegen, maar ik doe wel een beroep op mijzelf en mijn collega's. Als wij de toon die vandaag eindelijk na jaren is gezet, gezamenlijk tot aan de begroting handhaven, kan de begroting misschien nog wel veel mooier voor ons uitpakken.

De VOORZITTER: Zullen we zeggen: tot en met de begroting?

Hierna wordt digitaal gestemd over het raadsvoorstel, waarna de voorzitter constateert dat het is aangenomen met 23 tegen 11 stemmen.
Voor het raadsvoorstel hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, Democraten.Nu, Lokaal Almelo Samen, PVA, PvdA en VVD.
Tegen het raadsvoorstel hebben gestemd de leden van de fracties van D66, Forum voor Rechts, GroenLinks, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PVV en SP.

De VOORZITTER: Wij zijn toe aan de besluitvorming over de moties. Ik geef u graag de gelegenheid om in één keer aan te geven over welke moties u een stemverklaring wilt afgeven.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Er zijn vier moties die de PVV zal steunen: de high-impact crimes, de gehandicaptenparkeerplaatsen, aardgas en precario.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Zo netjes kan ik het niet. Er zijn moties waar ik me niet in kan vinden. Dat merkt men dan wel. Ik kan niet zo snel zeggen welke dat zijn.

Aan de orde is de stemming over motie 3A (Zelfbewoningsplicht).

Over motie 3A wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is aangenomen met 31 tegen 3 stemmen.
Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, D66, Forum voor Rechts, GroenLinks, Lokaal Almelo Samen, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PVA, PvdA, SP en VVD, alsmede 1 lid van de fractie van Democraten.Nu.
Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fractie van de PVV, alsmede 1 lid van de fractie van Democraten.Nu.

Aan de orde is de stemming over motie 5 (Geweld en zedendelicten jegens vrouwen en kinderen in beeld brengen in IVP).

Over motie 5 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze met algemene (34) stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 6 (Openingstijden afvalbrengpunt verruimen door om 9.00 uur op zaterdagen open te gaan).

Over motie 6 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 13 tegen 21 stemmen.
Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van D66, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, GroenLinks, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PvdA en SP.
Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, Lokaal Almelo Samen, PVA, PVV en VVD.

Aan de orde is de stemming over motie 7A (Gevarieerd bouwen naar behoefte).

Over motie 7A wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 13 tegen 21 stemmen.
Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van ChristenUnie, D66, GroenLinks, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PVA, PvdA en SP.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Lokaal Almelo Samen, PVV en VVD.

Aan de orde is de stemming over motie 9 (Tiny Houses).

Over motie 9 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is aangenomen met 32 tegen 2 stemmen.
Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, D66, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, GroenLinks, Lokaal Almelo Samen, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PVA, PvdA en VVD.
Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fractie van de PVV.

Aan de orde is de stemming over motie 10 (Gehandicaptenparkeerplaatsen in de directe nabijheid van de vernieuwde binnenstad).

Over motie 10 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze met algemene (34) stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 13 (Niet maaien in mei).

Over motie 13 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 12 tegen 22 stemmen.
Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van D66, Forum voor Rechts, GroenLinks, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PVA, PvdA en SP.
Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, Democraten.Nu, Lokaal Almelo Samen, PVV en VVD.

Aan de orde is de stemming over motie 14 (Regenboogvlag).

Over motie 14 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 7 tegen 27 stemmen.
Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van D66, GroenLinks, Leefbaar Almelo en PvdA.
Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Lokaal Almelo Samen, Lijst Çete, PVA, PVV, SP en VVD.

Aan de orde is de stemming over motie 15 (De burger beslist mee).

Over motie 15 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 8 tegen 26 stemmen.
Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van ChristenUnie, D66, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en PVA.
Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, Democraten.Nu, GroenLinks, Lokaal Almelo Samen, PvdA, PVV, SP en VVD.

Aan de orde is de stemming over motie 17 (Houtstook).

Over motie 17 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 5 tegen 29 stemmen.
Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van D66, GroenLinks en PVA.
Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Lokaal Almelo Samen, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PvdA, PVV, SP en VVD.

Aan de orde is de stemming over motie 20 (Niet van het aardgas af).

Over motie 20 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 7 tegen 27 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Lijst Çete, PVA en PVV.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, D66, GroenLinks, Lokaal Almelo Samen, Leefbaar Almelo, PvdA, SP en VVD.

Aan de orde is de stemming over motie 22 (Besteed cultuurgelden aan cultuur).

Over motie 22 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 10 tegen 24 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van D66, GroenLinks, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PvdA en SP.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Lokaal Almelo Samen, PVA, PVV en VVD.

Aan de orde is de stemming over motie 23 (Coronaherstelplan).

Over motie 23 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 11 tegen 23 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van D66, Forum voor Rechts, GroenLinks, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PvdA en SP.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, Democraten.Nu, Lokaal Almelo Samen, PVA, PVV en VVD

Aan de orde is de stemming over motie 25 (Evaluatie bomenbeleid Almelo).

Over motie 25 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 12 tegen 22 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van D66, Forum voor Rechts, GroenLinks, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PVA, PvdA en SP.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, Democraten.Nu, Lokaal Almelo Samen, PVV en VVD.

Aan de orde is de stemming over motie 26 (Veilige straten (30 km zones)).

Over motie 26 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 11 tegen 23 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van D66, GroenLinks, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PVA, PvdA en SP.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Lokaal Almelo Samen, PVV en VVD.

Aan de orde is de stemming over motie 27 (Precariobelasting).

Over motie 27 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 9 tegen 25 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van D66, Democraten.Nu, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PVA en PVV.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, Forum voor Rechts, GroenLinks, Lokaal Almelo Samen, PvdA, SP en VVD.

De VOORZITTER: Dames en heren! Daarmee zijn alle besluiten genomen.

Ik mag alvast namens ons allen de heren Kamst en Wiertz feliciteren, die morgen jarig zijn. Allebei een heel fijne verjaardag gewenst!

Wij zien elkaar vandaag niet voor het laatst voor het zomerreces. Dit was voor mevrouw Steenbergen de laatste reguliere vergadering als griffier van de gemeente Almelo. Wij gaan in

een buitengewone raadsvergadering op dinsdag 6 juli om 16.00 uur afscheid van haar nemen. Daar bent u inmiddels allemaal voor uitgenodigd. Ik zeg mevrouw Steenbergen nu alvast dank voor de bijdrage die zij in de afgelopen dertien jaar heeft geleverd aan onze werkzaamheden. Ik vond het erg fijn dat zij ook de Perspectiefnota nog heeft "gegriffierd", zodat het echt is afgehecht voor het zomerreces.

Ik wens iedereen wel thuis en bedank iedereen voor de bijdrage en het betoonde geduld.

De VOORZITTER sluit hierna, te 19.45 uur, de vergadering.

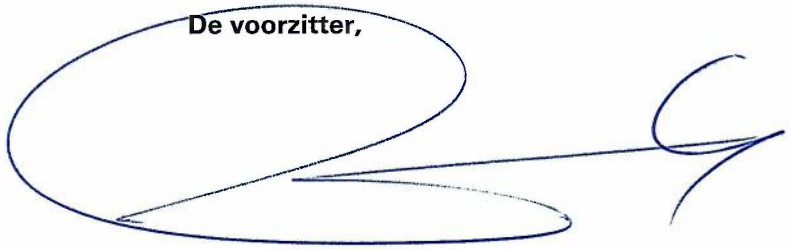
Gewijzigd vastgesteld door de gemeenteraad van Almelo in zijn vergadering van 14 september 2021,

De griffier,

drs. K.D. Handstede

De voorzitter,

A.J. Gerritsen